

Délibáb

ZÁM

20
ALLÉP

A londoni decemberi nemzetközi divatbemutatón ez a kisestélyi ruha nyerte az első díjat

(Dorwyne foto)

RÁDIÓMŰSOR
JANUÁR 15-21 IG

(Schäffer foto)

NEM TUDTAM LETENNI,

amíg elejétől végig el nem olvastam a Nobel-díjas Kipling ragyogó ifjúsági regényét, **A három kópét**. A díszes kiállítású kötet ára félvászonkötésben 2 pengő 50 fillér.

Ugyanebben a sorozatban jelent meg:

Havas Zsigmond: **Rákosi fiúk** (9—12 éves fiúk számára.) Ára 2 pengő 50 fill.

Debreczeni József: **Az első félidő** (12—15 éves fiúk számára.) Ára 1 pengő 50 fill.

A felsorolt könyvek megrendelhetők a Délibáb kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány u. 12)

Ajánlatos a vételár előzetes beküldése, mert az utánvét a szállítást megdrágítja.

Elsejétől harmincadikáig

sokat dolgozik az ember! Szükséges azonban, hogy az állandó elfoglaltságot időnkint szórakozás váltsa fel, hogy felfrissülten induljunk neki a következő nap munkájának. Tökéletesen kikapcsolódik a napi gondokból, aki a

Világkönyvtár

egy-egy kötetét elolvassa. Hónapról-hónapra egy-egy lebilincselően érdekes regény jelenik meg e sorozatban, amelynek olvasósága páratlan a könyvpiacón.

Egy-egy díszes kötésű regény ára Budapesten 58 fillér, vidéken 68 fillér. Kapható minden újságárúsnál. Annak, aki a sorozatot kiadóhivatalunknál (Budapest, VII, Dohány u. 12) megrendeli, minden hó 26-ika körül kikézbessítjük a regényt, ha abban a helységben kézbesítő szervünk van.

A sorozat legutóbbi kötete Mazo de la Roche, a világhírű amerikai írónő kiváló regénye: *A 101 éves asszony*

20
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy hónapra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Mk. —.25, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefón: 14—23—39, 14—23—50.
Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9214.

A nagy bál

IRTA: BIBÓ LAJOS

Valamikor az öregek mulatsága volt a farsang. Már tudniillik, mint mindenben, az öregek jártak elől jó példával a szilaj mókázásban is. A farsangolás akármilyen farkasordító hideg őrzi is a januári éjszakát, tomboló vidámságban tulajdonképpen a kezdődő tavaszt köszönti és jelképes vonatkozásaiban az élet örökkévalóságát hirdeti. Élni nem nagy gyönyörűség! — sóhajtja a bús bölcselő és ugyanakkor elhallgatja, hogy az viszont, aki hisz az életben és az élet mindenhatóságában, nagyjában már boldog ember is.

Minden életkornak megvan a maga öröme, de korlátlanul, feltétel nélkül csupán a fiatalság tud örülni. Ezen a címen és jogon övök a farsang: az első bál, az első megejtő érzés és első isteni mámor, mely a rejtelmes farsangi éj tomboló jókedvéből és szikrázó szilajságából lebenteli feléjük a gyönyör ízet és illatát. A világ harminc év óta szerényen és óvatosan farsangol: sok a gond, a baj és a mélyben szörnyű vajadások hangja morajlik. Mi, emberek, fiatalok és vének egyaránt, valamicskét óvatosabban duhajkodunk, mint annakelőtte, de a természet és maga az egyetemes élet megy tovább a maga útján és nem vesz tudomást azokról a sötét erőfeszítésekről, amellyel át szeretnék mázolni a kor és pillanat ábrázatát. A világ minden tavasszal megújhodik és az ifjúság, amely a multat a jövővel összeköti, vére buzgó erején és romlatlansága rendíthetetlen bizakodásán hisz a csodákban, amelyre az emberi élet támaszkodik.

Az álarc és a csörgősipka, amelyet ilyenkor magunkra öltünk, nem hazudik: amíg az ég kék marad, a rét kizöldül és a szív érez, addig őszinte a tánc és igaz a szerelem. A farsangi ábránd persze gyorsan szertefoszlik, mire azonban kezd fakulni az emlék, a távolból már ismét felénk int a mosoly, amely napfényt, meleget és beteljesülést sugároz a földre.

Már régen nem rúgjuk ki a ház oldalát, de vigadni és mulatni azért még tudunk. A jelen nem sok okot szolgáltat rá; de annál többet a jövő, amely talán végre meghozza az egész emberiség farsangját. A megértés és békesség napját, amikor a világ végre álarc nélkül jelenik meg a történelem nagy bálján.

Délibál

nt
is.
t,
és
gy
GY
an

el
r-
a
b-
en
ok
ét
ga
st
és
g,
ga
et

m
ce
k,
a

rt
a
g-
g

le

Erzsébet

Az operett a színpadi műfajok legmostohábbja. Mint valami haszontalan gyerek, gyakran elverik rajta a port, tehát nem ígérkezett hatalmas műélvezetnek az az egyébként nem is igyekezett, hogy a magyarok szeretett és legendás királynéja ilyen könnyű keretek között lépjen a színpadra. Erzsébet királynét, mint operettet, némi aggodalom és jogos előítélet előzte meg. Hála a szerzőknek s a színház dramaturgjának, hogy nem volt igaza az aggodalmaskodóknak. A királyné legendás alakja olyan pillanatokban került a színpadra, amikor az operett, a könnyű műfaj eltűnt a rivaldafényben s helyébe lépett a történelmi előkép.

Igy oldották meg a szerzők és a rendező a kényes kérdést: a darab zökkenő nélkül fut az operett sínein.

A kalotaszegi kúriáról indul el Latkóczy Ida, hogy a bécsi udvarban találkozzék gyermekkori szerelmével, Neszmélyi Kálmánnal és udvarhölgye legyen annak a jóságos császárnénak, aki kinyitotta édesapja börtönének ajtaját. Egy jóindulatú generális, az osztrák Axaméty és Waldeck grófnő beprotezsálják a kislányt az udvarba. Ő lesz a királyné felolvasónője. A nagy öröme Waldeck grófnő estélyt ad a magyar kislány tiszteletére és itt találkozik szerelmével, aki a bécsi udvarban már régen levedlette magyarságát. A találkozás Kálmánban is felébreszti az öntudatot: hazarohan, ismét magyar ruhát ölt és cigányokkal jön vissza az osztrák estélyre. Majdnem botrány lesz belőle. Erzsébet királyné váratlanul megjelenik az estélyen és szíve felolvad a magyar nóta hallatára. Pár nap múlva már magyar csipkében megy az Operába és Andrássy gróf könnyes szemmel nézi

Lázár Mária mint Erzsébet királyné

Délibáb

Lázár Mária és
Földényi László

a jelenetet: érzi, hogy Erzsébet királyné a magyarokhoz húz. Ki csinálta ezt a változást? A darab nem mondja ki, de a következő jelenetben Latkóczy Ida felolvassa Petőfi legszébb költeményét, amelynek hallatára a királyné sírva fakad. A kis felolvasónő látja, hogy Erzsébet szíve megnyílt az elnyomott magyarok iránt. Úgyesen ráfordítja a fenséges tekintetet a magyarok nyomorúságára...

A szerelem kivirágzik Ida és Kálmán között, de a königgrätzi vereség nagy fordulatot hoz az udvar életében. Erzsébet Pest-Budára jön, ahol már

Kossuth Lajos futára (éppen Neszmélyi Kálmán) a szabadságproklamációt olvassa fel a magyar nemesek előtt. Andrassy szembefordul a lázadókkal és felajánlja a magyar koronát Erzsébetnek.

Kálmán börtönbe kerül és a kivegyezés után maga Axaméty tábornok jár közben érdekében. Axaméty eloltja szerelmes szívének tüzét és a fiatalok segítségére siet. Ida ismét a kalotaszegi kúrián van, amikor hirtelen megjelenik a királyné: jó hírt hozott, Kálmán kiszabadult. Andrassy gróf és Erzsébet királyné meghatottan nézik a fiatalok boldogságát...

Fejes Teri és
Somogyi Nusi

Délibáb

tesz-
okla-
esek
láza-
onát

ki-
bor-
mény
és a
smét
hir-
hírt
ássy
ttan

Fejes Teri, Zimonyi Márta, Lázár Mária,
Somogyi Nusi, Kovács Terus (Wellesz felv.)

A Magyar Színház operettje a békebeli dalművek hangulatát lopja a közönség szívébe. Huszka Jenő muzsikája széles, hömpölygő zene, amely kiárad a zenekar medréből és előnti a színházat. Huszka Jenőnek ez az operett nagyszerű alkalmat nyújtott, ki is használt minden lehetőséget.

A színház pazarló kiállítása, csak amerikai filmekről ismert bőkezű revűjelenetei a siker másik jelentős tényezője. Ehhez járul, hogy a színészek mind a helyükön voltak: Lázár Mária főnőm eszközökkel személyesíti meg a királynét és még akkor sem zökken ki a szerepéből, amikor a királyi felségből egyszerű, érző aszszony lesz... Ida szerepében Zimonyi Márta mint új csillag mutatkozott be. Kedves mosolya, hízog hangozkája komoly ígéret, második felvonásbeli jelenetével, amikor a „Szeptember végén” című Petőfi-verset énekl el, komoly sikert aratott. Földényi László Andrassy grófja ércebe öntött drámai szerep. Somogyi Nusi humora a régi, hű partnere Kovács Terus. Ifj. Latabár

Árpád nyurga alakjával a színpad legderűsebb pillanatait „okozta”. Társa a francia gaminságú Fejes Teri, aki hálás szerepében felvillanyozta a közönséget. Szakáts Zoltán egyszerű és nemes Szilassy László ügyesen oldotta meg feladatát. Dávid Mihály és Dajbukát. Ilona jól illeszkedett bele az együttesbe, amelynek tagjai közül egy-egy pillanatra még Selmeczy Margit, Petur Ilka, Timár Liza és Pethes Ferenc tűnnek fel.

A rendezés, apró tévedésektől eltekintve, kifogástalan és főleg izlées. A lendületes Komor Vilmos kihozott a zenekarból mindent. Összefoglalva a látottakat és hallottakat: a Magyar Színház feltámasztotta a már elparentált operettet, amely él és nem halhat meg, amíg zene, játék és — közönség van a világon.

Ráthonyi János

Délibáb

PRÓBA KÖRÜTÖN

a nemi színházakban

Néző és Neje (óriási betűkkel ebben a nehéz világban) előadás után kilép majd a téli estébe és kesztyűgombolgatás közben annyit mond, hogy: „Nna!” Ez kritika lesz, a hangsúly szerint jó vagy rossz, de mindenestre elég! Az eltöltött idő értékelése önkényes, tapasztalt rövideggel, legfeljebb önagysága sziszegő és vitathatóan elismerő

pótmondatával: „Hát öltözködni azt tud a...“ Kész! Minden el van intézve. Az író vajúdása egy-egy mondat fölött, hosszú hónapok munkája, a rendező ötletessége, a díszletező ecsetje, az ügyelő mérge s a színészek próbája reggeltől délig, déltől estéig, no és az ilyen igazgató, meg olyan igazgató, akik aláírtak egy váltót, azzal a kockázattal, hogy a mélyen tisztelt publikum — adós esetleg fizetni sem fog.

Illik hát óvatosságnak lennünk. Első paragrafus a színházcsinálás törvénykönyvében, készen

A Nemzeti Színházban a Mizantropot próbálják. (T. Mátray Erzsi, Apáthy, Táray, Ághy Erzsi, Kiss Ferenc)

lenni
sem
A
natra
zik,
Ép
darab
mert
„futo
Vé
lentju
A
soroz
után
desek
sen
Üg
Erzsi
Ághy
játék
lag c
Ér
detles
könyv
Dé

A szerző jelenlétében próbálják a Vigszínházban Hunyady Sándor új darabját

lenni a fedezettel, ha netán Néző úr annyit sem hajlandó majd mondani, hogy „nna”.

A színház örökké készülődik egy pillanatra, amely előbb vagy utóbb bekövetkezik, de nem lehet tudni mikor.

Éppen a múlt szezonban történt, hogy egy darabot csaknem egész évadon át próbáltak, mert a műsoron lévő darab táblás házakkal „futott”.

Végigraziáztuk a pesti színházakat s jelentjük, hogy mindenki a fedélzeten van.

*

A Nemzeti Színház klasszikus vígjáték-sorozatában, Aristophanes és Shakespeare után következik a „Pórujárjárt negédesek” és a „Mizantrop” kerülnek rövidesen színre, egy előadásban.

Ügynevezett „emlékeztető próba”. Mátray Erzsé állva mondja a szerepét, a többiek, Ághy Erzsé, Kiss Ferenc, Apáthy és Táray játékmester körülülnek. A díszlet pillanatnyilag csak egy keret.

Érdekes, hogy a színészek egy ilyen kezdetleges próbán is játszanak már, valahogy könnyebben, símábban is hangzik a szöveg

egy-egy kis mozdulattal, mimikáival párosítva.

— Mit ér a szende arculat? ... — kérdi Mátray Erzsé, s akik ott vagyunk a környezetében, halló- és látótávolságban, meggyőztünk arról, hogy bizony a „szende arculat” semmit sem ér.

Nyugodt próba, máris megér egy zsölylét. S a nyugodt légkört az ügyelő magyarázza meg egy mondattal:

— Hja, könnyű ha a szerző nincs jelen ...

*

A Vigszínházban valami „van a levegőben”. Adhatnak francia, angol, amerikai darabokat, a levegő csak akkor kezd vibrálni a Szent István körúton, ha hazai szerző darabja következik. Már pedig a Vigszínház következő darabja, a „Téli sport”, Hunyadi Sándor műve. A darab már „benne van” a szereplőkben, Makay Margitban, Tolnay Kláriban, Muráti Líliában, Rádayban, Vértesben. Ők már tudják, hol van az a bizonyos jelenet, mondat, amely esetleg „hoz” majd egy nyíltszíni tapsot, vagy egy kacagáshullámot, ilyen mindig akad s a színpadon hamar

Próba az
Andrássy Szín-
házban Vaszary Já-
nos: „Mondj igazat“
című darabjából
(Wellesz felv.)

észreveszik, hogy a nézőtér mikor és hol reagál leghamarabb.

A hangulat fűszereš, csiklandozó, egy kicsi láz ég mindenki-
ben, aki közreműködik a darab körül. Hegedűs Tibor, a rendező szünetet rendel el, s a szereplők olyan illedelmesen csücsülnek körben a társalgóban, mint akiket büntetésből kizavartak valami jóízű, kedvvel végzett munkából, s most kitűnő magaviselettel akarnák megrövidíteni a kény-
szerű szünetet.

A szerzőnek egy szava sincs. Ott ül ő

is közöttük s majdnem unatkozva cigarettá-
zik. A jelenléte talán csak egy kis féltékeny-
ség, darabjának szereplőire, akik, íme, máris
milyen otthonosan babusgatják, becézik a
sikeresecesemőt s az is szívesen és szem-
látomást fejlődik a kezeik között.

— Hja, könnyű ha a szerző jelen van...
— mondja valaki s úgylátszik, ez ennek a
körvizeznek a legnagyobb problémája.

*

Az Andrássy-színházban ismerkedési dél-
előttöt rendez Vaszary János. Új darabja-

Délibáb

nak — „Mondj igazat“ a címe — olvasó-próbája van. Megjelentek: Sennyey Vera, Sivó Mária, Kis Manyi, Törzs, Bilicsi, Z. Molnár, Baló, Szigeti Jenő s bizony a próba el-elakad közben. Az egész darabot végig-nevetik s ez nagyon sokat ígér. Ezek a humorban, hatásokban edzett színészek nehezen csiklandozhatók fel egy kacagásig.

Az egyik szereplő a darab meséjében idegszanatóriumba kerül, kényszerzubbonyal súlyosbítva. Már most, civilben is leszorított kezekkel ül a széken s a szanatóriumi professzor felszólítására, hogy csengessen, ha akar valamit, az orrával bök előre, mint az egyetlen használható testrészével, amivel kényszerzubbonyban is csengetni lehet.

Groteszk, helyzetekre beállított bohózat lesz, üdülés, felfrissülés a klasszikus szerepekhez szokott színészek is, s a szereplői úgy lubickolnak az ügyes párbeszédekben,

mint az a sokat emlegetett hal a vízben. Még elképzelni is kellemes, hogy mi lesz a darabból, mire kész lesz, díszletek között, beöltözve és tökéletes szereptudással.

A technikai személyzet is — egyelőre dologtalanul — ott ácsorog a háttérdíszlet mögött s az öreg színházi rókák máris készek az ítélettel:

— Legalább száz...

Már tudniillik a leendő előadások száma. A szerzőről, aki itt mint rendező is jelen van, nem esik szó. Egyelőre ő is inkább néző és hallgató. Elmosolyodik, ahogy a színészei szájából hallja a mondatait s remény van rá, hogy a bemutatóig megismeri majd teljes egészében a saját darabját.

Élvégre, azalatt a rövid idő alatt, amíg Vaszary János megír egy darabot, erre igazán nincs ideje.

Tokaji György

A csepelli Magyar Bál nyitó párjai (Schäffer felvétel)

A kitűnő Greguss Zoltánt, ügylátszik, mégis csak üldözi a végzet. Emlékezetes Gregussnak az a balesete, amely évekket ezelőtt a Nemzeti Színházban történt. Greguss Az ember tragédiája egyik próbáján leesett egy több méter magas állványról és súlyosan összetörte magát. Ez a szerencsétlenség már úgy látszott, hogy derékban töri össze a pompásan induló színészi pályát. Szerencsére Greguss talpra állott s ha hosszabb szünetelés után is, de mégis újból színpadra léphetett. A Royal Színházban igen nagy sikerrel alakított a mi rokonszenves művésznünk egy igazán rokonszenvesnek nem mondható szerepet s ezzel pályájának új fordulata következett. A Vígszínházban és testvérszínházában, a Pesti Színházban különböző karakter-szerepekben teljes mértékben meghódította a publikumot Greguss, aki legutóbb a „Boldog órák” című francia darabban egy érdekes figura megszemélyesítésével tűnt föl.

— Térjen már a tárgyra!

— Főlöstleges volt siettetni, mert már ügyis rátértem volna. Tehát a „Boldog órák”-ban van egy úgynevezett verekedő-jelenet. Greguss összeverekedik Perényivel és Puskással. Ezekkel a verekedő-jelenetekkel mindig baj van. Vagy csak marktrozzák a verekedést a szereplők s akkor a publikum nem kapja meg az „illuziót”, vagy pedig igazán csinálják s akkor elkerülhetetlenek a sebesülések. A „Boldog órák” verekedő jeleneteit igen sokszor próbálták. Sikerült is megtalálni a módot, hogy a szereplők úgy verekedjenek össze, hogy a közönség higgyen ebben a verekedésben. Csakhogy az előadások folyamán a szereplők egyre jobban és jobban belemelegedtek a játékba, végül

az egyik este Greguss, Perényi és Puskás olyan parázs verekedést rendeztek, hogy Greguss lefordult a színpadról a zenekarba.

Annyira megütötte magát, hogy most ismét hareképtelenül nyomja az ágyat.

— Na, pendítsen maga is szelidebb hürokat.

— Több hónapos szünet után újra színpadon láttuk Fejes Terit, aki az utolsó hónapokban egy sereg szerződést aláírt, sokszor próbált is, de mégsem lépett fel egy színpadon sem.

— És miért, ha szabad tudnom.

— Azért vagyok itt, hogy eláruljak minden titkot. Bár őszintén szólva, az már nem is olyan nagy titok, hogy Fejes miért nem vállalta a felajánlott szerepeket. Szóval. Vagy nem tetszett a szerep, vagy nem tetszett a darab, vagy túlsok volt a tánc és kevés a próza.

— Hogyan, egy operettszínész az az kifogásolja, hogy sok a tánc és kevés a prózája.

— Bizony. A rejtvény megfejtése ott van, hogy Fejes, mint az operettszínész általában, vágyik a prózai szerep után. Nem mondta, de meg vagyok arról győződve, hogy szíve mélyén legjobban szeretné eljátszani Desdemónát, vagy Oféliát a Nemzetiben. Megfogadta, hogy nem is lép fel, csak kimondottan prózai darabban, de semmi esetre sem játszik operettben.

— És most mégis?!

— Jól tette fel a kérdést. Fejes operettben lép fel.

A legutóbbi főpróbán egy benfentes be is látogatott a színpadok mögé Fejesnek gratulálni és megkérdezte, hogyan lehet-

séges, hogy annyi fogadkozás után mégis operettben lép fel.

Fejes feltalálta magát, a színlapra mutatott s így felelt.

— A darab, amiben fellépek, nem operett, hanem — daljáték.

— Folytassa a pletykázást!

Bajor Gizi, a magyar színjátászás büszkesége tudvalevőleg óriási sikerrel szerepel Herczeg Ferenc: „Utolsó tánc” című színjátékában. Kettős szerepet játszik, anyát és leányát és óriási feltűnést kelt azzal, hogy nemcsak maszkban és megjelenésben, de mozdulatokban, hanglejtésben és játékokban bámulatosan tudja éreztetni a két nő közötti különbséget. A nagysikerű darab már a harmadik jubileuma felé közeledik, de Bajor rettentően drukkol.

— És ugyan miért és minek drukkol, ha szabad kérdeznem.

— Ismernie kellene Bajort, hogy teljesen megértse a következőket. Bajor soha sincsen meglegedve a saját sikerével.

— Fő, hogy a közönség van mindig azzal meglegedve.

— A közbeszólás helyes volt. De engedje, hogy folytassam. Tehát Bajor, ha egy darabot 25-ször játszik, akkor elégedetlen, hogy miért nem ötvenszer, ha ötvenszer, akkor azért „búsul”, hogy miért nem százszor. Született jóstehetség, mert ha annak a darabnak, amelyben játszik, mondjuk 20 előadást jósol, akkor biztos, hogy az legalább 60-szor megy egymásután.

A „Kék róká”-t például Bajor csak 25 előadásra taksálta és mindössze 225 előadást tévedett.

Mikor a 250-ik előadáson figyelmeztették Bajort jóslatára, nevetve felelte:

— Igaz, hogy 25-öt mondtam, de azt magamban tizzel szoroztam.

Az egyik estén most Rajnay Gábor kérdezte meg Bajort, hogy hány előadást jósol az „Utolsó tánc”-nak.

Bajor ártatlan arccal felelt:

— Csak huszonötöt.

Az amerikai társaság kedvence bohócal: a „Doubb Dead Duek” néven szereplő művészpár. A kaliforniai Palm Springsben mulattatják a közönséget

Délibáb

báb

St. Moritzban megkezdődött az idény. Gróf Haugwitz Reventlow, June Clyde angol színésznő (jobboldalt) társaságában

— De hiszen már az ötvenedik előadáson is túl vagyunk, Gizikém — csóválta fejét a derék Rajnay.

Bajor azonban hajthatatlan volt.

— Igen, 25-öt jósolok, de senkinek sem árulom el, hogy azt hányal szoroztam.

(Egyébként lapzártakor arról értesülünk, hogy Bajor Gizi sajnálatos betegsége miatt az „Utolsó lánc” előadásai, remélhetőleg csak rövid időre, megszakadtak.)

— Térjen át más színházra.

— Már a Vigszínházban vagyok.

Somlay Artur (Kamara foto)

Bajor Gizli
(Wellesz
felv.)

A „Márciusi tél”-ben a népszerű Somlay Artur vagy ahogy mi színházilag nevezzük, Argyél, kis szerepet játszik, de persze most is megmutatta, hogy igazi művész kis szerepben is — nagy tud lenni.

Tudni kell, hogy Somlay meglehetősen idegenkedik a fényképészekről. Ha főszerepet játszik, még valahogyan nagynehezen, nem szívesen odaáll a gép elé, de akkor is hangsúlyozza, hogy kizárólag a darab miatt, de ha kis szerepet játszik,

akkor valóban fotóriporter legyen a talpán, aki lefényképezi. Az egyik lapfényképésznek sem sikerült őt lefényképezni, holott a szerkesztő ragaszkodott Somlay lefotografálásához. A fényképészt többszöri sikertelenség után is a véletlen mentette meg. Az egyik epizódszereplő mindenáron nyomdajestéket szeretett volna látni, ő meg a fotográfust ostromolta. A fényképésznek mentő ötlete támadt.

— Tudja mit, lefényképezem és meg is jelenítem a képet, de csak — Somlay Arturral együtt.

A kis szereplő persze azonnal tudta, hogy nyert ügye van. Somlay valóban nem is tagadta meg ezt a szívességet, mert tudta, hogy ezzel boldoggá teszi a kis kollégát.

Rögtön a lencse elé állt. Sőt több felvételt is lehetett róla készíteni. Hogy aztán a megjelent képen mégis egyedül csak Somlay volt látható, arról már csak a ravasz fotóriporter tehet.

Szilveszter
este nagy sikerrel
mutatták be a berlini
Deutsches Opern-
hausban Lehár Fe-
renc Vig özvegy című
operettjét. Képünk a
darab zárójelenete

Ez a történet közönséges plágium. Olyan, amiért csak valaha az ügyészség joggal szabott ki bírságot, hüvöset.

Hangsúlyozom ezt! Mert nagyon sűrű az áplágium. Az írónak általános szokásuk az, hogy maguk kitalálta történeteket úgy adnak be, mint amit itt és ott és ettől és amattól hallottak. Szóval csak dicsekesznek a plágizálással.

Ezzel szemben, állítom: az alábbi történetet, teljes egészében, sammt Pointe, tényleg egy nagyon szimpatikus és teljességgel ismeretlen úriember egy társaságban mesélte el.

Tehát:

*

Tudják, az én öregeimnek háza van a Krisztinában. És ismerik az ilyen aranyos, régivágású jobb polgárokat, hogyan dobnak ki nyugodtan ezeket is hallatlan marhaságotokra? Ellenben, ha a fejükbe veszik, hogy valami semmiség drága nekik, akkor tűzön-vízen keresztül spórolni akarnak!... Hát ezzel a takarékoskodási mániával a múlt Szilveszteren olyan kis kalandba kergetődtem bele, hogy sohasem bírom kacagás nélkül megállani, ha eszembe jut.

Ott ülök a Szilveszter-estét megelőző nap a két öregemmel, ebéd után. Azt már mind tudom, hogy halkülönlegességek, rák, torta, gyümölcs és pezsgő olyan mennyiségben és minőségben van már megrendelve a Szilveszter esténkre, hogy ezekhez már csak a házhoz hívott négytagú dzsessz, egy jobb karmesterrel az, ami drágább. Pedig alig lesz vendégünk más, mint a szűkebb család.

De aztán a két öreg arról kezd vitázni, hogy vajjon a Szilveszter meglehet-e malacsült nélkül, vagy sem?

Illetve anyám azt vitatja, hogy a malacsült maga már rég nem divat! Ellenben

nyerni szoktak élő malacot és behoznak élő malacot lokálokba, hogy szerencsét hozzon a megérintése és persze borravalót kapon, aki körülhordozza Szilveszterkor.

Apám nem tágit. Ha senki se, ő egyedül malacsültet akar enni!

Nos, rendben van! De erre, mind a két öreg egy véleményre jut abban, hogy Szilveszter előtt a hentesek irtózatosan felemelik a malac árát.

Hallatlan! Ötszáz pengőbe is belekerül talán nekik ez az este. És a világ legkomolyabb felháborodásával tárgyalják, hogy a húsipar különkint tíz, sőt húsz fillért is emel a malac Szilveszter előtt.

En unatkozom kissé, se délutánra, se este nincs programom.

Egyszerre csupa heccből azt mondom öregemnek:

— Nahát, mit szölkötök, ha én vidékről hozok nektek egy olcsó malacot? Kimegyek a helyiérdekűn és hozok egyet. Ugyse használtam még több, mint ötször a bérletet.

Ugyanis tavaly, valami árverésen, egy kis viskót vettek meg az öregeim a gödöllői helyiérdekű vonalán és nyaralónak már átalakították és a helyiérdekűre már bérletet is vettek, de nyaralni persze elmentünk máshová, nem Kerepes látóhegyre, vagy hogyan hívják ezt a helyet.

Elég az hozzá, hogy a két öreg, a legnagyobb mulatságomra, rögtön helyesli ötletemet.

Hát gyerünk! Elmentem szilveszteri malacért vidékre.

*

A helyiérdekűn persze érdeklődtem a kalauztól:

— Mit gondol, melyik faluban lehet itt az állomáshoz közel egy malacot vásárolni?

— Itt van Mogyoród, kérem, de Tarcsán

is lehet egész biztosan. Becsületes magyar emberek laknak erre felé. Megszólíthat akárkit, hogy útbaigazítsa.

Leszállok hát a kérdéses faluk egyikénél. Máiig sem tudom melyiknél.

Ehndulok csak úgy, vaktában az állomásról a falunak. És a kalauz utasításához híven megszólítom az első becsületes lelket, akit találkoztam. Ködmönös, nagykendős idősebb falusi hölgy volt az illető:

— Édes nénikém! Nem mondaná meg nekem, hol vásárolhatnék én itten egy Szilveszterre levágásra való malacot?

— Dehogyan is nem — feleli rögtön. — Tudok én egy jó gazdaembert itten, nem messze, akinek több kocája vetett malacot. Majdnem addig tart az én utam is. Tessen velem jönni. Megmutatom.

Ahová mutat, úgy látom, két ház között egyenesen tart fölfelé a domszorosulaton. Nem valószínű, hogy eltévedszem ennek a nevezetes Fitzakos Antalnak a portáját, a dombhajlás oldalában. Egye a patvar! Gyerünk hát, ha már belemásztam ebbe a kalandba.

Elköszöntem a vén banyától és megindultam fölfelé.

*

Olyan egyszerűen nem ment a ház megtalálása. Még keveregtem, bukácsoltam egy jó félóra hosszát. De már úgy volt megírva, hogy mégis ráakadnak végül erre a Fitzakos házra.

Rendesebb, négyablakos, városias köépület volt. Kivételesen kitűnően körükerítve magas léckerítéssel.

Mondhatom, szerencsémre! Mert mikor a kapun bezörögtem, hát olyan rémes kutyaugatás fogadott a kapu mögöl, mint egy menaszéria. Hármas vagy négyes szólamban üvöltött ez a sok vadállat. Egész biztos, hogy cafatokra szednek, ha rámszabadulhatnak volna.

Elég az hozzá, hogy jó csomó idő telt el, amíg valaki jelentkezett a házból. Egy szolgálóleány. Azután pedig jó darab időt alkudtam a kapun kívül is vele.

Ő azt állította, hogy: az ebek az ő jelenlétében nem fognak bántani. Ezzel szemben én hivatkoztam arra a nem szűnő bődületes acsargásra, amit az ebek lankadatlan művelnek az ő jelenlétében is ellenem, a kapun belül és azt kívántam: zárja be őket.

Végre is a leány dühbe jött: legyávázott engem alaposan. Viszont a haragja vastagabbját a kutyákon töltötte ki. Botot vagy seprűt ragadoit és rettenetesen szétcsapott a kutyák között. Az udvar fenekébe hajította őket és ott még a csöndesebb nyuszitását és morgását is külön visszament megfenyíteni ezeket a szegény házörzőket.

Ezekután bejutottam baj nélkül a ház oszlopos tornáczára.

*

— Ha malacot tetszik akarni venni, csakis a gazdával beszélhet — jegyezte meg a leány tájékoztatásképpen a tornáczon.

— Hát akkor csak gyerünk a gazdához — helyeselttem.

Déliab

— Az ám, de most jó kedve van neki! És nem tudom, hogyan fogadja az urat. Mi, a családja, sem merünk ilyenkor komázni vele. Mert rabiátus nagyon, ha benyalt. Meg is csap akárkit. De nagyon hamar. Bár az is lehet, hogy szívesen fogadja magát — sorolta el a leány a további veszedelmeket és viszontagságokat, amik a malacvásárlás elé tornyosultak.

Dehát, ha már eddig kitartottam, vissza nem riadok egy kapatos paraszttól.

Bebotorkáltam a leány után valami sötét előszobába vagy pitvarba. Ott a leány kilökött egy ajtót. Belökött a nyíláson és az ajtót már be is csapta mögöttem.

Ott álltam egy tágas szobában, a szemem káprázott, azt sem tudtam a lámpafénytől-e, a füsttől-e? Rémes forróság, megfelelő nehéz ruha és petrol és bor szagával bódított és emélyített.

Szemközt az asztal mellől két nagy cüander bor és nagy tál tele kolbász mögül vállas, harcsabajuszú egyén nézett rám nyugodt kíváncsisággal. Nyilván a nevezetes Fitzakos András ömaga.

— Jó estét kívánok! Ide utasítottak kérem engemet, hogy egy Szilveszterestére való malacot vehetek.

— Adjon Isten! — bölintott előbb Fitzakos András. Aztán följebb lökte bárányszapokáját. Mert ebben ült itt a gyehennai hőségben és szippantott kettő a pipájából, lekortyintott egy félpohár bort. Végre nem is kérdőleg, csak kijelentőleg dűnynyögte:

— Malacot! Malacot! Malacot!

— Igen! Igen! Igen, kérem! — bölintottam. És mert iszonyú ridegnek éreztem ezt a fogadtatást, érdeklődtem: — Talán rossz helyen járok?

— Malacot — felelte erre Fitzakos András.

— Tessék talán egyszer helyet foglalni és ha nem veti meg, egy pohár bort kóstolni velem. Tessék törni ebből a jó házi kolbászból is hozzá egy falatot. Na, Isten velünk!

Töltött egy pohár bort, elém toltta a tálat és koccintásra emelte a maga poharát.

Annyit tudok, hogy egy falusi magyarnak visszautasítani, mikor egy itókára invitál, halálos sértés. Odáültem teketória nélkül az asztalhoz, koccintottam házigazdámval, lehajtottam egy pohár bort.

Iszonyúan ízlett. Összefáztam, megsomajoztam, megéheztem. És a bor úgy ízlett, új bor ugyan, de kitűnő minőségű. Törtem a száraz kolbászból is, falatoztam. Fitzakos András pedig máris töltötte tele újra poharamat és rendületlen biztatott: csak essek neki a kolbásznak, ha izlik. No csak fogyaszsa egészséggel! No csak lötyentsünk rá egy köpécével!

*

Három óra mulva eszembe jutott, hogy hát én tulajdonképpen malacot venni jöttem ide Szilveszter-estére.

Addig?

Addig meg kellett beszélnünk Fitzakos Andrásval a tavalyi bortermést, a terményárakat, általában a háborúelőtti falut és most-

tanit, a nemzeti viseletet, úgy a magyar nad-rágót, gatyát, ptykés mellényt, bokrétás süveget a férfiakon, mint a vászoncelédek virágos kendőjét, ezerráncú szoknyáját, ki-varrótt papusát, majd a szép magyar nóták teljes elfajzását és mellőztetését a falusi nép által, úgyhogy már a rádióból és a pesti zeneakadémiából tanulják visszafelé a ma-gyarok a nótáikat!...

Persze erre próbából meg kellett eresztetni néhány régi szép magyar nótát, szőlóban, duettben. Következésképpen megitta Fitzakos András velem a pertut, azon a címen, hogy: olyan fiatalember, akit még a pesti levegő sem tudott jó magyar mivoltából kiforgatni, az eméltó minden komázásra!

Ámde, mondom, vége végül mégis csak észbekaptam egyszer: hogy hát malacvásár szándékából kifolyólag ülök itten és vissza is kell származnom még a helyiérdekű távoii állomásáról Budapestre.

Jól van! Fitzakos András méltányolta nyugtalanságomat. De hát a malac árával erős alkunk kerekedett.

Na, nem azokon a filléreken, amivel a pesti hásipar staigerolt. Nem! Hanem Fitzakos András azt állította:

— Ilyen prima, derék, jó, finom úrigyerek, mint te, kedves egykomám, nekem ugyan egy fél lityinget sem hagy itten, egy koszos malacomért. Ezt muszáj elfogadnod tőlem ajándékba az öregeidnek. Majd aztán, ha egyszer szerét ejtem és Pesten meglátogat-lak benneteket, megvendégelték ti is en-gemet.

Mit volt mit tennem? Ebben maradtunk. Illetve, hogy ekkora gyalázatos potyázás emlékével ne távozzam egy becsületes magyar kiszagda portájáról, hát a malacnak körülbelül dupla árát nyomtam oda borra-valónak és fájdalomdíjnak a szolgálóleány markába, akit szegénykét már álmából ver-tünk fel, hogy az ölből fogjon ki nekünk egy malacot. Sőt aztán még egy ritkaszőttes zsákot is kellett keríteni a leánynak, hogy a malacot beledugjuk és meg ne füljön, míg hazaszállítom.

Erre következett aztán a Szent János ál-dása háromszor megismételve, három pohár fenéki lehalt borral. És jött az érzékeny istenhózzád!

Megöleltük egymást és megcsókoltuk egy-mást Fitzakos Andrással:

— Szervusz, édes jó egykomám!

— Viszontlátásra Pesten, kedves jó egy-komám!

*

Dehogy is! Dehogy is!

Ugyanis, ahogy már egy kicsit hullámos tengeren vitorlázó hajó padlatának éreztem a fagyos talajt magam alatt az udvaron és kissé aggályoskodtam:

— Vajjon eltalál-e ebben a fene sötét-ségben az állomáshoz?

Fitzakos András egyszerre átcsapta a kar-ját a vállamon és szólt:

— Tudod mit? Elkísérlek én magam az indóházig!

Éz történt.

Fitzakos Andrással összekapcsolódva, víg danázással vágtam neki az éj sötétjének. Nekem a malac visított, kurrogott a zsák-ban a hónom alatt, harmadik szóllamnak. Fitzakos András hóna alatt pedig egy ha-zulról hozott butykos kotyogott.

Hogy persze, ha kiszárad torkunk az üvöl-téstől, hát meglocsoljuk.

Igy érkezünk el szerencsésen az indó-házhoz. Vonat még ment több Pestnek sze-rencsémre. De a patvar nem üt bele?

Mikor az indóháznál Fitzakos András meg-állapította, hogy a borosüveg kiürült éppen, én is odakapok a hónom alá a malaccsoma-gomhoz.

Hát a zsák üres! A malacot a botorkázá-sunk, hangversenyezésünk közben elvesztet-tem valahol. Tessék! A hónom alatt a zsák-nak összesodort csücskét szorongattam nagy erősen... Tessék... Ilyen részeg díznót!

*

— Nem baj, komám — vigasztalt erre Fitzakos Andás. — Lesz másik malac, ha ez elszelelt. Haza aztán innen szégyenszemre nem eresztelek üres kézzel. Ne búsulj! Ha hozzámig messze van visszafáradni a malacért, lakik itt nekem közel egy édes egyjókómám, öreg pajtásom! Együtt voltunk a fronton is. Ahol ni a háza a hegyoldalban, világos az ablak, odasüss! Fel se kell ötet verjünk! Akad ott nála is ilyen neked való malac! Gyerünk csak!

Hát igen! Elindultunk és valamelyes cset-lés-botlás után beállítottunk Fitzakos András Gáspár Sanyi nevű szusztársának a házába.

Csakhogy nem találtuk őt odahaza. A fele-sége virrasztott a kivilágos ablakok mögött.

— A szőlóban van az uram! A pincében iszik a ronda döge tegnap este óta, mint a gödény. Magamat is, mást is elzavart, akit érte küldtem. Ha hazarángatják, jótélelkek igazán! Az Isten küldte magukat.

Ez az értekezés az ablakon keresztül folyt a menyecskével. Fitzakos András meglökött engem a könyökével, hogy bízzam rá a beszédet. És azt mondta a menyecskének:

— De ennek az úrnak kell a malac, mert elutazik máris. Adja ki édes kománé az ablakon. Zsákunk van. Az árával majd el-számolunk. Én aztán magam elmegyek Sanyiórt és hazahozom a gyalázatos kor-helyét.

Nahát ott az uccán megvártuk, míg a me-nyecske kifog egy malacot az ölből. Kiadta aztán nekünk az ablakon. Abban azonban már nem tudott megakadályozni engem Fitzakos, hogy a malac árát át ne adjam a menyecskének.

Igy indultunk el nyugodt szívvel vissza az állomáshoz.

Vagyis hogy én abban a szent hiszemben bíztam magam a Fitzakos András vezeté-sére, hogy a Héví. állomására tartunk, ő azonban elfeledte nekem megmondani, hogy egy kis vargabetűvel a dombok közt a Gás-pár Sanyi pincéjébe irányozza útját és aztán onnan akar továbbkísérni engemet az állo-másra.

Diktum-faktum! Azon vettem magam észre, hogy egy szőlőskert kellős közepében a domboldalba vágott pinceodu előtt kötünk ki Fitzakossal.

Tyűha! A pincéből hegedűszó nyistergett kifelé és lábdobaj!

Két szál moré, egy primás és egy kontrás húzta a pincében a Gáspár Sándor szőlőbirtokos talpa alá.

Lehetett itt talán nagy pofát vágni, hogy: így-úgy, haza kell már sietnem a malaccal? Gáspár irtózatos szívesen fogadott bennünket.

A cigányokról nem is szólv. Poharat elő! Elő a lopót! Bort húzni a vendégeknek!

Már benne is álltunk nyakig az új muriban. Ha eddig azonban a danolászásban, handabandában csapoltuk le a duhajságot Fitzakossal, itt új figura következett. A cigányok veszett reszelésére elkezdtük rojni a recepicét. Szólótáncokat és összekapaszkodva, a pince padlatán és a pince vaskos tölgyasztala tetején.

Am ezúttal mégis elővigyázatosabb voltam, hogy ne kockáztassam ittlétem főcélját sem. A malacot a legnagyobb óvatossággal zsákostul felakasztottam a pincefal egy nagy kampósszögére. A céco alatt ott visított, vackalódott vagy aludt, amint neki tetstett. De megvolt.

Viszont az útiköltség számlája egy hatalmas tétellel növekedett a pincében.

A cigányok már rég nyivákoltak Gáspárnak: hogy fizessen nekik a hangversenyért.

De Gáspár konokul förmedt rájuk. Egyetek-igyatok amennyi belétek fér! Pénzt nem kaptok, mert nekem sincs!

Hát a kéttágú bandának egészen okos és jogos volt az érvelése:

— Dehát, tekintetes úr, otthon vár az aszszony, a család. Azok néhány krajcárt várnak tőlünk. Azoknak ugyan nem fizetség, ha mi jól belakva, berágva érkezünk haza! Teszen belátással lenni!

— Vigyetek haza bort, vigyetek, amit látok itt, szalonnát, kolbászt. Pénz nincs! Gáspár ragaszkodott szavához.

Sőt Fitzakos is az ő nézetéhez csatlakozott:

— A családokat nekünk nem muzsikál. Járnak azok most az ünnepen köszöntgetni. Nem hálnak éhen!

A cigányok összes reménye tehát már csak én maradtam. Viszont nálam a helyzet az volt, hogy minden ezüst- és aprópénzem kiadtam a malacokra. Már csak egy tízpengős lapított a tárcsámban. És hát, őszintén szólva, sokalltam akkora tékozlást még részegen is, hogy egy tizest dobáljak oda egy kis cincogásért. Pláne gazdabarátaim erélyesen tiltakoztak az ellen, hogy a cigányok az ő kedves vendégüket, engemet kizsebeljenek!

Elég az hozzá, hogy végül is ravasz cselhez folyamodtam. Azt súgtam oda titkon a moréknak:

— Őt pengőre számíthattok tőlem. De csak

az állomáson kaphatjátok meg. Mert csak tizes van nálam és hamarabb hol váltsak, mint a vasúti pénztárnál?

Huhh! A két cigány az öt pengőnek csak az ígéretére is úgy kezdett attól fogva nyiszterékelni, mint a bolond. És hát csakis ennek az egyezménynek érthető következménye lett, hogy a mulatság méltó befejezésül, a pincéből a reggeli vonathoz úgy vonultunk le, hogy elől egymásba kapaszkodva bokáztam két kedves vendéglátó gazdámmal, hátul pedig muzsikaszóval kísért a két füstös zenész.

A malac pedig a zsákban, ügyesen két madzaggal odakötte, a kontrás nyakában csüngött. Felelősséget vállalt érte és tényleg, a malac le is érkezett baj nélkül velünk az állomáshoz.

Már azt ne is meséljem el, hogy micsoda botrányos búcsúzást csaptunk az állomáson. A csendőrök majd letartóztattak, ahogy kigazda barátaim üdvrivalogva és a cigányok tussal költöztettek át a Perronról a vonatra.

De a malac a zsákban mellettem kukszolt a kupében. Volt még egy kis bajom vele. Egyszer ráültek és akkora visítást csapott, hogy az utasok háborgása elől a folyosón voltam kénytelen tartózkodni az út végéig. A kalauzzal is volt némi eszmeccserém. A vámnál is csak a nagy jó Gondviselés különös kegyével csúsztam által.

De utazásom célja: a malac tűzön-vízen át befutott velem Pestre.

A reggeli zékányos hangulatom azon is átsegített, hogy túlságosan szégyenkeztem, egy rossz zsákkal a hónom alatt beülni a villamosra. Még taxira is költeni?... Azon kezdem, már pénzem sem volt rá.

Szóval villamosba vetettem magam és szerencsésen megérkeztem a zsákkal és benne a malaccal a Krisztnába.

Mikor leszálok a villamosról és a malaccal a zsákot óvatosan emelem a két karomon... hát egyszerre valahogy kioldódik a zsák sokat strapált kötése és a malac cupp!... kifordul a két karom közül az aszfaltra.

Kapnék le utána! Csakhogy a ronda kis döge gyorsabb nálam. Egyet hemperedik, egyet rázkódik, nagyot kuncsog és vesd el magad!... Nyílegyenesen le, az alagút irányába, Pestnek.

Rohantam utána. Dehát aztán a keletkező csödület és harsogó derültség elől örültem, ha elmenekülök. Utolsó pillantásom pont az alagút szájában búcsúzott el a malactól, amint magasba kunkorított farkincával, vístíva galoppolt tova...

Eddig tartott a rokonszenves úriember elbeszélése. Úgy gondolom, sokkal mulatságosabb és tanulságosabb önmagában, semhogy ne volna a plágium mellett még pleonazmus is egyetlen szót tennem tovább hozzá.

...és megharsannak a báli kürtök

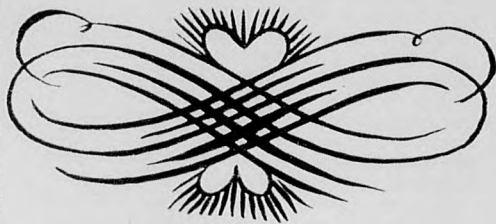

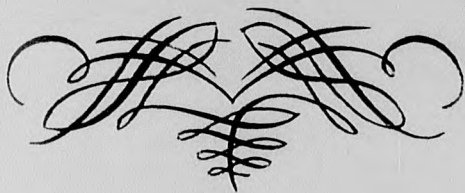
Január hetedikén este megharsannak a kürtök, a tükörfényes parketten felsorakoznak a kipirult arcú lányok elfogódott, fehérkesztyűs gavallérjaikkal, rázendít a cigány és újra megkezdődik egy farsang.

Valószínű, hogy ezen a hosszú, hét hétig tartó idei farsangon is száz és száz multság közt válogathatnak majd a táncoskedvű fiatalok. Bizonyára most is sok ifjú szívet sző örökre egymáshoz fínom ezüstsálakkal a szerelem, a zsongító muzsika, a tánc és a gyöngyöző italok lelkes támogatásával. Szóval, a felszínen semmi sem változott. Ez a farsang is úgy indul, mint az ötven év előtti, ugyanazok az eszközei és céljai, mint a régieknek.

Mégis, aki kicsit szeret a sorok közt olvasni és a dolgok ki nem mondott értelmét is vizsgálja, lehetetlen, hogy észre ne vegye azt a változást, amely a közelmulthoz viszonyítva még a legfelszínesebb szórakozások terén is végbement.

A bálnak is van mutatója, amely az iránytű érzékenységével fordul az uralkodó mágneses pólusok felé és nem tudja magát kivonni a körülmények erejének befolyása alól.

Néhány esztendeje még a bál is csak felszabadult, gátlás nélküli csapongás volt a válogatott szórakozási lehetőségek közt. Komoly években a mulatságok alkalmazkodnak finom, ösztönös tapintattal az idő követelményeihez.

A most pirkadó farsang hajnalán a mulatságok elmélyülnek. Nemes szimbólumok, szép szándékok ragadják magukhoz a gyepelőt és ennek következtében kifinomulnak a legkönnyebb szórakozások is. A bálók olyanok lesznek, mint a fiatal asszonyok, kik az iskola és az otthon körültekintő, meleg-házi kertészetéből és a csillagporos báltermek illatos légköréből könnyedén repülnek be a házasságba, ahol azután egész életük új tartalmat kap és kivirul.

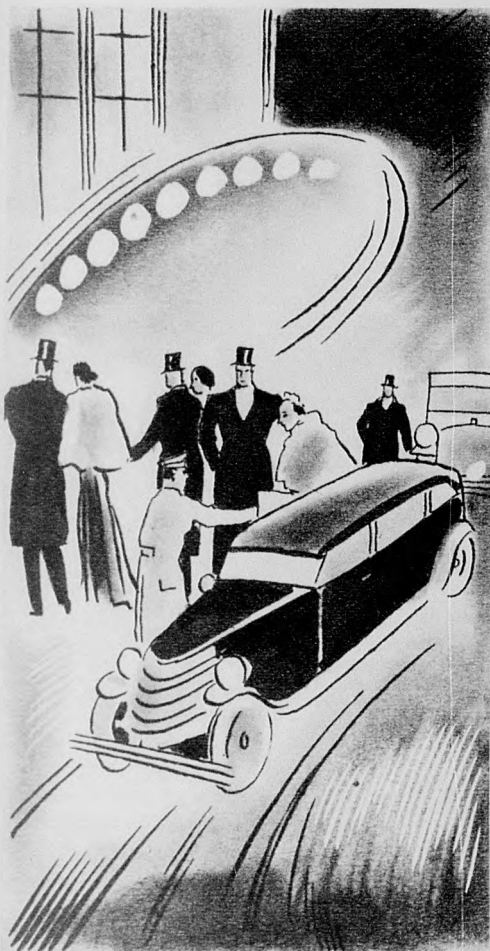
Ebben a szezonban minden bálrendezőség valamilyen szép tervet tűzött maga elé és annak megvalósításáért fárad. A legtöbb természetesen jótékonykodni akar. Legalább meleg étellel és ruhával szeretné kárpótolni azokat életkörülményeik mostohaságáért, akik sohasem ölthetnek frakkot és lakkcipőt, mert még egy lyukas bakancsuk sincs. A legtöbb nagy bál tiszta jövedelmét valamelyik jótékonykodó csoportnak ajánlja fel. A rendezők nehéz feladatra vállalkoznak. Egy bál megrendezése 3000 pengőbe kerül. Sokat kell dolgozni, hogy azon felül számottevő haszon is maradjon.

Mi tudjuk, hogy mégis tekintélyes összegek jutnak majd a bálók révén jótékony célokra. Ma a rendezők is mások, mint azelőtt. A koronázatlan bálkirályok és elnökök nem rizsposor, folyton magukat ápoló piperkőcök, kik délig alszanak, délután pedig szellemességeken törik a fejüket, hogy este a bálteremben mindent elbűvöljenek, hanem komoly malomcégvezetők, ön-

álló építészek, orvosok és egyéb, reggeltől estig fáradó dolgozó férfiak. Az éjszakai pihenésüket lopják el önmaguktól, hogy a szórakozáson keresztül megnyissák a legkeményebb szívű emberek zsebét is egy kis áldozatra.

A bál tehát ma már nem öncél, nem

léha, felületes ifjak gondtalan mulatozása, hanem kemoly dolgozó emberek szórakozása, amely azonkívül a jótékony-ság jegyében zajlik le.

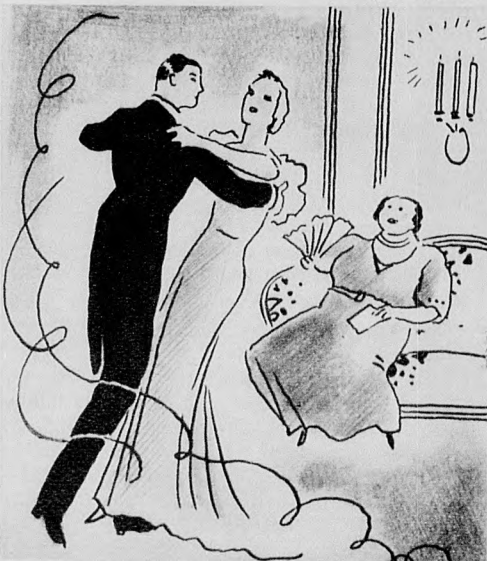
Érdekes, hogy ez évben a rendkívül hosszú farsangon kevesebb bált rendeznek, mint például a tavalyi, rövidebb szezonban.

Sok tarka apróságot mesélhetnénk

a készülő bálók titkaiból. De nem tesszük. És ahelyett, hogy felsoroltuk volna naptársorrendben a mulatási alkalmakat és a most bemutatkozó Tincsikéket, Pimpiket és Ilesiket, helyesebbnek gondoltuk, ha néhány mondatban megemlékezünk a magyar bálók kifinomulásáról, emberibbé és őszintébbé válásáról.

Hóry László

Délibáb

PEREG
A
FILM

SIKIRÁLYNŐ
(Metro foto)

nem
oltuk
atási
kozó
he-
hány
gyar
é és
ászló

áb

Pereg a film

FILMHIREK

Az angol-amerikai filmszakma egyik vezető folyóirata megszavaztatta olvasóit arról, hogy nevezzék meg a tíz legjobb, legnépszerűbb filmsztárt. Legtöbb szavazatot kapott 1. Shirley Temple gyermekszínésznő, aki már négy év óta vezet és most több szavazatot kapott, mint valaha. 2. Jeanette MacDonald. 3. Spencer Tracy, Clark Gable, George Formby, Deanna Durbin, Robert Taylor, Ronald Colman, Gary Cooper, William Powell. Kiestek az első tíz sorából Fred Astaire és Ginger Rogers, valamint a Stan és Pan-

pár. Az angolai művészek közt legtöbb szavazatot kapott Gracie Field, Jessie Matthews, Jack Buchanan, Charles Laughton, George Arliss.

Alig készült el Zilahy Lajos „Süt a nap” című filmje, az illusztris író máris „Zenebohócok” című darabjának filmelőkészületeivel van elfoglalva. A „Zenebohócok” egyik főszerepére, amelyet a Nemzetiben annakidején Rózsahegyi játszott, Pelle Istvánt, a tornászvilágbajnokot szerződtették, akiről a napokban készült próba-felvétel kitűnően sikerült.

Míg Európában dermesztő hideg uralkodik, addig Kalforniában strandolnak a filmvilág szépei

(Metro foto)

Filmhős lesz egy bábolnai mén

Egy angol-amerikai filmvállalat filmet készít egy bábolnai mén életéről. O-Bajánnak hívták ezt a pompás arab telivért, amely igen kalandos körülmények között került Magyarországra. Ma márvány sírkő jelöli meg Bábolnán a telivér örök pihenőhelyét.

Hatvan-hetven évvel ezelőtt egy magyar állami lóvásárló bizottság járt Arábiában. Fadlallah el Hedad Mihály arab orvostól pompás fiatal csikót vásárolt a bizottság. Csak a hajón derült ki, hogy a lóval együtt elszökött az arab orvos kislia. Amikor a hajón ráakadtak, könyörgött, hogy hozzák magukkal Magyarországra.

Az arab fiú itt nevelkedt a híres állami mén-telepen. Amikor I. Ferenc József Bábolnán látogatást tett, felhívták a figyelmét az arab fiúra. Az uralkodó az értelmes fiút Bécsbe vitette és felneveltette.

Később a bábolnai mén-telep vezetője lett az egykori arab lovaszfiú, ezredesi rangban. Időközben még háromszor járt Fadlallah ezredes lovakat vásárolni hazájában. Mesélik, hogy amikor egy lovat nem tudott semmi pénzért sem megkapni, kérte a tulajdonost, hogy legalább egy próbaloaglást engedjen a lovon. Amikor kétszer körülloagolta az udvart, a

sarkantyút bevágta a ló szügyébe és elvágatott.

Erről a furcsa életű emberről és kedvenc lováról szól majd az angol-amerikai film.

Jean Chatburn hollywoodi filmszínész, akinek ménese is van és kiváló lótenyésztő hírében áll, felajánlotta a filmgyártó társaságnak, hogy legszebb lovát adja a film főszerepére. (H—y)

Jean Chatburn
amerikai filmsztár kedvenc
lovai között (Metro foto.)

Délbáb

Tyrone
Power

(Metro
foto)

Annabella és Tyrone Power eljegyzéséről érkezik hír Dél-Amerikából. A napokban váratlanul feltűnt Rio de Janeiro szórakozóhelyein Tyrone Power. Néhány napig mindenütt egyedül volt látható. Az újságíróknak azt mondta, hogy pihenni akar. Egyszer csak „véletlenül” felbukkant Tyrone Power oldalán Annabella is, aki a népszerű filmszínész partnere volt a „Suez” című filmben. Hír szerint Annabella és Tyrone Power az életben is rövidesen egy pár lesznek.

Dorothy Lamour, akit hosszú ideig csak mint prózai színésznőt ismert a közönség, újabban énekes szerepeket alakít nagy sikerrel. Most forgatják a Paramount stúdiójában Dorothy Lamour legújabb énekesfilmjét, a „St. Louis Blues”-t, amelyben több spanyol dalt énekel.

Érdekes és szokatlan követeléssel állt elő Merle Oberon a „Hölgy és cowboy” felvételei közben. Ebben a filmben a híres filmesillag Garry Cooperrel játszik együtt. Szerepe szerint egy elkényeztetett hölgyet alakít, akit a nyers cowboy alaposan megleckéztet, még némi tettlegességtől és vízbedobástól sem riadva vissza a hölgy „megjavítása” érdekében. Cooper olyan élethűen alkalmazta a különféle szigorú nevelő eszközöket, hogy Merle Oberon 2000 dollár külön fájdalomdíjat kért a gyártól. Meg is kapta... Nálunk, Európában mit lehetne verekedni 2000 dollárért ?!

Norma Shearer a „Mária Antoinette” filmben 10 ruhát viselt, amelyek — hölgyek, tessék megfogni! — 13.450 dollárba kerültek. Volt olyan ruhája a filmben Shearernek, amelyet 100.000 frankért csináltattak Párizsban. És hogy az íróknak is fájjon kicsit a szívük, Stefan Zweig a regény filmesítési jogáért 375.000 dollárt kapott.

Most kaptuk az értesítést New-Yorkból, hogy az Astor Theatre-ben külön kiállításon mutatják be a film XVI. Lajos korabeli öltözeteit és lakásberendezési remekeit.

Világhíradó

Claudette Colbertnek végre teljesülhetett egy álma. Eljátszhatta a „Zaza”-t hangosfilmen. A Paramount filmesítette meg az ismert témát Claudette Colbert kedvéért. Partnere Herbert Marshall. Claudette Colbert bevalotta, hogy többhónapos tavalyi európai utazása tulajdonképpen tanulmányút volt. A „Zaza” című film kedvéért még művészettörténeti tanulmányokat is folytatott, hogy megismerje Edward korát. A bájos francia származású filmszillag ebben a filmben egykorú táncokat is lejt.

A napokban Hollywoodba érkezett Vivian Leigh hírneves londoni színésznő. A filmfővárosban mindenkit szerződéssel gyanúsítanak. Vivian Leigh tiltakozik a szerződési vádak ellen és azt állítja, hogy kizárólag barát-
nője, Mrs. Harry B. Hann látogatására érkezett.

Deanna Durbin még csak a filmen lett felnőtt kisaszony, magánéletben megmaradt szerény diáklánynak. Rengeteget tanul, mert jeles érettségire pályázik.

Jeanette MacDonald a napokban újból szaporította ingatlanait. Egy szép gyümölcsöst vásárolt a kaliforniai tengerparton. A kertnek nem volt kerítése. A filmsztár maga beállt a munkások közé és az új kerítés legnagyobb részét sajátkezűleg festette be. Azt állítja, hogy az első 100.000 dolláros gázsi átvétele óta nem volt olyan öröme, mint a sikerült festés megtekintése.

Ádáz sajtóháború dúl Párizsban a Fox „Suez” című filmje körül. Egyik legnagyobb lap például így ír a filmről: „Egymásközt mesélhetik a jó amerikaiak a francia történelmet, ahogy nekik tetszik, de hogyha a világ közvéleménye előtt is eltorzítják, az ellen tiltakozunk. Hogy csak néhány példát említsünk. Lesseps, a Szezi-csatorna építője 1859-ben, a munkálatok kezdetén 44 éves volt és már öt gyereke volt. A filmben ugyanakkor Tyrone Power 25 éves fiatalember, akit lelkiileg összetört a császárné

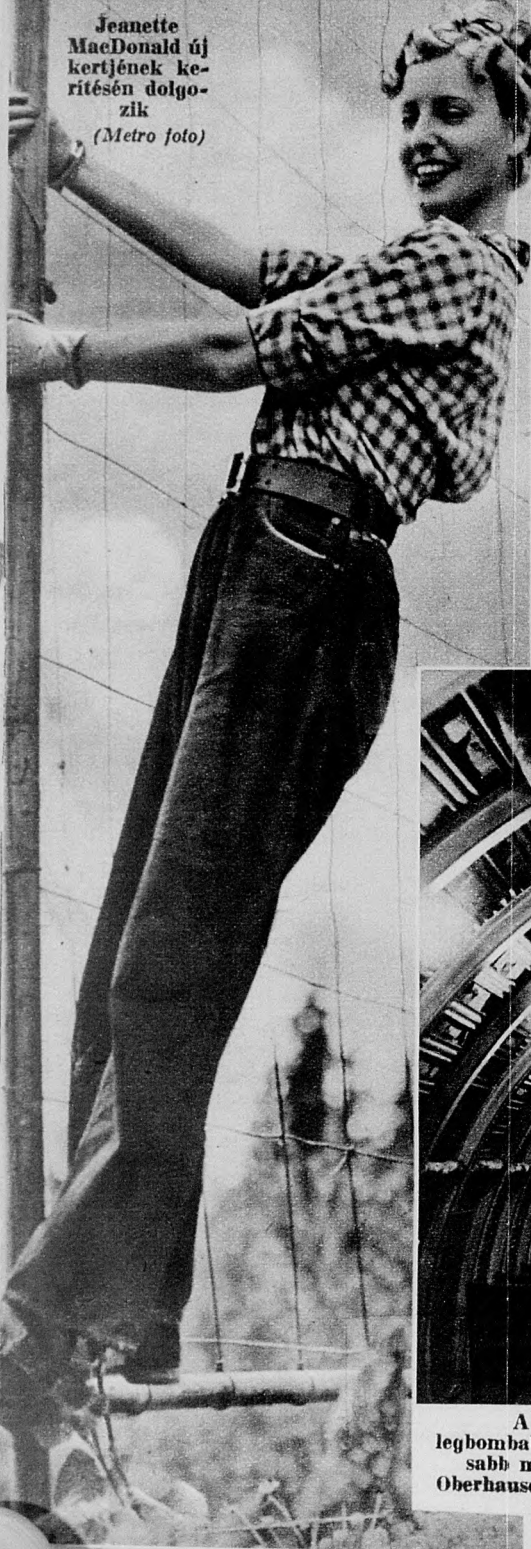
Délibáb

**Olivia de
Havilland**
(Warner
foto)

**Jeanette
MacDonald új
kertjének ke-
ritésén dolgo-
zik**

(Metro foto)

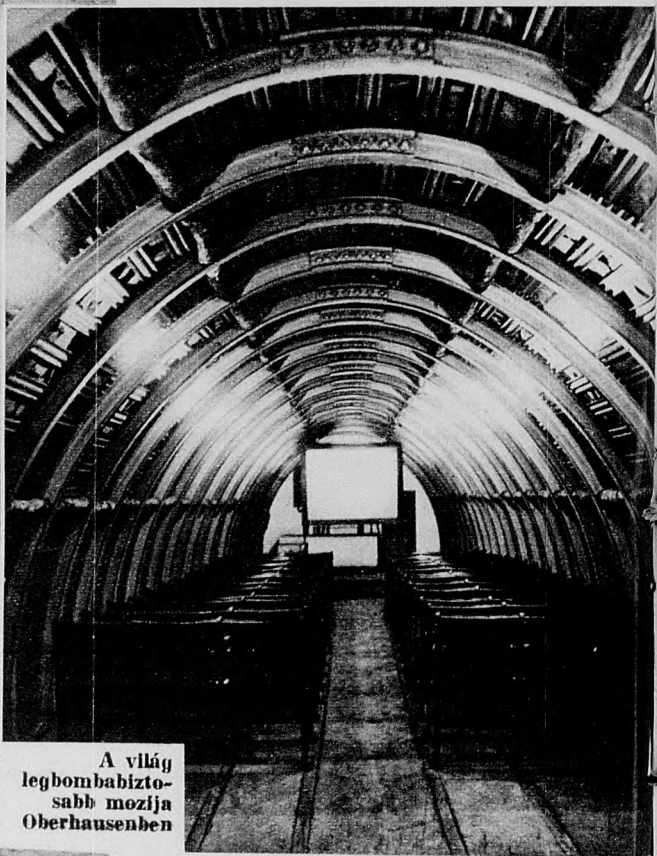
íránt érzett reménytelen szerelme. (A császárnét Loretta Joung játssza.) Köztudomású, hogy a csatorna építése 10 esztendőig tartott. Power a felavatáskor ugyanolyan, mint 10 év előtt. Sose volt beteg? Nem öregedett? stb. Még az sem kárpótol bennünket, hogy Annabella szépen viseli a krinolint és Power jól tud ülni a lovon.”

*

Az európai mozilátogatók őszinte meglepetésére a most lezajlott népszerűségi versenyt Mickey Rooney nyerte, aki egyszerű vidéki spanyol kúriájában él szülei-vel. Egész nap strandol, lovagol és napozik. Ruhát csak akkor ölt, ha felvételre kell mennie. Egy sztár, akit nem kaptatt el a siker.

*

Kétségkívül az oberhauseni mozi a világ legmélyebb és legbombaibiztosabb film-

**A világ
legbombaibizto-
sabb mozija
Oberhausenben**

színl
legk
zava

oper
című
sal.
A P
Mar
tűm
film
pel.
a n
pedi
ének

D
le

D

Mickey Rooney spanyol stílusú vidéki házában tölti szabadságát

színháza. Itt robbanhatnak a föld felett a legkegyetlenebb bombák, az előadást nem zavarja. Remélhetőleg a közönséget sem.

Amerikában elkészült az első teljes operafilm. Gilbert és Sullivan „Mikádó” című operáját vitték filmre színes eljárással. Magyar vonatkozása is van a filmnek. A Párizsban élő hírneves tervezőt, Vértés Marcellt vitték át Amerikába, hogy a kosztümöket és a díszleteket megtervezze. A filmben két amerikai világhíresség szerepel. A zenei betanítást Victor Schertzinger, a neves zeneszerző végezte, a főszerepet pedig Kenny Baker, a népszerű rádióénekes énekelte.

Deanna Durbin leckéjét gyakorolja
(Metro fotók)

Réstábla a kapu alatt

A. J. Cronin regényének filmváltozata. Copyright by : Metro—Goldwyn—Mayer

Harmadik közlemény

Aberalawban, a kis bányavároskában külsőleg kuszált, de belsőleg boldog napokat, sőt hónapokat élt meg Andrew és felesége. Az orvoslak különös és bizarr kis épület volt. Az építőtflusnak valami kedves és bonyolult keveréke. Andrewék a négy hatalmas szobából csak egyet rendeztek be maguknak. Egy másikban a rendelőt helyezték el, a harmadikban pedig Andrew laboratóriumot állított fel magának. A laboratóriumban tengeri és mezei nyulakat tartott kis ketrecekben. Ezekben az állatokon végezte kísérleteit. Andrew ugyanis most, hogy emberségesebb helyzetbe került, elhatározta, hogy kutatásokat fog végezni a tüdőmegbetegedések gyógyítása terén. De Andrew végeredményben nem sok időt áldozhatott kutatásainak, mert betegei reggeltől estig foglalkoztatták. És milyen fárasztó és idegőző volt ez a munka. Néha éjszakákon keresztül csak hajnalban került haza, egy alkalommal pedig, borzalmas és döbbenetes bányaszerencsétlenség után, négy napon át fel sem jött a tárnából a napfényre. A bánya nehéz sorsú rabszolgái akkor nagyon megszerették Andrew Manson doktort. Ennek a szeretetnek különösen akkor vette hasznát Andrew, mikor aberalawi tartózkodásának hetedik hónapjában egyik ellensége, kísérleti nyulai miatt, állatkínzással vádolta meg. A vád súlyos volt és Andrewet vizsgáló bizottság elé állították.

Csak itt, ezen a vizsgálati és fegyelmi tárgyaláson tudta meg Andrew, hogy mennyi ellensége van. Igaztalan és hazug ellenségek. Azok, akiknek sohasem akart indokolatlanul orvosi bizonyítványt adni, hogy a

táppénz felvételével ne károsíthassák meg jogtalanul a betegpénztárt.

Ezek a munkakerülők most valamennyien felvonultak ellene és ráfröccsentették a gyűlölet és rosszindulat sarát.

Andrew döbbenettel nézte az emberi gonoszszágnak ezt a túláradását. Emberek, akik néhány héttel ezelőtt még nyögve és betegségtől görnyedten sirtak előtte, most mint megannyi gőgös és undorító ellenfél gyalázták és vádolták.

Andrew valójában nem sokat törődött már ezekkel az emberekkel és a fegyelmi bizottság ítéletével sem. Ez a néhány rosszindulatú vádló kiábrándította őt Aberalawból és megrendítette őt az emberekbe vetett hitében is.

És végig kellett még hallgatnia a vádbeszédet is és az utolsó szó jogán védekeznie is kellett.

Védőbeszéde egyszerű volt és tömör.

— Mindent a beteg emberiségért tettem — mondta, — sohasem kínoztam okatlanul az állatokat.

A felügyelőbizottság szavazás útján hozta meg végzését. És a szavazás Andrew javára dőlt el. Felmentették a vád alól.

Krisztina otthon sírva fogadta. Az izgalmak nagyon megviselték.

— Hiába vagyunk hát jők, hiába áldozzuk hát életünk legszebb perceit és éveit az emberekért, az emberek mégis mindig belénk marnak — kérdezte keserűen Andrewet.

— Most már nem tudnék itt maradni többet — felelte Andrew.

És néhány nap múlva Andrew bejelentette, hogy elhagyja állását.

Mennyi szép hittel, szép szándékkal és

jóindulattal és mennyi lelkesedéssel jöttek Aberalawba, életük első közös fészkebe és mennyi keserűséggel és csalódással távoztak innen.

Amikor elhagyták Aberalawot, senki sem kísérte ki őket. Senki. Senki.

Tél volt, hogy Londonba érkeztek. A hideg, csipős őszi szél mintha már a vonatban kifújta volna belőlük Aberalaw minden kínzó és keserű emlékét. A londoni pályaudvaron már két teljesen újjáéledt, új remények hajóján ringatózó ember szállt ki a vonatszakaszból.

Volt némi megtakarított pénzeeskéjük és egy olcsóbb hotelbe költöztek. De nem sokáig élvezhették London újszerű varázsát. Az élet és a kenyérgond új munkalehetőségek felé hajtotta őket. Andrew fáradhatatlanul járta a várost, megfelelő rendelőt keresett, Krisztina pedig az újsághirdetéseket böngészte. Valami jobb és könnyebb munkát keresett. Londonban akkor csak úgy telepedhetett le egy fiatal orvos, ha átvette jó pénzért valamelyik idősebb és már nyugalomra vágyó kollégája praksisát. És egy ilyen praksis rengeteg pénzbe került. Andrewék reménye napról-napra fogyott. Már régen letettek arról, hogy a város szívében szerezzenek rendelőt. Pénzük kolduskevés volt ehhez.

Andrew egy napon sugárzó arccal rohant haza Krisztinához.

— Találtam egy nagyszerű rendelőt és lakást — mesélte lihegő boldogsággal. —

Kinn van ugyan az északi városrészen, de megkereshetek benne tizenöt-húsz fontot havonta.

Két nappal később beköltöztek az elhanyagolt, elárvult rendelőbe. Mi tagadás, egy kicsit lehangelő volt a környék, a ház, a szobák, minden és egy kicsit másként is képzelték londoni honfoglalásukat, de hát szerénynek kellett lenniük. Talán később majd jobbra is telik.

Andrew Manson kitette kis egyszerű réztábláját a kapu alá és várta a betegeket. Napokig vártak hiába és már csüggedten gondoltak az ijesztő hónapokra, mikor egy délután megjelent az első paciens. Jóindulatú, bőbeszédű, kövér asszonyság. A szomszéd fűszeres felesége. Valami kisebb panasza volt, de Andrew lelkesen és alaposan megvizsgálta. Az asszony el volt ragadtatva az alapos vizsgálattól és megígérte, hogy majd küldi ő betegeket. Hozzá sokan járnak az üzletbe a szomszédos nagy áruház elárulónői közül is. Majd ő ide küldi őket.

És csakugyan lassankint megindult Andrew és Krisztina élete az elhagyott londoni kis házban. Mind gyakrabban szólalt meg a kapu csengője és ha kispénzű emberek is jöttek, de ezekből a shillingekből rakták össze lassanként kis vagyongájukat.

Egy napon Andrew kezdeményezésére meglátogatták Andrew régi barátját, Freddie Hamptont is, akinek a város szívében volt elsőosztályú rendelője. E látogatás alkalmával Andrew London leghíresebb orvosaival ismerkedett meg. Szinte szorongva, félsze-

Krisztina szebb volt,
mint valaha (Metro foto)

Délibáb

**Boldog napokat
éltek**
(Metro foto)

gen és áhitattal hallgatta a kiválónak ismert orvosok beszélgetését. E beszélgetés hallatára mélységes csodálkozás és undor ébredt benne, mert feltárult előtte London legelőkelőbb orvosainak egyszerűen hideg üzleti alapokra épített kezelési módja.

— Minél gazdagabb egy beteg, annál tovább kell kezelni — mondta Mr Charles Ivory, a híres sebész.

— Hát a kezelés ideje nem a betegségtől függ? — kérdezte csodálkozva Andrew.

— Ne legyen gyermek, kedves kollégám. Ha minden beteget olyan hamar jelentenénk ki egészségesnek, mint amilyen hamar valóban meggyógyul, nagyon rossz sorunk lenne — felelte nevetve Isay doktor.

És Andrew és Krisztina szemei előtt csakhamar feltárult a londoni orvostársadalom különös és kizárólag haszonra beállított életfilozófiája. Kiábrándítóan és érthetetlenül.

Milyen messzire esett ez a felfogás az ő, vagy akár Denny barátjának munkafelfogásától.

Krisztina, hogy hazaértek, ki is jelentette, hogy nem engedi többé férjét ebbe a különös és minden úri volta mellett is züllött társaságba.

Andrew maga sem vágyott közéjük. Mun-

kája teljesen lefoglalta és lekötötte. Különösen mióta a nem messze fekvő hatalmas és előkelő vevőkörrel rendelkező Lauriel-áruház állandó orvosának nevezték ki.

Ennek a kinevezésnek érdekes előzményei voltak.

Egy júniusi délután a nap legcsendesebb szakában megszólalt a telefonja.

— Itt Mr Witch beszél a Lauriel-cégtől. Egy vevőnk rosszul lett. At tudna jönni azonnal doktor úr?

— Öt perc múlva ott leszek.

Az áruházban óriási izgalommal fogadták.

— Miss Le Roy, a legelőkelőbb vevőnk. Valami miatt felizgatta magát és rosszul lett. Borzasztóan kínos eset.

Andrewet egy kis szalonba vezették. A dívánon bájos fiatal hölgy feküdt, mellette egy izgatott hölgy térdelt és szinte sírva könyörgött alélt barátnőjének.

— Mindenki hagyja el a szobát — rendelkezett Andrew, majd a nő fölé hajolt. Azonnal látta, hogy egyszerű hisztériáról van szó. Kezdetben próbálta simogatással, szeszés bedörzsöléssel magához téríteni szimuláló betegét, de mikor látta, hogy semmi sem használ, gondolkodás nélkül jobbról is, balról is arcul ütötte.

(Folytatjuk)

Déliabát

JOGÁSZBÁL

Tasnády
Nagy
András
igazság-
ügy-
miniszter
a bálon

Nyitó párok

Éjjeli szünetben
(Pátria felvételek)

A BÁNK BÁN BEMUTATÓJA PESTEN

Március 23-án lesz száz esztendeje, hogy *Katona József* történelmi drámáját a pesti magyar színház színpadán először játszották. Ünnepi estén került színre: Egressy Gábor, az új teátrum dédelgetett kedvence választotta jutalomjátékaul, de hiába telt meg a színház, hiába jutalmazták dörgő tapsok Egressy Gábor művészi alakítását, hiába buzgólkodtak az irodalmat pártoló hazafiak, a Bánk bán bizony megbukott, lekerült a játékrendről és évekig nem tudott feltámadni. A német lovagregényen nevelkedett közönségnek nem kellett a magyar történelmi dráma, nem értette meg a költő szavát, csak a szabadságharcot közvetlenül megelőző években kezdett ráeszmélni igazi értékére.

A pesti bemutató napján a sokat csalódott *Katona József* régen a kecskeméti temetőben pihent. Közel húsz évvel a bukás előtt már búcsút mondott Pestnek, az irodalomnak, a színészetnek és a szerelemnek: kifosztva, csalódva, elkeseredve hazament Kecskemétre tisztí alügyésznek. Nem is igen mozdult ki onnan és 1826-ban ott halt meg, mint tisztí főügyész. Akkortájt talán már csak mint fájdalmas emlék élt benne, hogy valamikor Pesten jurátuskodott, álnéven színészkedett és halálosan szerelmes volt a szelídelelkű, tündérhangú Dérynébe. Mint egyre fakuló álomra gondolt vissza írói tevékenységére, amelynek csúcspontja a Bánk bán volt.

Csúcspont persze, csak az ő lelkében, mert a világ nem figyelt fel rá. Döbrentei Gábor biztatására fejezte be és be is küldte

arra az irodalmi pályázatra, amelyet az erdélyi főurak írtak ki 1814-ben. A bíráló bizottság meg sem emlékezett róla. Öt évvel később *Katona József* átdolgozta a drámát, de a cenzor nem engedélyezte színpadi előadását. A vékonypénzű fiskális erre kinyomatta a művet és elosztogatta barátai között. Színpadon nem is látta soha, mert Bánk bán csak 1833-ban játszották először és pedig Kassán. A február 15-iki színlap szerint a darabot Udvarhelyi Miklós színész választotta jutalomjátékaul, Mihály bán játszván. Bánk bán Bartha, Gertrudisz királynét a híres Kántorné, Melindát a népszerű Déryné, Ottót a fiatal Egressy Gábor alakította.

Katona József

Egy évvel később egy másik nagy vidéki városban került színre, mint Egressy Gábor jutalomjátéka. Bánkot itt Lendvay Márton, Gertrudiszt Széppataki Johanna játszotta, míg Melindát ezúttal is Déryné alakította. Egressy is megtartotta Ottó herceg szerepét.

Budán 1835 február 27-én mutatták be Kántorné jutalmazásául. Bánk bánt Bartha János, Ottót Lendvay Márton, Bieberachot a legnagyobb magyar színészek egyike: Megyeri Károly játszotta. Kántorné természetesen megtartotta Gertrudisz királyné szerepét, amíg Melinda Lendvyanénak jutott. (Ezen az előadáson szerepelt Sziglieti Ede, a későbbi híres drámairó is. Egy

Vörösmarthy
Mihály

„békétlen úr” rövid „rollé”-jában ügyeskedett.)

Pestre Egressy Gábor hozta a darabot. Az 1839. évi március 23-iki előadáson a jutalmazandó játszotta Bánk bánt, míg Tiborcot Bartha János, Peturt Szentpétery Zsigmond, Bieberachot Fácny Lajos alakította, Gertrudisz Laborfalvy Róza, Melinda Lendvayné volt. Nem is lehetett a legjobb előadás, de a közönségnek és a kritikának amúgy sem kellett a magyar történelmi dráma. Vörösmarthy Mihály a következő kritikát írta róla az Athenaeumban:

„Sok tekintetben hiányos s némileg vad, de erővel teljes színmű, első és utolsó műve e nemből a korán elhunytak. Legkevésbé sikerült Bánk bánt karaktere, kiből nem látjuk azt a szilárdságot, amely az általa elkövetett merész és nagy felelősségű tettehez kívánatlik. Tökéleteseb-

Déliabál

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE
HA RENDES AZ EMESZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

bek Petur, Bieberach, Ottó és Tiborc. Gertrudisz nem egészen érthető. Melinda a legnehezebb feladat az egészben, ha talán nem minden részében tökéletes is, de helyenkint meglepőleg szerencsés vonásokkal van ábrázolva. Az egész mű mindenestre magasabb tehetségre mutat s nem hűtelen másolata e kornak, amely, noha hanyatlásnak indult s a hajdani erőből vadságra fajult, mégis sok jeleivel bír a férfiasságnak s lovagi szellemnek. Drámai, sőt színi hatás tekintetében végre a mű ritka tünemény, ha megoldjuk, hogy akkor iratott, midőn dráma kevés, a színház bujdosó volt s hogy a szerzőnek ez első munkája. Csupán a negyedik felvonást kívánmók kiigazítani, mely lassú és fárasztó s kihagyatni azt, amidőn Bánk bánt együtt találja Melindával Ottót (ha egyébiránt ezen megjelenés nem a színész tévedése volt) s ahelyett, hogy (mint valószínű) megrohanja, visszamegyen.

Az előadás a gondosabbak közé számítható. Szentpétery, amennyire hangja nem gátolá, jól adá az indulatos Peturt. Barthát többször így látni: meg és megható érzéssel adá a szegény Tiborcot, valamint Fácny igen kimért és jól talált játékkal a furfangos Bieberachot. Egressy Gábor (Bánk) helyenkint, p. o., midőn a pártütő és Peturt lecsillapítja, midőn a királynénak szemrehányásokat tesz, jó, helyenkint, kivált indulatkitöréseiben érthetetlen vagy egy kissé túlzó. Egyébként, mint mondok, Bánk bánt karaktere leggyengébb az egész műben, s inkább szeretjük, hogy egy kis túlzás által felriasszon, mint-hogy bágyadt előadás miatt egészen elesék.”

Igy írt Vörösmarthy Mihály Katona József drámájáról, amely évekre letűnt a pesti színház játérendjéről. Csak hat évvel később kezdett közelférközni a közönséghez, de akkor azután mind hatalmasabb lendülettel futotta be dicsőséges pályáját...

Urali Dezső

SZÍNIELŐADÁS SZAKÁLDON

Intervjú a primadonnával húsz fokos hidegben a hó tetején

A sógorom ispán a Vizsolyi-birtokon Bor-sodban. Ide mentem el kéthetes vendégségbe, itt láttam egy színielőadást. Láttam már jó néhány színielőadást, de mindez semmi a szakáldihoz képest. Hogy mi az a Szakáld? Egy egészen kicsi község, az uradalmi kastély mögött, talán száz házzal. A házakon szalmatető s piciny ablakaik beragasztva papírral, pelyvás sárral, nehogy a hideg beszuszogjon valami észrevétlen nyíláson.

„...Kutyabőr“ volt a darab címe, amit előadtak. A színpad két hosszú asztal, egymásmellé állítva, kecskelábakra. A díszlet: egy házikó, kínosan megfestve, a háttérben. A házikó falán ajtó, a szereplők ezen az egy ajtón járnak ki, be, az előtéri udvarra az asztalokra, ahol a cselekmény leperog. A teljesebb illúzió kedvéért az udvar zöld rácskerítéssel van körülkerítve, más díszlet nincs. Az udvarfeletti eget az épület füstös gerendái helyettesítik. Se csillár, se reflektor, sőt villany sincs. Az előadáshoz szükséges fény-özönt egyetlen petróleumlámpa szolgáltatja, mely a gerendáról csüng le a színpadra.

Maga a színház egy dohánypajta antik épülete. Itt kötözik csomókba a kertészek a dohányleveleket, hosszú, keskeny asztalok mellett. Padozat nincs, gidres-gödrös a nézőtér s a páholyokat és zsöllyéket a dohány-csomózó-asztalok helyettesítik. Egymás elé vannak taszítva, úgy mint az iskolában a padok s ezeken az asztaltetőkön foglal helyet az ünneplő közönség. De vannak állóhelyek is. Az ülőhelyek húsz, az állóhelyek tíz fillér értékűek, gyermekeknek hat fillér. A hat filléres hely egészen elől van a színpadnál, ott állanak sorban a gyerekek, felteszik könyöküket a színpad peremére, így élvezik az előadást. Az öregebbek hátul, pipaszó mellett. A ház zsúfolt, az izgalom tetőfokon. A színpadon függöny nincs, így könnyen kivethető a házikó végénél a tűzbiztonsági közeg, amint ez minden rendes színházban lenni szokott. Ez a tűzbiztonsági közeg a falu öreg baktere. Áll a ház mögött, mellette színgített vizesvödör, kezében nagy seprű, erre rá van csavarva egy vízespokróc, úgy látszik ez a tűzoltófelszerelés. Meg se moccan az öreg bakter, nagyon komolyan fogja fel hivatását. A falu szatócsa a sügő, látszik, hogy ő is nagyon izgatott, egyre igazgatja cvikkerét és az eléje rakott lámpát, hogy jobban lásson. Elöl ül a színpad szélénél egy

háromlábú széken, ami el van kerítve cukros-ládával. A „színpalak“ mögött a tanító úr, a rendező futkos, oktat, magyaráz, irányít. Hogy milyen volt az előadás?

Láttunk egy táncjelenetet, amely díszére vált volna akármelyik fővárosi színháznak. A kis primadonna, Balogh Bözsike a ritmus nagyszerű művésze, aki egész lelkét s csodálatos őstehetségének meglepő formáit vitte bele táncába. Méltó partnere egy alacsony-termetű, feketekéjú legény, aki valóságos hóse a gyönyörű magyar táncoknak. Pásztorleánykát játszott egy tízéves kislány, Kovács Erzsike, szégyellős, szemérmes kis színésznő, de annál nagyszerűbb rajzolótehetség. Le-rajzol mindenkit, különösemn játszó társait, a gyerekeket, groteszk, egyéni felfogásban, eredeti, jóízű beállításokban. Négy elemit végzett, jóformán még egy rendes rajzot se látott életében, művészkészsége annál meglepőbb. Persze el fog sülyedni ő is a szakáldi pusztaságban, mint rajta kívül annyi sok vadvirága a magyar életnek.

Mondani sem kell, hogy az előadásnak „óriási“ sikere volt, a közönség hangos kiáltozással, az asztalokat verdesve követelte egy-egy tánc- vagy énekszám megismétlését. Volt persze egy kis zavaró körülmény is, ami azonban csak ízesebbé, színesebbé tette az előadást. Játsszik a darabban egy kovácsmester is, akit valami fiatal kocsisember alakított. A szereplő „színész“ előadás előtt egy kicsit több „mézesbort“ ivott a kelleténél s mikor a színpadra lépett, nem a szerepét kezdte mondani, hanem belefogott egy nő-tába s fújta, torkaszakadtából, a színpad közepén állva, hogy: „Mögírtam levelem Balogh Máriának...”

Megtapsolták, nem is lett semmi baj, mert mikor befejezte az éneket, mondani kezdte a szerepét és ment minden, mint a karika-csapás.

Gyönyörű volt tehát ez a szakáldi színi-előadás. Alapjában véve pontosan olyan, mint amilyen Szakáldon lehet egy színi-előadás, béresfiúkkal, dalikázó pásztorleánykával egy dohánypajtában, egyetlen petróleumlámpa mellett. Sápadt kis színésznőcskék, kis, édes bogarai az édesanyjuknak, kis, elhagyott emberek a Muhi pusztá szélén, ahol fel van jegyezve az apró templomocska homlokára: „Itt, e helyen hullottak el vala sok vitéz magyarok a nagy tatárdúlás ide-

jén . . ." Igen, nagyon szép színelőadás volt ez. Örömtől, vígságtól megáldott . . .

Másnap délben, amint kinéztem az ablakon, láttam, hogy hordják szét a színpadot, lányok fiúk, vegyesen. Az egyik lány haja kék szalaggal volt átkötve, mely a fejetején széles csokorban lobogott. A pusztán hó volt, ameddig a szem ellátott ijesztő fehérség olvadt bele egy ködtengerbe és a színház környékén méteres hófúvások. S ez a leány a messzekéklő szalaggal a hajában olyan volt, mint egy egyedülálló búzavirág a mérhetetlen fehérség közepén. Megismertem, ez volt a primadonna, siettem megintervjúolni. A hó tetején, húszfokos hidegben, a tegnapi siker után.

— Örült, hogy szerepelhetett? — kérdeztem.

Felcsengő kacajjal felett, fölényesen:

— Örülök, természetesen, de ne gondolja, hogy én csak Szakáldon léptem fel eddig.

Meglepett ez a „szakszerű” válasz. — Hát hol lépett fel? — kérdeztem.

— A „Gyöngyös Bokrétában” szerepeltem már Pesten és Londonban is. Láttam, hogy tudok táncolni? Ott volt az este?

— Ott voltam, láttam. Gyönyörűen táncolt. De mondja csak, ha már Pesten is volt, Londonban is, melyik a szebb város? Melyik tetszik jobban?

Kicsit felhúzza a vállát meg a szemöldökét, s a világ legtermészetesebb hangján csak ennyit mond:

— Szakáld.

Nagy Dániel

SPORT

Az UTE csapata nyerte
a síugróversenyt
Ványa, Kozma, Konrád
(Schäffer felv.)

A BSE szezonnyitó síver-
senye. Hölgyversenyzők a
startnál. Balról a második
a győztes, Háczné Sipos
Manci (Pobuda felv.)

RÁDIÓMŰSOR

ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

(január
15—21-ig)

Kálmán Oszkár
Bp. II.-ről 8.00-kor (Vajda M. Pál felv.)

BUDAPEST I.

8.00: Hanglemezek.

1. Grieg: Álom, dal (Gigli); 2. Massenet: Őszi gondolatok (ének: Susanne Duman); 3. Rachmaninov: Vocalise (hegedű: Misa Elman); 4. Strauss Richárd: Titkos felhívás (ének: Karl Schmitt-Walter); 5. Coates: Madárkák esti dala (ének: Georges Thill); 6. Strauss János: Acceleration, keringő (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 7. Balz—Borgmann: Szerenád (ének: Alessandro Ziliani); 8. Kálmán Imre: O jag dem Glück nicht nach, filmdal (Eggerth Márta); 9. Künneke: Ich zog hinaus weit übers Meer, filmdal (Louis Graveur); 10. Buccalossi: A szöcske tánc (Palladium-zenekar, vez. Crean).

8.40: Hírek.

9—9.55: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból.
Prédikál Józán Miklós püspöki vikárius.

10—10.15: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból.
Prédikál Murakózy Gyula lelkipásztor.

11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból.

A szentbeszédet mise után P. Tornósy Gyula S. J. mondja. Orgonál Faludi Béla. Énekek: a) Áldozattal járul Hozzád b) Mennyből az angyal; c) Az Ige megtestesült; d) Úram Jézus légy velünk; e) Jöjj el Szentlélek Isten és a Hímnusz.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30: Operaházi zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Takács Jenő zongora. 1. Wagner: Tannhäuser, nyitány és bacchanália; 2. Takács Jenő: Tarantella zongorára és nagyzenekarra; 3. Ravel: Lúdanyó meséi (Les contes de ma mere l'Oye), szvit; 4. Csajkovszkij: Szerenád vonószenekarra.

Közben kb.

1.20: „Világíradó.” Máthé Elek dr előadása.

2.00: „Caccinótól Rossiniig.”

(Hanglemezek.) 1. Caccini: Amarilli, ária (Hina Spani); 2. Corelli: La folia (hegedű: Georg Kulenkampff); 3. Scarlatti: A-dur szonáta (zongora: Carlo Zecchi); 4. Bach J. S.: Jöjj halál, korál (Marian Anderson); 5. Händel: Xerxes, largo (ének: Gigli); 6. Bach J. S.: d-moll toccata és fuga (orgona: Commette); 7. Grétry: Zemire és Azor, ária (Galli-Curci); 8. Boccherini: A-dur szonátából — Adagio (gordonka: Pablo Casals); 9. Mozart: Szóktetés a szerályból, ária (Peter Anders); 10. Mozart: Figaro házassága, ária (Lotte Lehmann); 11. Beethoven: E-dur vonósnyégyesből — Scherzo (Fronzaley vonósnyégyes); 12. Weber: Oberon — Óceánária (Németh Mária); 13. Paganini: 13. caprice (hegedű: Vecsey Ferenc); 14. Rossini: A szevillai borbély—rágalomária (Alexander Kipnis).

3.00: 1. „Rétek, legelők téli munkái.”

Sulyok Tivadar dr gazdasági felügyelő előadása.

2. „Takarmánytermesztés homokon.”

Szabó Lajos, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)

3.45: Telefongyári Dalkör.

Vezényel Kiss Károly. 1. Beethoven: Isten dicsősége; 2. Goll János: Liliomszál; 3. ifj. Lányi Ernő: Magyar visszhang; 4. Farkas Nándor: Rózsa van a keblén; 5. Váradi Aladár: Vén Duna partján; 6. Szegő Sándor: Bakanóták; 7. Farkas Nándor: Arrafelé az alvén; 8. Vidén: Vágyódás; 9. Delly—Szabó Géza: Hat eredeti magyar népdal; 10. Müller Károly: Szívem dala; 11. Strauss János: Dalos kedv, polka zongorakísérettel; 12. Vízváry Vilmos: Csallóközarányosi magyarok karácsonyi dala.

4.30: „Áralakulás és árszabályozás.”

Horn József előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

5.00: Hadnagyavatás.

Közvetítés a Ludovika Akadémiából. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

5.30: Nótaszerző cigányprimások szerzői bemutatója.

Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyereméből. Közreműködik Fazekas Mária, Utry Anna, Cselényi József, Kalmár Pál, Kubányi György, Orbán Sándor, Szalay László és Varga Imre (ének) és Bura Sándor, Farkas Jenő, Lakatos Flóris, Magyar Imre, Rác Zsiga, valamint Toll Árpád cigányzenekara.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.25: Kárpáth Zoltán dr magyar nótákat zongorázik.

7.50: Sporteredmények.

8.00: „A halhatatlan diák.”

Hangjáték öt részben. Irta Osváth Gedeon. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Bemondó Natter Gitta; I., II. diák — Szügyi Zoltán, Hadusfalvy Béla; I., II. kisdíák — Dévényi Gyuri, Dévényi Laci; Koren professzor — Kürthy József; Csörföldy — Lázár Gida; Esztergályi és Delhányi — Apáthy Imre; Sándor — Perényi László; Cigányprimás — Kertész Lajos; Krupec — Gózon Gyula; Kisbíró — Kovács Imre; Színigazgató — Harsányi Rezső; Színész — Tapolczay Jolán; Színész — Mészöly Tibor; A báró — R. Tóth József; Öreg Petrovics — Bodnár Jenő; Pékmester — Solymossy Sándor; Korenné — Báthory Giza; Cancrininé — Orbán Ibolya; Emilia — Németh Romola; Herminka — Kéry Panni.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Magyar Imre cigányzenekara muzsikál.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

10.40: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Fridl Frigyes. 1. Rossini: Tell Vilmos, nyitány; 2. Országih Tivadar: Magyar parasztdalok; 3. Glazunov: Romantikus közzene; 4. Grieg: Norvég táncok; 5. Berkovits Lajos: Kis rapszódia; 6. Glínka: Komarinszkaja, fantázia két orosz népdalra; 7. Erich Buder: Falusi szvit.

Közben kb.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.40—1.00: Kamarazene-matiné a Nemzeti Múzeum dísztermében.

Közreműködik Kresz Géza kamarazeneekara, Maleczky Oszkár, az Operaház tagja, Jotischsky Leó (mélyhegedű); Hütter Pál (gordonka), Romagnoli Ferenc (kürt) és Folger Félix (kürt).

Tréfás farsangi műsor.

1. Haydn: A visszhang; 2. Mozart: Falusi muzsikások; 3. Kodály: a) Marci kocsis dala a „Háry János” c. daljátékából; b) A nagyorrú bolha dala a „Székelyfonó” c. daljátékából (Maleczky); 4. Beethoven: Okuláré, kettős mélyhegedűre és gordonkára (Jotischsky és Hütter); 5. Haydn: Gyerek-skizmfónia.

3—3.40: Magyar népdalok és műdalok.

(Hanglemezről.) 1. Kacsóh: Késő ős van (Szedő Miklós dr); 2. Lavotta Rezső: Mezei bokréta (Nagy Margit); 3. Kacsóh: Rákóczi megtérése (Kalmár Pál); 4. Székács Aladár: Fülemben cseng egy dal (Nagy Margit); 5. Kodály: Ahol én elmenyek (Palló Imre dr); 6. Cserebogár (Nagy Izabella); 7. Bartók: a) Töltik a nagyerdő útját; b) Eddig való

dolgom; c) Olvad a hó (Székelyhidny Ferenc); 8. Kodály: Akkor szép az erdő (Basilides Mária); 9. Lavotta Rezső átírata; Káka tövén költ a ruca (Varga Imre); 10. Balázs Árpád: Fa leszek (Szedő Miklós dr); 11. Vincze Zsigmond: Csillagok (Sárossy Mihály); 12. Ögyeki gyűjtés: a) Sudár magas a nyárfa; b) Édesanyám ha bejön; c) Szarvas Lajos: Édesanyám csak az a kéréssem (Cselényi József).

5.30—5.55: „Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke.”

Nemes Erdős László előadása.

6—7.00: Mikulái Gusztáv jazzzenekara játszik.

7.25—7.50: „Inyes falatok a régi magyar konyhán.”

Kemény Gábor előadása.

8—8.25: Kálmán Oszkár, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.

I. Dalok Petőfi verseire: a) Egressy Béni: Ereszkedik le a felhő; b) Szabadi: Befordultam a konyhára; c) Nádor József: Arvalányhaj; d) Lányi Viktor: 1. Orbán; 2. Hej Büngösi Bandi; e) Hubay: Szeretném itt hagyni; f) Huszka Jenő: Reszket a bokor. II. a) Hammerschlag János: Harmatgyöngyös fűszál (Horváth Henrik szövege); b) Kuruc János: Add nekem a te szeméidet (Ady szöve.); c) Lányi Ernő: Szeretném, ha szeretnének (Ady szöve.); d) Zádor Jenő: Ringasd el csend.

8.30—9.55: A rádió szalózenekara,

Vezényel Bertha István. 1. Siklós Albert: Magyar induló; 2. Rubinstein: Melódia; 3. Strauss János: Részletek a „Denevér” c. operettből; 4. Dohnányi: Pierette fátyola, nászkeringő; 5. Ravel: Menüett; 6. Liszt: Elégia; 7. Saint-Saens: Közélgő tavasz; 8. Losonczi Dezső: Anyuka örömei, szvit; 9. Kreisler: Bécsi capriccio.

Közben

9—9.15: Hírek, ügetőversenyeredmények.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

8—5.00: Azonos Budapest I. műsorával.

5.00: Hírek, majd a kassai rádió műsorának ismertetése.

5.00: Tinódy Lantos Sebestyén verseit szavalja H. Sziklay Judit.

5.35—12.05: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMŰ MŰSOR

Január 15-én, vasárnap délután a HIAS 3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilohertzeken, 19.52 méteren

Délután 3—4 óráig.

Január 15—16-án, vasárnapról hétfőre virradó éjjel a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 47. oldalon közöljük.

Albert Ferenc

(Color felv.)

5.30

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Ulrich Károly: Váci nemzetőr-induló (rendőrzenekar, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Fricsay Ferenc: Szegedi dandár induló (Hunyadi János 9. honv.-gyalozezred zenekara, vez. a szerző); 3. Conon—Desgranges: Pistonetta-polka (piszton Foveau); 4. Michaelis: Török őrző (Béres Alfréd zenekara); 5. Cirenei—Mülé: Győzelmi induló (olasz csendőrzenekar, vez. Cirenei).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Kortársak kritikája nagy írókról.“ (Felolvasás.)

10.45: „A selyemtermelés és a divat.“ Irta Buchmann Károly. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: G. Kiss Zsuzsa zongorázik.

1. Beethoven: d-moll szonáta, 31. mű, 2. sz.; 2. Liszt: Sposalizio; 3. Brahms: g-moll rapszódia.

12.40: Hírek.

12.55: K. Goda Gizella énekel

zongorakísérettel. 1. Leoncavallo: Tavasz ébredése; 2. Delibes: Spanyol dal; 3. Dell'Acqua: Villanelle; 4. a) Schack Manka: Székely ringató (Jékey szöve.); b) Balázs Árpád: Te jönni fogsz; c) Murgács Kálmán: Szerenád; d) Hubay: Rózsabokor a domboldalon.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Toll Jancsi cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: „A rádió diákifőrája.“

Vas István előadása Apor Péter: Metamorphosis-árol.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „A bölcsőtől a játéksarokig.“

Baloghy Mária előadása.

5.30: Albert Ferenc hegedül zongorakísérettel.

1. Hubay Jenő: Változatok egy magyar témára; 2. Bartók: Magyar népdalok (Szigeti József); 3. Zádor Jenő: Magyar capriccio (Albert Ferenc átírata).

6.00: „Séta a régi harci eszközök között.“

Közvetítés a Nemzeti Múzeum fegyvertárból. Beszél Budinszky Sándor.

6.35: A Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor. 1. Figedy: Romanikus nyitány; 2. Vollstedt: Gond nélkül (klarinétszólo; Arató Géza); 3. Orth: Órásholtban, zenei vázlat; 4. Jessel: Karnevál, szvit; 5. Eilenberg: Malom a Fekete erdőben; 6. Sebek: Bolgár táncok.

Közben kb.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.30: „Magyar táj magyar szemmel.“

(Jókai a Felvidéken.) Gogolák Lajos előadása

8.00: A danzig rádió Európa-hangversenyének ismertetése.

8.10: A danzig rádió Európa-hangversenyének közvetítése.

Vezényel Curt Koschnick. Közreműködik Wilhelm Winterberg (ének), Ella Mertins (zongora) és a danzigi állami zenekar. 1. J. Hannemann: Barokk-nyitány (D-dur); 2. Vollerthun: Dalok: a) Májusi éj; b) Szent János napja; 3. A. Paetsch: Himnusz és fuga nagyzenekarra.

9.05: Régi kedvelt hanglemezek.

1. Perez—Freire: Ay, ay, ay, dal (Fleta); 2. Lenoir: Parlez moi d'amour, dal (Lucienne Boyer); 3. Pryor: A füttös és a kuttyája (orgona Lew White); 4. Denza: Se... olasz dal (Gigli); 5. Di Capua: O sole mio, nápolyi népdal (Caruso); 6. Feola—Lama: Tic-ti, tic-ta (Rosetta Ferlito); 7. Grock hangversenye; 8. Moya: Énekek éneke (Richard Crooks); 9. Grey: A nevető trombitás (Merry-makers együttes); 10. Ketelbey: Perzsavásár (orgona: Reginald Foort).

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Szalónötös.

1. Järnefelt: Bölcsődal; 2. Massenet: Balett-ária; 3. Burmester: Szerenád; 4. D'Ambrosio: Valse Intermède; 5. Daquin: A kakuk; 6. Székely Imre: a) Furulyás; b) Molnárdal; 7. Chopin: a-moll keringő; 8. Lányi Ernő: Csalogány, kis fantázia; 9. Zakál Dénes: Kuruc vitézek; 10. Schubert: Katonainduló.

Közben kb.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.30: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel. Dalok: Cselényiné: Eljárók én a templomba (Keve szövé.); Szávold Richárd: Csendes estén (Murgács szövé.); Thegze-Gerber: Fut egy patak (Gát szövé.); Kádas György: Irt a babám; Egy rózsafán megszámláltam (népdal); Dankó Pista: Vett a rózsám kenyeret; Dóczy József: Drága yót a subám; Népdalok: Édesanyám, ha bejön Egerbe; Csitt babám; Chorin: Sárka eszímát visel a babám.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—6.55: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.)

7.15—7.40: „Túl az Óperencián...“ Szerb Antal dr előadása az utópiákról.

7.45—8.10: Beethoven: c-moll vonósnégyes. 18. mű, 4. sz. (Előadja a Léhner-vonósnégyes. Hanglemezről.)

8.15—8.40: „Az indián isten bosszúja.“ Telegdi Bernát történeti elbeszélése.

8.45—10.00: Vörös Elek cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

9.00: Hírek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: „Az ifjúságnak.“ Bors Kálmán előadása.

11.30: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Korányi Iloña magyar nótákat zongorázik.

3.50: Hírek.

4.00: Nyitányok hanglemezről.

4.15: Slovenská polhodinka. „Problém slovenskej umeleckej hudby.“ (A szlovák műzene problémái.) Buchner Sándor dr előadása. Fischer Károly és Böhm Melánia szlovák zeneszerzők műveiből énekelnek.

4.40: A kassai rádió műsorának ismertetése.

4.45—12.05: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMÚ MŰSOR

Január 16—17-66 a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren Éjjel 1—2 óráig.

A RÁDIÓ FELSZÁLL ÉS KIKÉMLELI A SZTRATOSZFÉRÁT

Sokan kockáztatták már eddig életüket, hogy felhatoljanak a sztratoszférába és kikémlélik titkait; mégis csak lassan gyarapszanak ismereteink a levegő-óceánunk erről a távoli, ismeretlen birodalmáról. Pedig valószínű, hogy — legalább jórésztben — itt dől el, hogyan alakul a földi időjárás, esőt kapunk-e holnap, vagy derült égre virradunk, enyhülés áll-e be, vagy pedig mélyen a fagypont alá zuhan a hőmérő. A kozmikus sugarak felderítetlen rejtélyei is izgatják a kutatókat és készítenek, hogy egyre újabb és újabb ostromot indítsanak a sztratoszféra ellen, mert ezeket a sugarakat legjobban ott lehet tanulmányozni. Hanem a nagy léggömbös felszállások meglehetősen költségesek és rengeteg előkészületet igényelnek. Ezért sokszor úgy segítenek magukon a tudományos intézetek, hogy embernélküli kis léggömböket, úgynevezett léggömb-kutaszokat (ballonszondákat) eregetnek fel, melyek önműködő megfigyelőműszereket visznek magukkal. A műszerek maguktól feljegyeznek minden észlelési adatot, amire a tudósoknak szükségük van; a léggömbök pedig bizonyos magasságba érvén elpattannak és lezuhannak. A zuhanásokozta sérüléstől erősfalú burkolódoboz védi a műszereket; sokszor még ejtőernyővel állnak összefüggésben, mely magától kinyílik, mihelyt a gömb szétpukkan, és terhével szép lassan leszáll a földre. Persze számítani kell arra, hogy esetleg mégis elvesznek a műszerek, mert folyóba, tóba, vagy tengerbe esnek, erdőseg, hegyek, vagy más lakatlan terület kellős közepére sodorja őket a szél és sohasem jutnak vissza a kutatók kezébe. Kellemetlen dolog ez, mert néha pótolhatatlan értékű feljegyzések semmisülnek így meg. Az elveszett műszerek maguk ehhez képest még nem is jelen-

tenek akkora kárt. De nem azért élünk a technikai csodák korában, hogy ezt az akadályt meg ne tudjuk kerülni. A sztratoszféra-kémlelő léggömb a meteorológiai műszereken kívül még egy rádió-adókészüléket is visz magával. Apró gép ez, hiszen a léggömb is kicsiny és nem bír el nagy terhet. De azért elegendő a hatókörzete ahhoz, hogy rövidhullámok segítségével 10—20 km., sőt még nagyobb magasságból is önműködően lerádiózza a földre a feljegyzett észleleteket. Ezekkel a rádiós kutatóléggömbökkel néhány esztendő óta egyre több és érdekesebb megfigyelést végeznek. Legutóbb filadelfiai tudósok bocsátottak fel kémlelő-rádiós gömböt a sztratoszférába. Inkább „léggömbvonat”-nak kelleve nevezni, mert nem kevesebb, mint hat, egymás hegyébe kötött hatalmas, hidrogénnel töltött gömbből állt. Az egész „légi szerelvény” vagy harminc méter hosszúságot ért el. Három kilo megfigyelő műszert vitt magával, azonkívül egy cellofánba burkolt, nagyteljesítményű rövidhullámú adókészüléket, mely össze volt kapcsolva a műszerekkel. A sok léggömb a teherbírás és az emelkedőképességet fokozza; azonkívül a gömbök nem egyszerre pattannak el, hanem egyik a másik után, s így terhüket csak fokozatosan bocsátják alább, miközben a műszerek állandóan dolgoznak és a földre rádiózzák a különböző magasságban uralkodó meteorológiai viszonyokat. A kutatók a filadelfiai Franklin-intézet felhőkarcolójának tetejéről indították a rádiós léggömb-vonatot égi útjára. A „vonat” közel 24.000 méternyire emelkedett. Emelkedése két és fél óra hosszat tartott s ezalatt az intézet rádióállomása állandóan kapott értesítéseket arról, milyen hideg van az átszelt magasságokban és milyen erősek ott a kozmikus sugarak.

Helnemann Ede és zenekara

10.45 (Artistica felv.)

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Erkel: Hunyadi induló (Hunyadi János 9. honvédszalógezenekara, vez. Friesay Ferenc); 2. Fahrbach: Búcsú-induló (Mária Terézia 1. honvédszalógezenekara, vez. Figedy Sándor); 3. Kramer: Arriba espana, keringő (Kramer és szólistái); 4. Lincke: Sziámi órségváltás (Komor Géza zenekara); 5. Jonuso: Litván induló (Kariskas zenekar).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Marokkó bűvös kövületei.“

Irta: Tasnádi-Kubacska András. (Felolvasás.)

10.45: „Farsangi divathírek.“

(Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

1. Boieldieu: Fehér nő, nyitány (Berlini áll. opera zenekara, vez. Blech); 2. Meyerbeer: Hugonották, ária (Marcel Journet); 3. Boccherini—Kreislér: Allegretto (gordonka: Antoni Sala); 4. Donizetti: Don Pasquale, ária (Erna Sack); 5. Donizetti: Lammermoori Lucia, kettős (Gigli és Ezio Pinza); 6. Bellini: Norma, ária (Gina Cigna); 7. Liszt: Elfelejtett keringő (Valse oubliée, zongora: Barer); 8. Wagner: Walkür — tűzvarázs (Hans Reinmar); 9. a) Saint-Saens: A hatyu; b) Simonetti: Madrigal (hegedű: Thibaud); 10. Puccini: Bohémélet — négyes a III. felv.-ből (Valobra, Fiori, Cecil és Marinengo).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

44

1.30: A rádió szalózenekara.

1. Coates: A tréfacsinálók, nyitány; 2. Kigyósi Árpád: Concerto; 3. Ponchielli: Gioconda — órák tánca; 4. Vecsey Ferenc: Északi éj; 5. Rachmaninov: cisz-moll prelúd; 6. Verdi: Balletzene a „Sziáiai vecsernye“ c. operából.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.10: „Asszonyok tanácsadója.“

(Arányi Mária előadása).

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Somogyi József felolvasása.

5.30: Zsögön Lenke énekel zongorakísérettel.

1. Dohnányi: A vajda tornya — Iva dala; 2. Vaszy Viktor: Tavaszelé; 3. Lavotta Rezső: Valahol messze...; 4. Farkas Ödön: Pitypalattyé-ének; 5. Garami Béla: Mese az aranykastélyról (Melháné szövege); 6. Lehár: Pagannini-keringő.

6.00: Lám Frigyes előadása.

6.35: Lendvai Jóska cigányzenekara.

Közben kb.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.50: „Egy nagy angol gyermekköltő.“

Kardos László előadása Stevensonról. A verseket Harsányi Gizi mondja el.

8.15: „A zenevilág meséi.“

- A Budapesti Hangversenyzenekar műsora, vezényel Polgár Tibor. 1. Poldini: Vadrózsa, nyitány; 2. Bortkiewicz: Ezeregyéjszaka, szvit; 3. a) Pierné: Ólomkatonák indulója; b) Rimcszkij-Korszakov: A dongó; c) Grieg: Törpék felvonulása; 4. Siklós Albert: Ferkó szórakozásai; 5. a) Casadesus: A boszorkány; b) Buttykay Ákos: Gnomok tánca; c) Liszt—Weiner: Lidérfény (Feux follets); 6. Cyrill Scott: The Jungle Book (Kipling „A dzsungel könyve“ c. meséje után zenekarra alkalmazta Polgár Tibor); 7. Debussy: Gyerekkuckó (Children's corner) szvit.

Közben kb.

9.00: „A rádió külügyi negyedőrája.“

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Ember Nándor dr zongorázik.

- (IX. ifjúsági sorozat.) 1. Mozart: Téma változatokkal (A-dur); 2. Beethoven: Nel cor mio, változatok; 3. Schumann: Almodozás; 4. Debussy: a) Passeped; b) Holdfény; 5. Granados: a) Karácsonyi ének és tánc; b) e-moll tánc.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

10.45: Heinemann Ede jazzzenekara játszik.

Közben kb.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

Délidő

11.40: Gábrriel Asztrik franciayelvű előadása:

„La vie a Paris des étudiants hongrois au moyen-âge.“ (Magyar diákok élete a középkori Párisban).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.35—7.00: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.15—7.40: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.)

8.15—8.50: „Siposs Antal.“

Major Ervin dr előadása Siposs Antal születésének századik évfordulóján. A zongoraszámkokat Böszörményi Nagy Béla adja elő. 1. Verbunkos; 2. Albumlap; 3. Balatoni szerenád; 4. Liszt-induló.

9—9.15: Hírek.

9.20—9.55: Magyar nóták és csárdások

(hanglemezzről). Énekel Cselényi József. 1. a) Vett a rózsám pántlikás kalapot; b) Sudár magas; c) Sárga rigó; 2. Allaga Géza: Befűtta az utat a hó; 3. Jóestét kívánok; b) Vékony héja van a piros almának (csárdások); 4. Farkas Imre: Eltörött az ezüsthangú tilinkóm; 5. Medvey Lajos: Badacsonyi nyárfás parton; 6. Hajdu H. András: a) A süvegem; b) Zene, zene — csárdások; 7. Schack Manka: Te akartad (Marcall szövé.); 8. a) Lányok a legényt;

b) Gémdaru, gémdaru; 9. Mészáros Pál: a) Kint lakom én Kisperjésen; b) Thern: Ezt a kerek erdőt járom én; 10. Szávold Richard: a) Biborban ég Bakonyerdő; b) Aki a szerelmet; 11. Kubányi György: Most kezdődik a tánc.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

11.10: „Skaza.“ Razkazyvajet Izabella Hrabarj. („Mese“. Elmondja Hrabár Izabella).

11.25: Könnyű zene hanglemezzről.

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Reiter Márta és Schmidt Bella kétszongorás műsora.

3.50: Hírek.

4—5.20: Katonáné Kiss Margit magyar nótákat énekel, Orgován József és cigányzenekarának kíséretével.

Közben 4.40: A Kassai Rádió műsorának ismeretése.

Majd 4.45—5.00: Azonos Budapest I. műsorával

5.20: „Arany“. Hangjáték. Irta: Isépy Nata.

Kb. 6—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 17—18-án, keddről szerdára virradó éjjel,

a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertz-
lison, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig

TÁVOLBALÁTÁS FRANCIAORSZÁGBAN

A televízió a legképrázatosabb jövőjű szórakoztatóintézmények egyike, új művészeti ág, melynek lehetőségei beláthatatlanok. Nem csoda hát, ha a színház, a művészetek és a divat hazájában, Franciaországban is élénken felkarolják. A távolbalátó-technika nagymérvű haladása folytán azonban a francia televízió most bizonyos fokú átszervezésre szorul. A nyár óta finomabb részleteket is közvetítő képadó készülék dolgozik a párizsi központi távolbalátó-állomáson, minek következtében a már forgalomban lévő vevőkészülékek jórésze használhatatlanná vált, mert azok még csak a régi, durvább részletű képek bemutatására alkalmasak. Minthogy pedig a vevőgépek meglehetősen drágák is, a közönség nehezen cseréli fel meglévő gépeit korszerűbbekre. Egészben véve is még felettebb kevés — mindössze talán 100—150 — távolbalátóvevő van használatban az országban. George Delanare, az Eiffel-torony rádióállomásának egykori vezetője, a francia rádióélet egyik legtekintélyesebb személyisége, ezért most nagyszabású munkatervet dolgozott ki a francia távolbalátó népszerűsítésére. Nemesak műszakilag fejlesztik a távolbalátót, hanem műsor tekintetében is. Eddig jórészt rövid egyfelvonásosok szerepeltek műsoron; ezekkel olyan kedvező tapasztalatot szereztek, hogy számukat további fogják bővíteni; azonkívül balettek és előképek is kerülnek majd

bemutatásra a televíziós színpadon. Sűrűn fog-nak szerepelni különböző trükkfilmek is, továbbá „Képek Franciaországból” címen egy hazafias képsorozatot adnak elő, melynek során gyermekek képeskönyvet lapozgatnak s az egyes képek, mintegy varázsütésre megelevenednek, kilépnek a könyvből és rajzfilmszerűen élnek, mozognak tovább. Tervbevétték azt is, hogy londoni mintára híres varietémművészeket, artistákat, bűvészeket is felléptetnek a színpadon; ennek azonban egyelőre pénzügyi nehézségek állják útját. Legutóbb például egy ismert francia bűvész-artista, tízperces televíziós szereplésért nem kevesebb, mint 3000 frankot kért. A pénzügyi akadályok miatt ezért csak fokozatosan hajthatják végre a műsorbővítési terveket. Egyébként a francia művészek most sokkal szívesebben állnak a távolbalátó kamara elé, mint pl. három esztendővel ezelőtt. Oka ennek egyebek között, hogy az adóköszülék tökéletesítése következtében már nem kell olyan vakító erővel megvilágítani a színpadot, mint régebben. A szemképrázató világítás és a lámpák-fejlesztette nagy hő azelőtt, még párperces szereplés alatt is, felettebb megkínózta a színeseket. Az is előfordult már, hogy az egyik Jupiter-lámpa az egyik színész ruhájába lyukat perzselte és kevés híján maga is komoly sérüléseket szenvedett.

Délihál

R. Molnár Anna

Bp. I-ről 5.30-kor és (Rozgonyi felv.)
Bp. II-ről 6.00-kor

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Faulwetter: Induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Fricsay Richárd); 2. Tury: Magyar cserkészinduló (Regnum Marianum 3. cserkészcsapat fúvószenekara, vez. Kell Ernő); 3. Lóler: Vibráfónkeringő (Herbert Hertrampf); 4. Lindemann: Bál a bábszínházban, vidám intermezzo (Ferdy Kaufmann zenekara); 5. Sousa: Hadapród-induló (katonazenekar, vez. Becker).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: „Gyermekdelelőtt.”

Muzsikáló képeskönyv Mátyás királyról. (Hanglemezekkel.) Közreműködik Tarnay Béla (ének és lant).

10.45: „A villamos csatlakozó vezetékek és fogyasztóberendezések.”

Dr Nagy Sándor iparügyi min. fogalmazó előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Hímsz. Időjárásjelentés.

12.10: Suki Tóni cigányzenekara.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Händel: Alcina, baletzene (csembalo: Walter Drwenski); 2. Mozart: Figaró házassága, ária a II. felv.-ből (Ria Ginster); 3. Stradella: Pietra Signore, ária (Gigli); 4. Paganini—Liszt: Vadászat (La chasse, zongora: Carlo Zecchi); 5. Gomez: Guarany, kettős az I. felv.-ből (Scacciati és Merli); 6. Lieurance: A minnetonkai vízeknél, indián szerelmi dal (hegedű: Renée Chemet); 7. Massenet: Manon, ária (Caruso); 8. Debussy:

A tékozló fiú (ének: Ninon Vallin); 9. Hope: Kolostori árnyak (orgona: Reginald Foort); 10. Mascagni: Parasztbecsület — Búcsú az anyától (Andrijenko); 11. Puccini: Tosca — Te Deum (Stracciari); 12. Elgar: Gyermekszvit (londoni szimfonikusok, vez. a szerző).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diákfélőrája.

„A tejút világa.” Irta Bánki Sándor. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Az ismeretlen Shakespeare.”

Hans Rothe tanulmányának felolvasása.

5.30: R. Molnár Anna hárfázik.

1. Saint-Saens: Fantázia; 2. Tournier: Jazz-band.

5.50: „Felvidéki kúriák lakói.”

Vécsey Zoltán előadása.

6.20: Farkas Sándor cigányzenekara.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.25: Az operaházi előadás szereposztásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Háry János.” Daljáték négy kalandban, elő- és utójátékkal. Irta Paulini Béla és Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezte Kodály Zoltán. Vezényel Ferencsik János. Rendezte Márkus László. Személyek: Háry János — Palló Imre; Örzse, a mátkája — Nagy Izabella; Ferenc császár — Komáromy Pál; Császárné — Sebeők Sári; Napoleon — Szügyi Kálmán; Mária Lujza, Napoleon felesége — Budanovits Mária; Öreg Marci császári kocsis — Maleczky Oszkár; Ebelaasztin lovag — Toronyi Gyula; Melusina grófné — Nagybányai M. Estrella bárónő — Egérszeghy Gitta; Magyar sübak — Mally Győző; A diák — Ifj. Toronyi Gyula; Az abonyi kocsmáros — Palotay Árpád.

Az I. szünetben kb.

9.10: Hírek.

A II. szünetben kb.

10.00: Időjárásjelentés. Majd hírek német és olasz nyelven.

Az előadás után kb.

10.50: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: A rádió szalózenekara.

1. Farkas Ferenc: Tarantella; 2. Mya Tamás: Angol keringő; 3. Sztára Sándor: Baletzene; 4. Czinka Panna nótája; 5. Stolz: Dunai álmok, keringőfantázia.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6—6.15: R. Molnár Anna hárfázik.
1. Godefroid : Hangversenyetűd ; 2. Tedeschi : Marionett ; 3. Farkas Ferenc : Virágének ; 4. Poenitz : Zenélő óra.
- 6.25—6.50: Olasz nyelvoktatás.
(Gallerani Bonaventura).
- 7.30—7.55: „A jégkorszak.”
Kéz Andor dr egyetemi magántanár előadása.
- 8—8.55: Jazzdalok és táncszámok (hang-
lemezről).
- 9—9.20: Hírek.
- 9.25—10.25: Bura Sándor cigányzenekara
muzsikál.
Közben
- 10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.
11.10: „Pre mládez.” Prednáška. (Szlováknyelvű
ifjúsági előadás.)
- 11.30: Hanglemek.
- 11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25—4.25: Székely Lajos szalózenekara ját-
szik.
- 3.50—4.00: Hírek.
4.25: Hanglemek. (Hegedűszólók.)
4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
4.45—5.25: Azonos Budapest I. műsorával.
5.25: „A felvidéki képzőművészet.” Halász-Hradil
Elemér előadása.
5.50—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 18—19-én, szerdáról csütörtökre virradó
éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
elkluson, 32.88 méteren
Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m,
Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m,
Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, JANUÁR 15:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ JANUÁR 16:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, JANUÁR 17:

Reggel 6.45-től délután 6.35 azonos Budapest I.
műsorával.
6.35—7.00-ig azonos Budapest II. műsorával.
Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, JANUÁR 18:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 19:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, JANUÁR 20:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, JANUÁR 21:

Reggel 6.45-től délután 6.35 azonos Budapest I.
műsorával.
6.35—7.00 óráig azonos Budapest II. műsorával.
Utána azonos Budapest I. műsorával.

A SANFRANCISCOI VILÁGKIÁLLÍTÁS CSODÁI

Ebben az esztendőben két nagyszabású vilá-
kiállítás is lesz Amerikában: a newyorki és a
sanfranciscói. Mindkettőben természetesen a
rádió és rokntudományai is méltó keretben
fognak bemutatkozni. Kivált a sanfranciscói
kiállításon juttatnak majd nagy szerepet ezeknek
a technikai alkotásoknak, mégpedig olyan módon,
hogy a közönség ne csak az eddigi eredményeket
tekinthesse át, hanem egy pillantást vehessen a
technika elképzelt jövőjébe is. Ezért a már ismert
vívmányokon: a különböző hosszú-, közép- és
rövidhullámú adó- és vevőgépeken, vasúti-, gép-
kocsi-, hajó- és repülőgéprádiókon, képtávírókon
és a mai távolbalátó-mintákon kívül, kísérleti
modellek, vagy tervek, rajzok keretében bemu-
tatják, milyen lesz a jövő dróttalan távirányí-
tása, a dróttalan energiaátvitel, a távolbalátó-
val egyesített dróttalan telefon, mely a világ bár-
mely részével kapcsolatot teremt — s hasonlók.
Nagy érdeklődést fog vonzani — egyebek között
— egy planetárium (csillagászati tüneményeket
bemutató terem), mely a jövő űrhajójának alak-
jában épül meg s 250 „utasa”, azaz nézője, szel-
lemes optikai szerkezetek segítségével családias
hűen fogja látni és érezni, amint az űrhajó fel-
száll, a föld mélyebbre és mélyebbre süllyed lába
alatt, világűrben forgó nagy gömbbe zsugorodik,
végül pedig az „űrhajó” szabadon repül a mér-
hetetlen fekete térben, a csillagok között, a hold

felé. Közben persze a „pilóta” állandóan rádió
érintkezésben marad a Földdel és az utasok
számára is közvetíti a legújabb rádióhíreket,
Egy másik ilyen képzeletbeli utazás a tengerek
világába, exotikus halak és vérszomjas cápák
közé ragadja a látogatókat. Ez azonban már
nem lesz annyira elvont, mert az utas igazi ten-
gervízbe, igazi halak közé kerül; csakhogy az
egész nem a szabad tengerben, hanem egy hatal-
mas halamedencében történik, melyet erre a
célra benépesítettek a tengeri állatvilág kép-
viselőivel. Az utasok teljesen zárt, ablakokkal
ellátott, liftszerű búvárharangban süllyednek
majd a víz alá s gyönyörködhetnek a körülöttük
kavargó látványban. Sok ezerre rúg a káprázatos-
nál káprázatosabb tudományos és technikai látni-
valók száma; az egészet pedig esténként soha
nem látott, fantasztikus fényáradat fogja be-
ragyogni. Csak az egyik kiállítási csarnok, a
hatalmas „Tower of the Sun” (A Nap Tornya)
világítási szerelvényei kerülnek egymillió dol-
lárba... A Wells tollára méltó kiállítás szín-
helyéül a San Francisco-öbölben lévő, „Treasure
Island”-et („Kincses Sziget”-et) választották.
Mesterségesen építették fel az öböl vízében, egy
természetes szigetcskére, Yerba Buena mellett;
ez az öböl közepén fekszik és a világ legnagyobb
hidján át közelíthető meg, mely San Franciscót
az átelles parton lévő Oakland-dél köti össze

Délibáb

Janesin Ferenc

(Párisi felv.)

6.30

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Barna : Árpád apánk, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Figejy Sándor); 2. Fricsay Richárd : Magyar virtus, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. a szerző); 3. Popy : Püderes keringő (Albert Locatelli zenekara); 4. Machts : Cserkész-takarodó (Woitschach fúvózenekara); 5. Ganne : Lotharingiai induló (katonazenekar).

Utána: Étrend, közlemények.

8.40: Hírek.

9.00: Ószlávnyelvű görög katolikus püspöki szentmise az ungvári székesegyházból. Szentbeszédet mond Stojka Sándor gör. kat. püspök.

Kb. 10.40: Vízkeresztvi vizszentelés az Ung partján.

Közvetítés Ungvárról. Beszélők Pusztá Sándor (magyar) és dr. Ivancsó Antal (ruszin).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Szmirnov Szergej balalajkazenekara.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Beszkárt-zenekar.

Vezényel Müller Károly. 1. Fucsik : Gladiátorok felvonulása, induló; 2. Suppé : Könnyű lovasság, nyitány; 3. Delibes : Lakmé, ábránd; 4. Kigyósi Árpád : Táncszvit; 5. Lincke : Nászkerítő; 6. Pécsi József : Magyar induló-egyveleg.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Áriolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: „Itt a farsang.”

Magyar Elek előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Sertésenyésztési és hizlalási tanfolyam.

(III. rész : Mangalicasertések hizlalása.) Gábos Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

5.30: Tánclemezek.

6.00: „Az Indiai óceán.”

Irta Zhoray Ernő. (Felolvasás.)

6.30: Jancsin Ferenc hegedül

zongorakisérettel. 1. Bach J. S. : Siciliano és presto az I. szonátából; 2. Zsolt : Bölcsődal; 3. a) Tarnay : Valse simple; b) Ries : La capricciosa; 4. Saint-Saens : Bevezetés és rondo capriccioso.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál,

Osváth Gyula tárogatózik. Tárogatószámok : 1. a) Révfy Géza : Bús magyarok imádsága; b) Sír a madár; c) Egressy Béni : Mi füstölög ott a sikon távolba; 2. a) Jaj de búsan harangoznak; b) Mosonyi : Felleg borult az erdőre; c) Fráter Lóránd : Rozmaringos ablakodból; 3. a) Lavotta Rezső : Mezei bokréta; b) Murgács Kálmán; Fehér galamb száll a falu felett; b) Kurucdal.

8.10: Közvetítés a Városi Színházból.

„A Cornevillei harangok.” Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte Planquette. Szövegét írták Clairville és Jabet, fordította Rákosi Jenő. Rendező Tihanyi Vilmos. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Márkus Dezső. Személyek : Henry márki — Szedő Miklós dr; Germaine — Lenhardt Ilona; Serpolette — Barabás Sári; Gáspár apó — Solthy György; Grenicheu — Angyal-Nagy (Halmos) Gyula; A bíró — Arany József.

Az I. felv. után kb.

9.20: Hírek.

A II. felv. után kb.

10.35: Időjárásjelentés. Majd hírek német és olasz nyelven.

Az előadás után kb.

11.15: Hírek angol és francia nyelven.

11.25: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5—5.25: Rossini-Respighi: A bűvös bolt, balettműzene (Londoni filharmonikusok, vez. Goossens) hangfelvétel.
- 6—6.25: Tánclemez.
- 6.30—6.55: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson).
- 7.05—7.15: Pertis Pali cigányzenekara.
- 7.10—8.05: „Cézanne művészete.” Farkas Zoltán előadása.
- 8.10—9.40: A rádió szalózenekara.
1. Guiraud: Piccolino-nyitány; 2. Losonczy Dezső: Alföldi képek; 3. Strauss János: Kék Duna, keringő; 4. Grieg: Menüett; 5. Wieniawski: Legenda; 6. Dohnányi: Változatok egy XVI. századbeli pavánra. (Hangszerelte Rajter Lajos); 7. Youfferoff: Szvit hatosra.

Közben

9—9.15: Hírek, ügétőversenyeredmények.

KASSA (259.1 m.)

9 órától kb.

11.10: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25—4.40: Koncert muzekahó chora „Verhovina” v. Ingváre. Peredaca iz bolsóho sala jepiskopskoj palaty. Dirigent Stefan Hladonik. Az ungvári, Verhovina” férfiharangversenye. Vezényel Hladonik István. Közvetítés az ungvári püspöki palota előcsarnokából.

Közben

4.05: Doklad Jeho Excellenciji jepiskopa Alexandra Stojki (Sztójka Sándor görögkato líkus püspök előadása).

4.40: A kassai rádió műsorának ismertetése.

4.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 19—20-án, esütörtökről péntekre virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2.00 óráig.

ERŐSZAKOS ELEKTROMÁGNES

„Hölgyek, urak, vigyázat! Ne lépjenek a terembe vastárgyakkal ruhájukban, ha az áram be van kapcsolva!” Ezt a felírást lehetne alkalmazni a csikágói egyetem kutatóműhelyének ama helyisége fölé, melyben most egy újfajta, hatalmas villamos készüléket állítottak fel. Aki eléggé vigyázatlan és a figyelmeztetés ellenére mégis vastárgyval a zsebében közel a géphez, kellemetlen helyzetbe kerülhet. A gép egyik lényeges alkotórésze ugyanis egy hatalmas elektromágnes, mely olyan erős, hogy vasdarabokat több méter távolságból magához vonz. A roppant mágneses erő az ember zsebéből is kirántja a tárgyakat, hirtvány papírosdarabként szakítva át a szövét; ha pedig másként nem megy, az — egész ruhadarabbal együtt . . . Még a zseborákat is le kell tenni a géptől bizonyos távolságra, mert a villanszörnyeteg nemcsak hogy magához ragadja őket, de meg is állítja a szerkezetüket és megrongálja. A készülék közelében elejtett szeg, sőt nehéz vasdarabok is, ahelyett, hogy földre esnének, egyenesen feléje repülnek és úgy hozzátapadnak a mágneshez, hogy emberi izomerővel lehetetlen őket lefejtani, amíg az áramot ki nem kapcsolják. Ez az erőszakos mágnes egy újfajta atomrombolókészülékhez, az úgynevezett „cyclotron” (e. „szájklotron”) -hoz tartozik, melyet csak néhány esztendeje találtak fel és az atomok kutatásában máris rendkívül fontos szerephez jutott. Többek között közönséges anyagokat, mint például konyhasót sikerült vele rádiumszerű sugárzó testekké alakítani és pótolni a drága és nehezen megszerezhető rádiumot a rákkezelésben. Azt hiszik, hogy ezen túlmenően, még más téren is értékes tapasztalatok és vívmányok birtokába jutnak majd az új eszköz révén; az atomok és elektronok beható tanulmányozása talán még a rádiókészülékek tökéletesedését is nagymértékben elő fogja mozdítani. Ilyen sokoldalú gépezetnek még azt is megbocsátjuk ha „erőszakosságok”-ra ragadtatja magát.

A VILLANYHEGEDŰ

Az emberi kéz alkotásai örökké fejlődnek tökéletesednek. Néha, amikor már azt hisszük elérték a lehetőségek csúcspontját, felvergődtek a tökéletesség végállomására s eddig és ne tovább: hirtelen fordulattal új felfedezés, vagy találmány, új szerkezeti gondolat vetődik fel, mely a fejlődésnek eddig ismeretlen területei előtt nyitja meg a sorompókat. Sok szakember szerint a hegedű is ilyen váratlan fejlődési állomáshoz érkezett most. Ma még a 17—18-ik századi cremonai hegedűkészítő mesterek, az Amatik, a Guarneri-k és a Stradivari-k munkái jelentik a hegedűkészítés csúcspontját, melyet máig sem sikerült még senkinek sem felülmúlni. De nagy kérdés — úgymond — nem alkotnak-e majd a jövő tudósai olyan újfajta hegedűket, melyek hangminőségben messze meghaladják a régi mesterekét. Erre a villamos szerkezetű hangszerek s elsősorban a „villamosított” hegedű nyújt reményt, mellyel most Amerikában kísérleteznek. Külsőleg nem sokban különbözik a hegedű jólismert alakjától; a hurok alatt azonban kvarckristály van, melynek rezgéseit elektroncsöves erősítő veszi át és hangszóróban szálaltatja meg. Világos, hogy az ilyen hangszer hangtulajdonságait a kristály, az erősítő és a hangszóró is befolyásolják s gondos összehangolással jelentékenyen javíthatják. A kísérletek szerint, valóban meglepően tiszta, teljes hangú az új hegedű játéka. Nem megvetendő előny az sem, hogy hangerőssége, a villamoság jóvoltából, sokkal finomabban és tágabb határok között változtatható, mint a közönséges hegedűé, azonkívül a játékot, a teremben szétszórt hangszórók segítségével, az esetleges rossz akusztika ellenére is, mindenütt jól hallhatóvá lehet tenni. Ezek kétségtelenül nagy előnyök; mégis, feletébb kérdéses, vajjon a villanyhegedű tényleg beváltja-e azokat a túlzott reményeket, melyeket a régi mesterek „lejárata” tekintetében fűztek hozzá . . .

Délibál

Felvinezi Takács Alice

(Székely Aladár felv.)

12.10

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Várhalmi: Béla király, induló (Hunyadi János 2. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Dávid: Szent László induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 3. Kramer: Harmonika hangok, polka (Kramer és szöllőstái); 4. Manfred: Babaparádé (éneknégyes szalónzenekarral); 5. Finn lovasinduló (katona-zenekar, vez. Woitschach).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Az öreg ember idegrendszerére és lelki élete.”
Irtó: Nyírő Gyula dr egyetemir. tanár. (Felolvasás).

10.45: „Megvan-e még a frigysekrény?”
(Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Felvinczi Takács Alice hegedül zongorakísérettel.

1. Paradis: Sicilienne; 2. Mozart—Kreisler: Rondo; 3. Kodály: a) Adagio; b) Valsette; 4. Bartók—Ország: Magyar népdalok.

12.40: Hírek.

12.50: Pillinyi Erzsébet énekel zongorakísérettel.

1. Liszt: a) Ki mennyégből származol (Der Du vom dem Himmel bist); b) Vigan és búsan; c) Hegytekőkön; d) Szerettek; 2. Zádor Jenő: a) Mít jelent; b) A nap leszáll; 3. Lajtha László három magyar népdal feldolgozása: a) Feljött már; b) Bogviszlal kertek; c) Arra alá; 4. a) Tarnay Alajos: Búcsú; b) Hubay: Meg szeretnék halni; c) Hodula István: Te vagy a hajnal.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Kóczé Antal cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: A rádió diáktévéórája.

„Arany János boldog éve.” Irtó: Marék Antal. (Felolvasás).

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Nagy olasz művészek és kismesterek.”
(Olasz grafikusok a Szépművészeti Múzeumban.) Héjjas János dr előadása.

5.30: Rácz Elek cimbalmozik.

5.50: Sportközlemények.

6.00: „Politika és hadvezetés a magyar történelemben.”

Técsői Móríz Béla vk. százados előadása.

6.30: A rádió szalónzenekara.

1. Schönherr—Kemeter: Bécsi egyveleg; 2. Dienzl Oszkár: Fata Morgana, keringő; 3. Gebhardt: Egzotikus bölcsődal; 4. Huszka Jenő: Induló.

Közben kb.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Norma.” Dalmű két felvonásban. Szövegét írta Románi. Fordította Szerdahelyi József. Zenéjét szerezte Bellini. Vezényel Fleischer Antal. Rendező Márkus László. Személyek: Severus, római prokonzul — Halmos János; Flavius, barátja — Ney Dávid; Oroveso, a druidák főpapja — Székely Mihály; Norma, főjósóné — Bodó Erzs; Adalgisa, fiatal druida nő — Osváth Júlia; Klotild, Norma meghittje — Szilvássy Margit.

Az I. felvonás után kb.

9.00: Hírek.

Az előadás után kb.

10.30: Időjárásjelentés.

Majd: Hírek német és olasz nyelven.

10.45: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.25: A rádió szalónzenekara.

1. Richartz: Romantikus előjáték; 2. Hollósy Kornél: Esti dal; 3. Geszler György: Három kis darab; 4. Pachernegg: Landler.

6.30—6.55: Gyorsírótanfolyam.
(Szlabey Géza.)

7.05—8.25: A József nádor 2. honvédegyalozred zenekara.

Vezényel Seregi Artur. 1. Flotow: Márta — nyitány; 2. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő, keringő; 3. Gounod: Faust — ábránd; 4. Seregi Artur: Igaz és hamis gyöngyök — egyveleg; 5. Borsay: Egyveleg; 6. Schneider János: Vigyázz — egyveleg; 7. Bachó István: Ludovika Akadémia — induló.

8.30—8.55: „Mai idők.”

sz. Horváth János elbeszélése.

9—9.15: Hírek.
9.20—9.55: Filmdalok és táncszámok.
(Hanglemezzel.)
10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

11.10: „Molodezi.” Doklad. (Ruszinnyelvű ifjú-sági előadás.)
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25: Várkonyi Ödön orgonál. Közvetítés a kassai evangélikus templomból.
3.50: Hírek.

4—5.20: A 21-ik honvédegylezet zenekarának hangversenye. Vezényel Pongrácz Géza.
Közben:
4.40: A kassai rádió műsorának ismertetése.
4.45—5.05: Azonos Budapest I. műsorával.
5.20: „Régi felvidéki költők.” Kazinczy Ferenc verseiből szaval és Sziklay Ferenc bevezetőjét elmondja Ross József.
5.45—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 20—21-én, péntekről szombatra virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

A RÁDIÓ MŰSORTERVE JANUÁR 22—28-IG

A január 22—28-ig terjedő hétre elkészített rádióműsortervezet főbb érdekességei a következők:

A műsor zenei részében 22-én, vasárnap délelőtt az operaházi zenekar francia szerzők műveiből játszik. A délutáni hanglemezműsor első felében könnyű operáriák, a második felében pedig Wagner-lemezek kerülnek leadásra. A délután kiemelkedő műsorszám a Hubay-palotából közvetítendő hangverseny, amelynek keretében Beethoven: B-dúr triója (op. 97) kerül előadásra Fischer Annie, Zathureczky Ede és Kerpely Jenő közreműködésével. A zenedélután folytatásaként Bp. II-ön Franck Caesar ritkán hallható szonátája kerül előadásra. Az esti hanglemezműsor keretében többek között két Ravel- és egy Stravinszkij-mű hallható. Késő este a 2. honvédegylezet zenekara ad könnyű zenét.

Január 23-án, hétfőn délelőtt Kiss Judit és Zsámboky Miklós szerepel zongora-, illetve gordonkaszámokkal, majd az 1. honvédegylezet zenekara játszik könnyű zenét. Bp. II-ön kiemeljük Schubert: C-dúr vonósötösét a Pro Arte quartett előadásában, melyet hanglemezzel közvetítenek.

A január 24-iki, keddi műsorból kiemeljük a délután szölistáját, Haják Károlyt, aki hegedűszámokkal működik közre. Este az Operaház előadása, Ponchielli: „Gioconda”-ja kerül közvetítésre.

Január 25-én, szerdán délelőtt Christian Lill és Szirmay Reginald énekel, délután Gergely László Wagner—Liszt-átiratokat és Liszt-műveket zongorázik. Este az operaházi zenekar Fridl Frigyes vezényletével romantikus és magyar szerzők műveit adja elő s ennek a műsornak keretében Mozart párizsi szimfóniája is előadásra kerül.

Január 26-án, csütörtökön délután Haraszt Emil tart előadást „Magyar táncok” címmel, hangmezzilusztrációkkal. Délután a Berlinben működő és közönségünk által igen kedvelt Géczy Barnabás és zenekarának lemezeit kapjuk. Este az Operaház előadását közvetíti a rádió.

Január 27-én, pénteken a német-magyar művészcsere keretében Udo Dammer zongoraművész szerepel. Este a Budapesti Hangverseny Zenekar Fridl Frigyes vezényletével magyar, lengyel és orosz műveket játszik. Bp. II-ön hanglemezműsor keretében Beethoven: III.

Leonora nyitánya és a VII. szimfónia kerül előadásra.

Január 28-án, szombaton Kékes Irén énekel magyar nótákat, este pedig az Operaház zenekara játszik Rajter Lajos vezényletével.

Timár József, a Nemzeti Színház tagja „Kemény idők ercdalai” című előadójáték Erdélyi József, Illyés Gyula, József Attila, Sárközy György és Szabó Lőrinc verseit szavalja.

Kilián Zoltán új hangképzésében a Bükk tájain, dalain, muzsikáján és irodalmi emlékein vezet végig, Nagy Izabella, Varga Imre, az egyetemi éneknévtan és egy cigányzenekar közreműködésével.

Ditrői Mór, a Vígsház első igazgatója egykori kiváló színészeről, a Palócevidékről származó Szerémy Zoltánról emlékezik meg nagy szeretettel. Bonkáló Sándor dr. egyetemi tanár a sokat emlegetett Ukrajnáról ad néprajzi, történelmi és földrajzi ismertetést, Bierbauer Virgil dr az ismeretlen Felvidék néhány rejtett és alig ismert műemlékéről beszél egy autós útirajz során, Barabás Endre pedig „Finnek és magyarok” című előadásában finnországi utazásának benyomásáról szól.

Budapest II-ön a rádió új sorozatot indít „A világ városai” címmel. Ebben a sorozatban írók, műtörténészek vagy történetírók rövid előadásban érdekes keresztmetszetet adják a művészetileg vagy történetileg nevezetesebb európai városoknak. Az első Rómáról szól. Genthon István dr egyetemi magántanár, a jeles műtörténész tartja. Schoen Arnold dr a budapesti templomokról szóló műtörténeti leírásait folytatja a Kálvin téri református templomról szóló felolvasásában. Siklós Albert dr pedig zenetörténeti ismertetést ad a harangjátékokról.

E hét műsorában három hangjáték szerepel. Hétfőn, január 23-án Barsi Ödönnek a magyar rádió jubileum pályázatán első helyen jutalmazott hangjátéka, a Gárdonyi Géza regénye nyomán írt „Isten rabjai” kerül előadásra Barsi Ödön rendezésében. Szerdán, január 25-én Gyarmathy Sándor rendezésében és Marthon Géza vezényletével Martos Ferenc és Huszka Jenő háromfelvonásos daljátéka, az „Aranyvirág” szerepel a műsoron. Ez az előadás a december 25-iki előadás megismétlése viaszlemezekről. Szombaton, január 28-án Lagerlöf Zelma négyfelvonásos színműve, a „Pehelyke” kerül előadásra Marchis György fordításában és Gyarmathy Sándor rendezésében.

Kishonthy József

(Nova foto)

5.25

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hríek. Hanglemezek.

1. Szöllőssy Ferenc: Katonanóták, induló (rendőrzeneke, vezényel a szerző); 2. Figedy Sándor: Ezred élén, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vezényel a szerző); 3. Bayer: Babatündér, keringő (Paul Godwin zenekara); 4. Pécsi József: Ünnepegy a háremben (Dajos Béla zenekara); 5. Blankenburg: A lillei sas, induló (Odeon-zenekar, vezényel Blankenburg).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: „Ifjúsági félóra.“ Erkel Ferenc és a Himnusz. (Hanglemezekkel.)

10.45: „Mit nézzünk meg?“

Régi olasz mesterek szobrainak gyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban (II. rész). Ismerteti B. Bakay Margit. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.

Vezényel Melles Béla. 1. Kelet Béla: Magyar hangversenynyitány; 2. Meyerbeer: Fáklyatánc; 3. Eilenberg: Hízogó cica; 4. Nagypál Béla: A palatinus rózsái, egyveleg; 5. Lehár: Giuditte, keringőegyveleg; 6. Allbott: Rokokó szvit; 7. Beck Ferenc: Magyar induló.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Chopin: g-moll, F-dur és d-moll prelüd (zongora: Cortot); 2. Flotow: Márta, négyes (Roswaenge, Debicska, Leisner és Watzke); 3. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária (Basilides Mária); 4. Brahms: Adagio a D-dur

hegedűversenyből (Georg Kulenkampff); 5. Massenet: Werther, ária (Fernand Anseau); 6. Godard: Bölcsődal (gordonka: Adolphe Frezin); 7. Giordano: André Chenier, kettős (Sheridan és Pertile); 8. Granados—Kreisler: Spanyol dal (hegedű: Fritz Kreisler); 9. Rabaud: Maruf, ária (Georges Thill); 10. Goldmark: Sába királynője, ária (Németh Mária); 11. Glinka: A pacsirta (zongora: Lamond); 12. Mascagni: Fritz barátunk, ária (Maria Caniglia); 13. Mascagni: Parasztbecsület — Bortal (Gigli).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Az aranyüti“. Jánosi György meséje.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „A magyar sport küszöbönálló feladatai.“

Prém Lóránd min. tanácsos, az O. T. T. vezetőjének előadása.

5.25: Kishonthy József magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Jenő cigányzenekara.

Dalok. Ráday László: Amikor egy szíven (Bujdosó szövege); Szávold Richárd: Álom (Kocs szövege); Matók Béla: Fekete szem éjszakája; Dankó Pista: Tejbe fürdik az én rózsám; Zách Győző: Csengődi csárdás; Fráter Lóránd: Oda van a virágos nyár (Molnár szövege); Thegze-Gerber: Sárgul már a kukoricaszár (Kunéry szövege); Rácz Pali: Lehullott a rezgőnyárfa; Nádor József: Selyemhajad én még sose simogattam. Népdal: Hajlik a rózsafa.

6.20: A m. kir. Posta műszaki tanácsadójának közleménye.

6.35: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. Közreműködik Bobula Lajos tangóharmonikával. 1. Zách István: Hangulatképek a „Tabáni orgonák“ c. operettből; 2. a) Marceau: Asz-polka; b) Confrey: Fúrge ujjak (Bobula); 3. Szűcs János: Szívárvány, keringő; 4. Hubay: Hejre Kati (Bobula); 5. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány (Bobula); 6. Ranzato: Cigánytanyán; 7. a) Bobula: Változatok egy matróztáncra; b) Rimszkij-Korszakov: A dongó (Bobula); 8. Gebhardt Rio: Jelmézbál, keringő; 9. Liszt: II. rapszódia (Bobula).

Közben kb.

7.05: Hírek.

7.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.50: „Carmosine.“

Vígjáték három felvonásban. Irta Alfred de Musset. Magyar nyelven Hankiss János dr. Rendezte: ... (hangfelvétel). Szereplők: A ... - Gecső Sándorné; Aragóniai Péter, Szicília királya — Abonyi Géza; A királyné — Tasnádi Ilona; Bernát mester, orvos — Harsányi Rezső; Minuccio, trubadur — Uray Tivadar; Perillo, fiatal ügyvéd — Fáy Béla; Vespasiano, udvaronc — Baló Elemér; Tiszt — Harasztos Gusztáv; Mihály, Bernát mester szolgálója — Vendrey Ferenc;

Déliab

I., II., III. udvarhölgy — Sándor Anna, Sir Alice és Takács Rózsa; Dam Paque, Bernát mester felesége — Berky Lili; Carmosine — Szörényi Éva.

Utána kb.

9.30: Hírek, időjárásjelentés.

9.50: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Fridl Frigyes. 1. Massenot; Phaedra, nyitány; 2. Alfvén; Mindsommarwaka; 3. Weber; Felhívás keringőre; 4. Szabó X. Ferenc; Darius kincse, abesszin tánc; 5. Székely Imre; Magyar hangulatképek (hangszerelte Szervánszky Endre); 6. Erkel Gyula; Vándor Pista kalandjai, szvit.

Közben kb.

10.30: Hírek német és olasz nyelven.

11.00: Hírek angol és francia nyelven.

11.10: Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-zenekara játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.20—6.30: Pertis Jenő cigányzenekara.

6.35—7.00: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági féléőrája.

7.25—7.50: „Csiky Gergely”. Rozsnyay Kálmán előadása.

7.55—8.55: Hanglemezek.

I. rész: Géczy Barnabás zenekarának lemezel. 1. Chopin: Perc-keringő (Müller—Melborn átdolgozása); 2. Ábránd Godard bölcshódalára (Müller—Melborn átdolgozása); 3. Csajkovszkij: Chanson triste; 4. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal; 5. Sibelius: Valse triste; 6. Wismar: Sír a hegedű, románc; 7. Balázs Árpád: Dal a „Stradivari” c. filmből; 8. Midgley: Kubai szerenád. II. rész: Szórakoztató lemezek. 9. Moretti: L'hotel des

amours faciles, dal (Lucienne Boyer); 10. Liliukalani—Kennedy: Aloha oe, havaji dal (Bing Crosby); 11. Romberg: Szerelmesem, jöjj vissza (ének: Shewell, tereminszólóval); 12. Lescsenko: Isten veled, tábor, orosz népdal (Lescsenko); 13. Magyar dallamok Ljvsakov összeállításában (Ilja Ljvsakov zenekara); 14. King: Szigetek dala (Bing Crosby); 15. Sattler: Aludj, gyermekem, bölcshódal (Erna Sack); 16. Brown: Sometimes I feel like a motherless child, néger dal (Paul Robeson); 17. Schubert: Pusztai rózsácska (Heidenröslein, regensburgi Domsptzen ének-kara, vezényel Schrenk); 18. Gadman: At dawn (bostoni Promenade-zenekar, vez. Fiedler).

9—9.15: Hírek.

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.40: Azonos Budapest I. műsorával. 11.10: „Nagykövesd Mic-bán faluja. Dienes Adorján előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Vidám muzsika.

3.50: Hírek.

4.00: Slovenská polhodinka. „Pokusy o reforme

kalendára.” Prednáška R. Földesa; 2. Zábavná hudba z gram. dosák. (Szlovák félóra.

„Naptárreformkísérletek.” Földes Rezső elő-

adása; 2. Szórakoztató zene hanglemezeiről.

4.40: A kassai rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.00: Azonos Budapest I. műsorával.

5.00: „A magyar-szlovák együttélés multja

és jelene.” Borsody István előadása.

5.25—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Január 21—22-én, szombatról vasárnapra virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

A világ legnagyobb gátja olcsóbbítja a rádiótartást

Amerika, a lélegztető technikai csodák földje, nemsokára minden eddigénél merészebb műszaki építménnyel gazdagodik. Most épül Washington államban, a Columbia-folyón a Grand Coulee-gát, melyet roppant méretei miatt csak így jellemeznek a szakértők: „the biggest thing on earth” — a leg hatalmasabb emberi alkotás a földön. Testébe 7,831.000 köbméter vasbetont halmoznak fel, melynek súlya körülbelül 20 millió tonna. Valóban, nincsen emberi építmény, mely térfogatban akár csak meg is közelíthetné. A híres Cheops-gúla, a legnagyobb egyiptomi faraó-síremlék háromszor is elférne benne s még mindég maradna hely. Több mint 800 kilométer hosszú tehervonat szállíthatná csak el egyszerre ezt a hatalmas tömeget. A gát nemcsak a folyó szabályozására épül, hanem öntöző- és vízlerőműként is fog szolgálni. Innen indul majd ki a földkerekség leg hatalmasabb öntözőrendszere s itt létesül a legnagyobb vízierőtelep. Ezért nemcsak a környék gazdái és iparosai látják majd hasznát, hanem sok egyéb

között a rádiósok is, mert a folyó vizéből termelt áramenergiával bizonyára hozzájárul majd a villanyfogyasztási díjak csökkentéséhez s ezzel olcsóbbá teszi a rádiótartást. Jelenleg még a Colorado-folyón épült Boulder-gát vezet méretek tekintetében; ennek turbinái összesen 1,835.000 lóerejűek. A Coulee-gát két gépházában dolgozó 21 turbina azonban 2,700.000 lóerőnyi villamos energiát csapol majd le a folyó vizéből, ha elkészül. A turbinák és a hozzájuk kapcsolt áramfejlesztők valóságos látványosságzamba mennek majd. Egy-egy generátor körülbelül 150.000 lóerejű. Most épül belőle az első három példány az egyik nagy villamosági gyárban. Készítéséhez több mint 2 millió kg acél, körülbelül 480 kg hosszú rézhuzal és egymillió munkára szükséges. A vízvezető csatornákon keresztül másodpercenként 141 tonna víz fog végigzúdulni s percenként 120 fordulattal forgatja majd az áramfejlesztők 450 tonnás rotorjait is kapcsolt turbinakerekeket. Ez a három géporrás egymaga egy 650.000 lakosú várost láthatna el villamos energiával.

Déliab

Január 15. vasárnap

A külföld zenei műsorai

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvence műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovatará és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvence állomása van s ennek műsorára kíváncsi, akkor az abécé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és mellézte vízszintes sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsorújdonságot.

Kilowatt	Hullámhossz	A külföld zenei műsorai	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd		20.00	22.15		18.40
100	357	Berlin	20.10		19.20	22.30	
100	316	Breslau		20.00			
32	325	Brno		20.00			
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania			18.15	21.15	22.15
60	1571	Deutschlands.		22.30	20.15		19.30
150	1500	Droitwich		20.10	22.35		
25	251	Frankfurt	20.10	2.00	18.30	22.30	24.00
100	331	Hamburg		18.30	20.10	22.30	
100	456	Köln		20.10		22.30	21.15
100	291	Königsberg		20.10	16.00	22.40	
120	382	Leipzig		20.10		22.40	19.00
50	342	London Reg.	22.05	18.00			
150	1304	Luxembourg			20.15	22.00	22.30
50	368	Milano		21.00		23.15	19.25
100	405	München		20.10		22.30	
120	470	Praha		21.10		22.35	22.20
60	215	Radio Paris		21.20	20.00	24.00	23.30
60	420	Róma		17.00		23.15	19.25
55	426	Stockholm	19.30	22.30			
100	349	Strasbourg	22.30	19.30	23.45	24.00	22.00
100	523	Stuttgart		22.30	20.10		
60	3861	Toulouse		20.45	19.40	22.30	
120	1339	Warszawa		19.50 22.15	17.20	21.20	
120	507	Wien			16.00 19.00		

A m
20.10: F
fónia.
Carmen
operák
Három
A rovat
kat tün
az i

J

Opera Szimfónia

20.10

20.10

21.30

22.00

Dél

Amit érdemes meghallgatni...

20.10: Hamburgból: Haydn: Katonaszimfónia. 20.15: Stuttgartból: Részletek a Carmen, Lakmé, Szicíliai vespere, stb. operákból. 21.15: Radio Parisból: Liszt: Három etűd. 22.00: Warszából: Beethoven: VI. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

19.25: London Reg.-ről: Magnard: III. szimfónia. 20.00: Radio Parisból: Schubert: A pisztráng, Grieg: Norvég táncok, Flo-tow: Márta — nyitány. 20.05: Bucarestiből: Mozart: Requiem. 21.00: London Reg.-ről: Delibes: Lakmé c. operája.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Január 16. hétfő					A külföld zenei műsorai	Január 17. kedd				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtétel		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangtétel
	18.20		22.15	18.50	Beograd		20.00	21.00	22.15	21.45
		18.00	22.30		Berlin			20.10	22.30	19.00
	22.30	19.00	20.10		Breslau		20.10	21.15	22.35	
	16.10				Brno		21.15	20.25		
	20.20	22.15	21.15		Bucuresti és Radio Romania		20.05 21.15			19.00 21.45
	23.00			23.50	Deutschlands.		20.10	23.00		19.15
	22.40	20.00	0.15	0.30	Droitwich		23.15	19.30	24.00	
	20.15	22.20		19.30	Frankfurt		20.15		22.35	
	20.10	22.30		19.00	Hamburg		18.00	19.00	22.30	
		22.30	21.00	22.15	Köln			19.10	20.30	18.20
	20.10	24.00	22.35		Königsberg		19.00	22.35		
		19.00			Leipzig			20.10		19.00
	21.20 21.45	19.00	23.25	0.30	London Reg.	19.25 21.00	20.30		23.25	0.30
	23.10		22.05	21.10	Luxembourg			21.00	24.00	23.20
	21.40	21.00	23.15	19.20	Milano	22.50	22.00			19.20
	21.00		19.15		München		21.25	22.25		19.15
	18.20	19.25		22.20	Praha	19.30				22.20
	21.30	21.15			Radio Paris			20.00		
	21.00	21.55	23.15	19.20	Roma		21.00	22.30	23.15	19.20
	20.10	19.30		21.30	Stockholm		21.00	19.30		17.30
	22.45	19.30		21.50	Strasbourg	21.15	20.30			
	20.15		19.00		Stuttgart		20.10	22.35		
	19.40	23.15			Toulouse		20.40	22.15	0.15	23.15
	22.00	18.30	19.30		Warszawa			19.00	16.30	
	20.10		21.30	19.00	Wien		22.35	20.10	23.05	

AMIT ERDEMES MEGHALLGATNI...

21.30: Strasbourgból: Mozart: Hoffner szimfónia, Bach, Wagner, Frank művek.
22.12: Droitwichből: Beethoven: IX. szimfónia. 23.30: Luxembourgból: Haydn: G-dur katonaszimfónia. Händel-művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.00: Hamburgból: Lortzing: A vadász c. vígoperája. 20.10: Deutschlandsenderről: Beethoven: I. szimfónia, vezényli: Furtwängler. 21.00: Breslauból: Puccini: Bohémélet c. operája. 22.40: Luxembourgból: Mendelssohn: Olasz szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Január 18. szerda					A külföld zenei műsorai	Január 19. csütörtök				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	17.45	21.00	22.15		Beograd		22.15	21.30		
	21.00		22.30		Berlin		19.00	22.30	20.10	
	19.00	21.00	22.30	18.40	Breslau	21.00	20.10			18.30
	19.25				Brno		17.40			
	20.15 20.35	22.15		21.15	Bucuresti és Radio Romania		18.40 20.15	19.20		22.15
23.00	18.30	19.15			Deutschlands.	20.10		16.00		23.15
22.12	21.15	19.45	23.25		Droitwich		22.25	20.30	24.00	
	21.00			19.30	Frankfurt		20.15	24.00		19.40
	21.00	19.00			Hamburg	20.00	22.30		19.00	
	22.15		23.00	21.15	Köln		20.10	22.30		22.15
	19.00	22.40		21.00	Königsberg	19.00	24.00		22.35	
21.00	22.30	22.50			Leipzig	20.10	24.00			
	19.00 0.30	20.30 21.00	23.35		London Reg.		20.30 0.30	19.00 22.00	23.25	
23.30		20.40	23.00		Luxembourg	22.40			0.15	
	21.00	22.00		19.20	Milano	21.00				19.25
21.00	19.15	22.30		22.20	München		19.10	20.10		
	21.15	20.30		22.20	Praha	20.50			19.25	22.20
	21.15	22.45	24.00		Radio Paris		21.15		24.00	22.35
21.00			17.15	19.20	Róma	21.00			23.15	19.20
	21.30	19.30	22.15		Stockholm		21.40			22.15
21.30	19.30		23.45	19.20	Strasbourg		20.30			22.15
24.00	21.15	22.30		19.45	Stuttgart		22.30	20.15		
		23.45	22.35		Toulouse			23.45	22.30	
	21.00 22.45	19.00		22.00	Warszawa		21.30 23.05	19.00	21.50	
21.00	19.00	22.30			Wien	21.00	18.15			23.45

i... Amit érdemes meghallgatni...

vadorzó
nderről:
Furt-
ni: Bo-
burgból:
a.
rszámó-
óán ad
reléz!

19.40: Toulouseból: Részletek Lehár: Éva c. operettjéből, Ábrahám: Havaj rózsája, egyveleg. 20.10: Stuttgartból: Puccini: A köpeny c. operája. 20.10: Hamburgból: Dohnányi: Nászkerítő, Lehár: Pikantériák c. keringőjét adják.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

19.55: Warszawából: Kálmán: Tatárjárás, részletek, Lehár: Dal. 21.30: Strasbourg-
ból: Haydn: Óraszimfónia, Mozart, Beetho-
hoven, Debussy művek. 22.15: Luxem-
bourgól: Telmányi Emil hegedűművész
hangversenye.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Hanglemez	Január 20. péntek					A külföld zenei műsorai	Január 21. szombat				
	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
		20.00	22.15	21.30		Beograd			20.00	22.15	18.15
		20.10	20.45	22.30		Berlin		19.00	20.10		
18.30		20.10		22.40		Breslau		19.10	20.10	22.30	
					22.35	Brno		17.35	19.25	22.35	
22.15	19.35	19.00				Bucuresti és Radio Romania		21.15 21.50	19.15	20.15 22.15	18.00
23.15		22.30	20.20	23.00	19.15	Deutschlands.		22.30	20.10	23.00	
		22.45	20.00	24.00		Droitwich		19.45	21.00	24.00	
19.40		20.15	21.00	22.30		Frankfurt			20.15	24.00	19.30
		20.10		22.30		Hamburg		22.30	20.10		
22.15		21.00	20.10	22.20	19.00	Köln		19.10	22.15	24.00	
			20.10	22.20		Königsberg			20.10	22.40	21.10
		20.10		22.20		Leipzig			20.10	22.30	18.15
	21.35	19.00 19.25		23.25	0.30	London Reg.		20.35	19.00 22.00	23.30 0.30	
		21.15		24.00		Luxembourg		22.15	21.00	24.00	23.45
19.25		21.00			19.20	Milano			21.00	23.15	19.20
		20.10	19.15		22.25	München		18.10	20.10	22.20	
22.20		21.10	18.20		22.20	Praha			21.10	22.35	22.20
22.35		24.00	20.00		23.30	Radio Paris		23.05	22.10	24.00	23.30
19.20		17.00	21.00	23.15	19.20	Róma	21.00			23.15	
22.15		22.15	20.00			Stockholm		21.30	19.45	22.15	
22.15		19.30			21.15	Strasbourg	21.30		20.30	24.00	21.20
	20.10	24.00			19.00	Stuttgart		20.10	21.00	22.30	
		19.15	19.40			Toulouse					
		21.00 21.15	18.55		22.45	Warszawa			19.15 19.55	21.00	
23.45		21.00	18.00	22.35		Wien		19.00		20.10 22.30	

Rádió ütemére él és dolgozik a „Remények kikötője”

A legtöbb európai ember szemében még ma is Amerika az ígért földje, a korlátlan lehetőségek birodalma, ahol előbb-utóbb érvényesülés és siker vár arra, aki elhagyja az Óvilágot, hogy új életet kezdjen. A sok csalódás és kivándorlótragédia sem tudta végkép kiölni ezt a hitet az európai gondolkodásból. Talán része van ebben annak a páratlan látványnak is, ami a hajó utasa elé tárul, amikor New-York kikötőjéhez ér. A tengerből felbukkanó kolosszusi Szabadságszobor, háttérében az egyre jobban kibontakozó városóriással; az egymás hegyén-hátán tolongó felhőkarcolók, a nyüzsgő hajók és motorcsónakok, a levegőben sáskaraként húzó repülőgépek — mindez valóban olyan szívdobogatóan fantasztikus kép, melyhez még csak hasonlót sem látni Európában. Szívdobogató és reménykeltő. Aki először pillantja meg New-Yorkot, csak reményt érez. New-York — talán inkább, mint bármely más városa a világnak — a remények kikötője.

De nemcsak a remények, hanem a világ legnagyobb kikötője is; irtózatossá méretű szív, melyben öt világrész kereskedelmi ütőerei futnak össze. Sok ezer hajó fordul meg itt évente a föld minden részéből, átlag 10 milliárd értékű szállítmánnyal. Az áruforgalom közepesen 120 millió tonna. A kikötő vízterülete 3885 négyzetkilométer — körülbelül húszszor akkora, mint Budapest, — partvonala 1240,5 km s mögötte ott zúg, zajlik a városok városa, a majd 12 millió lakosú New-York.

Roppant feladat hárul a kikötői rendőrségre, a vámhatóságokra s más hivatalos szervekre és a kikötői személyzetre, hogy ezen a hatalmas területen fenntartsák és rendszerben irányítsák az élet menetét. Talán még sem birkózhathának vele, ha nem vennék igénybe, úgyszólván lépten-nyomon, a rádiót. Nincs még egy kikötő a világon, ahol a rádió olyan életbevágóan fontos szerepet játszik, mint New-Yorkban. Mikor az óceánjáró New-York felé közelít, de még messze, a nyílt tengeren tartózkodik, a kikötői hatóság már rádióan érintkezésbe lép vele. A hajó-orvosnak rádióan kell jelentenie, nincs-e fertőző beteg a hajón. Csak ha jelentését tudomásul veszik és rádióengedélyt adnak a befutásra, akkor szabad a gőzösnek átlépnie a kikötő határát. Kevéssel a partok előtt gépei megállnak s hagyja, hogy apró vontatógőzösök, „tug”-ök vegyék vontatókötélre és cipeljék valamelyik pier, kikötő-rakpart mellé. Ez a jelenet naponta többször is megismétlődik, mégis mindig izgalmas, újszerű és bonyolódott, mert egy modern, nagy óceánjárót mozgatni, kalauzolni a kikötő zsúfoltságában nem könnyű feladat és kockázattal jár. Ezért a tug-ök iörészt legújabbban rádió adó- és vevőállomásokkal szerelték fel, melyek révén, manőverezés közben egymással és a révkapitánysággal is állandóan

kölcsönös telefonérintkezésben állnak. A rádió segítségével aztán a legbonyolultabb vontatási művelet is olyan simán megy, mint a karikacsapás. A kölcsönös dróttalan telefonszolgálat part és hajó között („ship-to-shore wireless communication”) egyébként bármely óceánjárónak vagy magán vízijáróműnek és repülőgépnek is rendelkezésére áll. Minthogy pedig a parti állomások kapcsolatban vannak az egész Egyesült-Államok telefonhálózatával, a New-Yorkba érkező üzletember már a hajón tárgyalásokat kezdhet az ország bármely városában élő üzletfelével, a filmszínész pedig felszengetheti Hollywoodot is és tudathatja, hogy megérkezett Amerikába.

A kikötői dokkok és a hivatalos épületek felett kusza szövevénye húzódik a rádió-antennának. Mindnek megvan a maga rendeltetése s minden egyes antennáról kiinduló hullám a kikötő valamilyen fontos élettevékenységét szabályozza. Legfontosabb természetesen a kikötői rendőrség és mentőrség rádiószolgálat, mert ennek feladata ügyelni a hajózási törvények betartására, megtorolni minden rendbontást, ellenőrizni az utasokat, megakadályozni a csempésztést és elhárítani a baleseteket. Mindez rádióval megy. A rendőrgépekkel megrakott motorcsónakok és motorosbárkák legfontosabb felszerelése a gépfegyverek meg az önműködő géppisztolyok mellett a rádiókészülék és az antenna. Akármilyen sűrű is a forgalom, felettébb kevés az esélye a csempészhajónak vagy a közlekedési rend ellen vétő vízijáróműnek, hogy kikerülhessen a vizirendőrséget. A rendőri repülőgép egykettőre nyomába ered s közben már repülnek a rádióhullámok közte, a parti hatósági állomás és a fegyveres rendőrhajók között. Órába, félórába, de néha percekbe sem telik és a rádióval kalauzolt bárkák beérik, körülveszik és megadásra szólítják fel a delikvenst. Jaj neki, ha nem engedelmeskedik, mert a newyorki rendőr nem érti a tréfát...

De éppen ilyen körülménnyel és elszánt-sággal járnak el, ha balesetet kell elhárítani vagy már a bekövetkezett szerencsétlenség hatását enyhíteni. Nemrég történt, hogy az egyik, Bermuda felé induló gőzös, a kikötőt borító nagy ködben belefutott egy kirándulójáóba és orrával hatalmas léket ütött rajta. A mindenfelé szétrepülő SOS-jelzésre azonnal százával siettek oda a mentőbárkák, a parti őrség hajói, a kikötőrendőrségi motorcsónakok, a parton pedig ugyanakkor egész karaván mentőkocsit csődített össze a rádióan leadott segélyhívás. Szerencsére nem esett nagyobb baj, mert a gőzös kapitánya nagy lélekjelenléttel még jobban belenyomta hajója orrát a kirándulóhajó testébe s így valósággal eldugaszolta azt, megakadályozván, hogy elsüllyedjen, míg csak valamennyi utasát épen partra nem szállították.

JÓKAINÉ KUTYÁI

Irta: IFJ. HEGEDŰS SÁNDOR

Bizony, ennek több mint ötven éve. Mikor még együtt laktunk Jókaiékkal a stáció-uccai sárga házban. A kaputól jobbra ők laktak, mi meg balra. A mi ablakaink a Stáció uccára néztek, Jókaiéké pedig a Koszorú uccára. Az udvar nagy volt, közepén kis kert, hátul istálló a lovaknak. Baromfi-udvar is volt, de a csirkék nem lévén elzárva, szabadon szaladgáltak az udvaron, míg elő nem jöttek a nagy neufundlandi kutyák és az ől felé nem zavarták őket. Ezek a kutyák voltak Jókainé Laborfalvy Róza kedvencei és büszkeségei. Jaj volt annak, aki ezeket bántani merte, vagy nem adta meg nekik a pontos kiszolgálást. Néha voltak heten, néha meg hárman, aszerint, amint elhullott közülük valamelyik, vagy jött helyére új. Mikor Jókainé végigment az udvaron, úgy kísérték, mint a janicsárok a török szultánt. Ne adj' ég, hogy idegen vagy bárki jöttment be mert volna lépni ilyenkor az udvarra: iziben nekirontottak és bizony megszabdalták a betolakodó nadrágját. Jókai nem szerette a kutyákat, félt, húzódott tőlük, de látva, hogy feleségének milyen öröme telik benne, ezért elmézte őket. A legszorosabb érintkezés az étkezésnél volt velük, mert míg mi az asztalnál ültünk, azalatt az asztal körül hét cseréptányér volt a földre téve és mindenik mögött egy nagy neufundlandi kutya ült. Sorra névszerint Ozman a legöregebb, aztán Szulejka, Szelim, Pasa, Nero, Caesar és Tigris. Jókainé maga dobálta tányérjukba az ételadagokat, néven szólította őket és jaj volt annak a kutyának, amelyik a másik tányérjába kapott. Azonnal rácsapott a korbács, melyet nyomon követett a vonítás.

Egyszer kutyavész tört ki és a kedvenc állatok közül négy elhullott. Valahányszor egynek a kimúlását jelezték, Jókai kezével legyintett:

— Nem baj, még mindig maradt elég!

Jókainét azonban bántotta a megcsappant kutyaállomány és érdeklődött, hogy hol lehetne új kutyákra szert tenni. Két párra, két nőstényre és két himre. Egy napon beállított egy kutyaügynök és égre-földre esküdött, hogy ő jó pénzért szerez négy kutyát; bőbeszédű üzér volt és esküdözött minden második szavával, hogy meg lesznek vele elégedve, csak bízzák rá a vásárt!

— Ne adjon nekem a föld nyugtot, ha nem a legszebb állatokat fogom idehozni és finomakat, a boldogságomra esküszöm, olyan finomak lesznek, mint a cserebogár!

— Hallja — kiáltott Jókainé, — megőrült maga, hát nem tudja mekkora egy neufundlandi kutya?

— Én ne tudnám, kérem! — Ezzel kezdte a padlóról felfelé emelgetni a kezét és mutogatta a magasságukat, szerencséjére ebben a pillanatban a három megmaradt kutya betaszított az ajtót és berontottak a szobába. Erre a mester bátorsága is visszajött:

— Hát ekkorák, kérem! — kiáltotta hársányon.

Ebben az időben volt a terézvárosi híres Gorove-választás, amelyben Gorove István kereskedelmi miniszterrel szemben Jókait léptették fel. Két nap, két éjjel folyt a választás. A választás második napjának reggelén, mikor már a záróra ki volt tűzve, akkor állított be a kutyaüzér az új neufundlandi kutyával. Láncon vezette őket, egyenesen Jókainé elé. Hatalmas állatok voltak, feketék, fényes szőrűek, szájukból nagy piros nyelvük lógott elő.

— Hát kérem, tessék csak jól megnézni, ezeknek párja az országban nincs, be lehetne fogni akár kocsiba is őket!

Megcsinálták az üzletet, Jókainé megvette mind a négy kutyát. Aztán intézkedett, hogy hogy hozzanak birkahúst, meg marhacsontot és a négy tányért tegyék le az asztal köré, a másik három kutya tányérja mellé.

Ezalatt folyt a nagy küzdelem Gorove és Jókai között. Jókai győzött, megbuktatta a minisztert, úgyhogy az országban még miniszteri tárcájáról is lemondott. Jókait pedig diadalmenetben, négy fehér ló vonta hintóba vitték lakására. Úgy Jókai, mint törzs-kara teljesen ki voltak fáradva és éhezve, nem csoda, hiszen egész éjjel fent voltak és délig semmit sem ettek. Végre megérkeztek a stáció-uccai sárga házhoz. Jókait vállukon vitték be a házba, aztán a többiek utánamenetek. Ott bent még volt egy nagy beszéd, mert egy terézvárosi szappanosné, aki az egész választás alatt Jókaiék házában az udvaron térdelve imádkozott Jókai győzelméért, most üdvözölte egyszerű szavaival Terézváros új képviselőjét. Jókai megölelte a szónokot, mire az öregasszony olyan zokogásba tört ki örömeiben, hogy alig tudták kivezetni a házból, egyre csak azt ripakolta:

— Engem megcsókolt az ország legnagyob ember, csakhogy ezt megértem!

Mikor kiürült a szoba, Jókai felesége elé állt és azt mondta:

— Na, most már elég volt a dicsőségből, legjobban lesz, ha eszünk!

Erre azonban közbeszólt a szobalány:

— Még nem lehet, kérem!

— Miért nem lehet? — kérdezte Jókai.

— Mert még nem készült el a kutyák étel!

— De hiszen nem is kutyaételt akarok én enni, hanem embernek való eledelt!

Kénytelen volt mindenki belenyugodni a szörnyű sorsba. Rettentő éhes volt az egész társaság, folyton tipegettek és az órájukat nézték. A választás küzdelmeit beszéltek el újra és újra. Végre másfél órai kínos várakozás után jelentette a szobalány:

— Megfőtt a kutyák étel!

— Bravó és ebadta — kiáltott erre Jókai, — akkor már van némi reményem, hogy mi is jutunk valami ebédhez!

**Fehér-fekete-
esikós nagy-
estélyi toalett,
fölötte ele-
gáns földig-
érő körgallér**

Minden évszakra megvan a maga visszatevő néhány kedvenc ruhadarabja. Hamarjában csak kettőt-hármat említünk, mint például a tavaszi kosztüm, a nyári vászonruhácska, az őszi átmeneti kabát. Kedves, derűs, jóvonalú holmik, amelyek sose és mégis mindig divatosak.

Valamelyik híres divathatalmasság (ugyan melyik nem az) kijelentette, a különböző alkalmakra viselt ruhák mindig más és más valakit formálnak az öltözködő nőből. A kis olcsó, célszerű délelőtti ruha hűvös egyszerűséget áraszt; a színesebb, nemesebb anyagú délutáni élnkséget sugároz. A nagyestélyi toalettnek meg az a varázsos tulajdonsága, hogy egyszerűen hódító lényévé változtatja a kispolgári asszonykát is.

Ilyenkor télen, az ötörai teák, a bridzspartik, hósportok és farsang idején a legtöbb alkalom adódik, hogy egyéni jóízűségből és eleganciából vizsgát tegyen a tásaságbeli hölgy.

A fiús divat, amely legutóbb annyira hódított, most ismét nőiessé vált. A dáma, ha reggel kibújik színes batiszt párnái közül, már nem férfias pizzamát ölt magára, hanem úgynevezett „nadrággöntöst”. Az ilyen nadrág hű hasonmása a török nők nemzeti viseletű bugyogójának; erősen ráncolt, alul kes-

**Fekete bársony-
kalap színes se-
lyemrojt díszíté-
ssel. A kalap
minden furcsa-
sága mellett is
erdekesen hat**

ssza-
arjá-
péi-
szon-
dves,
e és

gyan
ő al-
más
A kis
egy-
esebb
nagy-
tulaj-
énnyé

ridzs-
leg-
ésből
igbeli

a hó-
a, ha
közül,
anem
nad-
vise-
kes-

Síkosztűm. Érde-
kes kiegészítője
a háromnegyedes
szűr

Uszályos nagyesztélyi toalett acélkék és halványkék zsorzszt összeállításban

keny pánttal simul a bokához. A nadrágtömlőshöz háromgyevedes bő köpeny jár, magasan záródó oroszos nyakán keskeny prém-esik, derekán meg lazán átdobott arany zsinór.

Az ideai divattal rég látott kedves holmi költözött a szekrénybe. Az a csipkés, szalagos semmiség, amely nélkül nagyanyáink, anyáink kelengyéjüket el sem tudták képzelni. Az unoka meg talán csak most ismerkedik meg a — fésülködőköpennyel.

Hogy mi szükség van rá?

A túlzottan fiús ruhák divatjával együtt a fiús, túlrövid frizurák is el-eltűnedeznek lassaesckán. Ma már — különösen a biedermeierre, a krinolinra, a klasszikus tunikákra stilizált estélyi ruhák miatt — félhosszúra növesztik, loknikba csavarják, csigákba bodorítják hajukat a hölgyek. Ennél fogva már nem elég egy-két percre a zsebész, hanem bizony alapos fésülködésre van szükség. Ehhez a hosszadalmas művelethez szépen, finoman hat a halványszínű organdiból, vagy az élénk, fényes szaténból készült ujjas kabátka.

A délelőtti öltözködés is nagy változatoságot kínál. Síma gyapjúmát, szoknyát és pullóvert, csipkemintájú kötött ruhát, s a kockás, csíkos, halszálkaszővésű anyagoknak számtalan változatát hozta a divat.

Finomvonalú táneruha, krémszínű szaténra dolgozott selyemrojtokból

Az egyik külföldi téli sporthelyen nemrég előkelő divatbemutató zajlott le. A pálmát egy síkosztűm vitte el, amelyhez magyaros szűrt tervezett az ötletes divatrajzoló.

Igy futólag említve a délelőtti öltözékeit, a délutáni toalettek, a bridzs- és a cocktail-ruhák, a nemesen egyszerű vonalú kisestélyiek, a pompázó nagyesztélyiek uralkodó anyaga a szatén, a bársony, a különböző selyemkrepek és brokátok. Díszük sok csillogó gyöngy, zsinórozás, gyakran magyaros hímzés és kaláris. Mindezekben felül a derűs mosoly, a kiegyensúlyozott lélek sugárzása, a lány, az asszony legfőbb dísze, ékessége.

*

A jól szabott ruha, a helyesen megválasztott keces kalap, a szép kesztyű és harisnya nemcsak szépíti viselőjét, de jelentős mértékben fiatalítja is.

Az a három perc, vagy az a röpke két óra, amíg a társaságbeli hölgy toalettjét magára ölti, néha többet használ, mint a sokhónapos kozmetikai kúra. A jó ruha mindig — fiatalít.

Eleg
házi
fel
gy
(Do

nemrég
pálmát
gyáros
.
özékeit,
cocktail-
kisesté-
ralkodó
önböző
k csil-
gyáros
derűs
árzása,
essége.

válasz-
haris-
jelentős

ke két
aletjtét
mint a
a min-

Elegáns szabású színházi és vacsorázó ruha fekete selyemből, gyöngyhímzéssel
(Dorvyné felvételek)

Filosban

Írta: SZEGEDI ISTVÁN

Budai kocsmában ismertem meg Jimmyt. Az élet kimeríthetetlen tárházai ezek a kis budai zugolyok, akad itt minden, amit a sors összehozhat, a legkülönösebb figurák példázák az emberi sors ezerféleségét.

Amikor megpillantottam szikár alakját, festékmarta ábrázatát, fakó haját, mely kócosan lógott homlokába, kiérdemesült vidéki kóristának gondoltam. Feltűnő volt azonban, hogy öreg barátom bizonyos hanyagsággal kezelte az előtte álló poharat és minden érdeklődését a kocsmáros szép leányának szentelte. A kislány (tizenhat éves) kacérságának öntudatlanságával engedte át magát az öreg művész udvarlásának, amely egyébként oly finom és tartózkodó volt, hogy a legelőkelőbb szalonok hangját is megütötte.

Ez gyanús volt nekem és rögtön visszavontam első megállapításomat. Öreg színész, egy kórista nem igen veszi észre a nőket, különösen ha bor piroslik a poharában. Éreztem, tudtam, hogy különös történet lehet az öreg mögött. Már azon töprengtem, hogyan ismerkedhetnék meg vele, amikor nyílt az ajtó és régi, kedves barátom lépett be az ivóba.

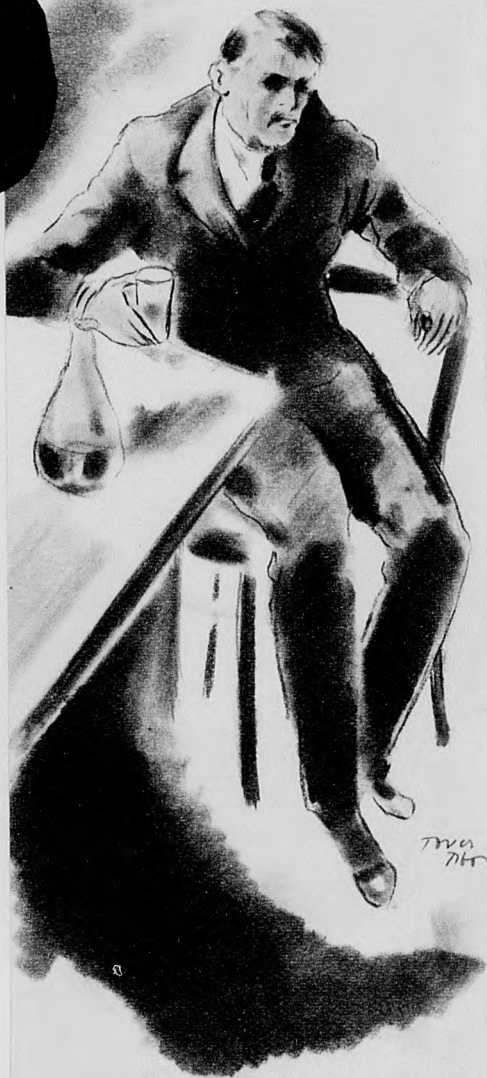
Az öreg az ajtónyílásra összeresztett és az ajtó felé pillantott, mint aki bujkál valaki elől és attól tart, hogy rajtakapják. Amikor barátomat megpillantotta, észrevehetően megkönnyebbült és hanyagul viszonzta barátom üdvözlését.

Rendkívül megőrültem. Szinte türelmetlenül szóltam oda barátomnak, aki belépésekor nem vett észre és odaintettem asztalomhoz. Alig ült le mellém, megragadtam a kezét és faggatni kezdtem:

— Te, ki ez az öreg ember?

A barátom elmosolyodott és halkán, hogy az öreg ne hallja, elmondotta a történetét...

— Ez Jim, a hasbeszélő — kezdte barátom a fantasztikus históriát. — Öreg Jimmy, kiérdemesült artista, a maga idején, a maga nemében híres és kiváló férfi, aki minden európai nyelven többször beszél, mert minden szót öt-hatféleképpen tud elmondani. Bejárta az egész világot és elég csinos vagyonykát gyűjtött össze. Most békén élde-

gélhetne, csakhogy nagy baj van ám az öreggel.

Az történet vele ugyanis, hogy úgy jó negyvenéves korában beleszeretett egy csudaszép artistanőbe. Műlovarnő vagy ilyesféle lehetett az arcképe szerint, amit egyszer az öreg megmutatott nekem. Öreg Jim mindig rendes ember volt, annak rendje-módja szerint feleségül vette a műlovarnőt, akinek jó és hű férje volt a házasságuk alatt és még azután is jó néhány évig.

Mivelhogy önagysága hamarosan megelégte a nyugodt házasságot örömeit és azokat egy arisztokrata habitué oldalán Nizzában,

Párizsban vagy hol zajosabb örömmel sietett felcsérélni.

Ki írhatja le Jimmynek bánatát? Elrepült a kis fészekből a gyönyörű madár. A szemét még csak kárpótolta valahogyan az öreg Jim ama számtalan fényképpel, amely mind a szép műlovarnót ábrázolta, de a hangját, azt a szépen zengő althangot, amelyik oly olvadékonan tudott örök szerel-

met, hamisan bár, de annál meggyőzőbben esküdni, elvitte magával, túlságosan korán, végérvényesen és örökre.

Egy fáradt estén, előadás után, szivárgó könnyein át bámult hűtlen asszonya arc-képére Jim. Ott ült, félig az asztalra borulva, a szépség szembenézett vele. Oly teljes volt az illúzió, hogy a szegény Jim öntudatlanul beszélni kezdett hozzá a multba merülve, felejtve a sívár, könyörtelen jelent.

— Egyetlen, édes asszonyom — szavalta a reményvesztett éjszakába, — mennyire szeretlek. Ugy-e, te is szeretsz?

És akkor megtörtént a csoda. Az évtizedeken át gyakorolt mesterség ösztönösen működésbe jött. A fénykép felől, ama zengő althang tökéletes utánzataképpen, felhangzott a várvavárt válasz:

— Jim, Jimmykém, szeretlek, örökre csak téged szeretlek!

Jim a fejéhez kapott. Már csak félig tudta, mi is történt voltaképpen. Félig már hitte is, hogy valójában az asszony válaszolt. Remegő hangon tette fel a kérdést:

— Hát visszajöttél, csakugyan visszajöttél hozzám, üdvösségem?

Az asszony altja csillapítóan bűgött vissza az éjjeli csöndben:

— De mit beszélsz, kis bolondom. Hiszen el sem hagytalak soha!

Jim ekkor úton-útfélen hirdette, hogy az asszony visszatért hozzá. Ezt sokan el is hitték neki, mert bár az asszonyt soha nem látták, gondolták, hogy Jim a történet után ajánlatosnak véli, ha nem nagyon mutogatja.

Az éjjeli beszélgetések hosszú éveken át tartottak. Csodálatosabb gyöngédségű házasságot el sem lehetett képzelni. Egy asszony, aki mindig azt mondja, amit a férje akar! Valóban, ez a házasság a hasbeszélés diadala volt.

Egyik estén azonban öreg Jim valami csalódásfélét érzett. Az asszony képzeletbeli ajkáról változatlan kedvességeket hallott, de a hangja, az a gyönyörű althang, mintha vesztett volna csodálatos tisztaságából. Jimmy, aki a hangok világában igazán szakember volt, a mester könyörtelenségével állapította meg:

— A feleségem öregszik! A hangja nem cseng többé. Tegnap már határozottan rekedtes volt.

Fanyarságot érzett a szájában. A fényképet eltette a fiókba és az esteli beszélgetések megszűntek...

*

Ebben a pillanatban bűgő kacagás hallatszott át a szomszéd asztaltól. A kocsmáros lánya zengő althangon, amelyik nem volt sem öreges, sem rekedtes, szólt rá az öregre:

— De Jim úr, ne mondjon ilyeneket, mert még elbizom magam!

A barátom intett a szemével:

— Hallod? — kérdezte és mi nem tudtuk, sírjunk-e, nevéssünk-e, — a hasbeszélő tilosban jár!...

Jégimádók és hórajongók között

Filmhíradó pereg a mozi-
ban. Az ausztráliai tűzvész
és a kínai árvízkatasztrófa
között ilyenkor januárban
megjelenik a szokásos felirat:
Télisport Svájcban. És a mozi-
vásznon óriási hegyeket, vak-
ítófehér hómezőket vetíte-
nek elének. A csodálatos ha-
vasok között sitalpakon szá-
guldó alakok tűnnek fel,
akik széleseben cikkáznak,
viharzanak keresztül a csil-
logó hómezőn. Majd hatal-
mas ugrásncokat látunk,
amelyekről százméteres ug-
rásokkal röpülnek el a hó és
a két faléc sportakrobatái.
Ilyenkor az elszörnyedés szí-
szegése hallatszik a néző-
téren. De a világhíradó már
új képet varázsol a vászonra.
Tükörsíma jégen hajladozik,
lendül, száguld, forog szé-
leseben egy mosolygó szőke
nő. Fényes acélkorcsolyája
ropogva vágja a jeget, amely-
be másodpercek tört részei
alatt csodálatos ábrákat raj-
zol bele. És a sorok között
itt is ott is odasúgja egy pesti
Henie Sonja a mellette ülő
fiatalembernek: „Ezt én is
megcsinálom”. A jámbor né-
ző ilyenkor azt hiheti, hogy
ott a moziban körülötte
csupa Vivian Hulthen, Ceci-
lia Colidge vagy Henie Sonja
ül. De a moziban könnyű jól
korcsolyázni, merészen síel-
ni. Gyerünk csak ki a jégre
és menjünk csak fel a hegyek
közé. Nézzük meg ki mit tud
ott. Először a ligeti jégpályát
keressük fel. Ott látható

A JÉGDÉMON

Amíg a sétányon, a korlát-
nak támaszkodva áll, valóban

azt lehetne hinni róla, hogy
méltó versenytársa a filmen
megcsodált világbajnokok-
nak. A tökéletes felszere-
léséről. Előtte, lent a jégen
hódolók serege produkálja
magát. És ő nem fukarkodik
a szakértői dicsérettel. —
Brávó, Pista — mondja lel-
kesen, — ez az ellenhármas
egész jó volt! Jól van Laci,
ez egy remek dugóhúzó!
A hódolók aztán rövidesen
megunják a „szakbemuta-
tót” és nagynehezen rá-
beszéli a jégdémonra arra,
hogy lejöjjön közéjük a jégre.
Ekkor egyszerre vége az
előbbi dicsőségnek. A jég-
démon első lépés után de-
rékban meghajlik. Karjaival

kétségbeesetten, kapkodva
igyekeznek megölelni a levegőt
és végül is fittyet hányva
minden fizikai törvénynek
és logikának: hátával ráfek-
szik a jégre, korcsolyái pedig
a levegőbe emelkednek. A
hódolók most már villám-
gyorsan mellette teremnek.
Közös erővel felsegitik, mi-
közben ő „Egy kicsit gyenge
a bokám” sóhajtással pró-

bálja visszaszerezni előbbi
tekintélyét. Persze ered-
ménytelenül.

A JÉGBETYÁR

Szürke, barna és kék pul-
lóvercsodákban bámulható a
jég minden pontján. Egyike
azon keveseknek, akik elég
jól korcsolyáznak. De nála
ez csak eszköz és nem cél.
Eszköz a megismerkedésre.
Messziről kinéz magának egy
csinos áldozatot. Miután
megállapította, hogy az ál-
dozatnak férfiismerőse nincs,
tehát nincs aki őt felelős-
ségre vonja és nem is vár
senkit, mivel nem néz fél-
percenként az órára, először
körülugrálja. Ez a körül-
ugrás van hivatva elkápráz-
tatni a mit sem sejtő ál-
dozatot a derék ifjú korcsolya-
tudásával. Az elkápráztatás
után betyárunk elbuktat egy
kisfiút úgy, hogy a gyerek
pontosan az áldozat előtt
terül el. Az áldozat termé-
szetesen keresztülzuhan a
fiúcskán. A jégbetyár otte-
rem. Előzékenyen felsegíti
az áldozatot. Letisztogatja
ruhájáról a havas jeget. Oda-
segíti a korláthoz. Az áldozat
így megmentőjének te-
kinti őt. Bemutatkozás. Más-
nap találka a jégen. Zsúr-
meghívás. Kétheti szerelem.
De az áldozat mamája rend-
szerint letiltja az idilt. És a
jégbetyár két hét múlva
ismét ott figyel a korlátnál.
Új áldozatot keres. Kezdő-
dik minden előlről. Egészen
addig, míg csak feleségül nem
veszi az egyik áldozatot.

Délibáb

Lehetőleg nagyobb hozománnyal. Ilyenkor aztán, szegreakasztja a korcsolyát, tokát ereszt és kopaszodni kezd.

A GYORSKORCSOLYÁZÓ JELŐLT

A jégpályák réme ő. Kezeit hátul összefogva rettenthetetlen bátorsággal robbog neki a békésen köröző tömegnek. Szerény képességeihez mérten igyekszik utánozni a gyorskorcsolyázók testtartását és mozdulatait. Ebből azonban csak a derékban előregörnyedés sikerül neki. Ez is csak az első

kisebb jégrepedésig, ahonnan aztán már orrán csúszva tovább, métereken át elkaszáj egy sereg apró gyereket és idősebb urat.

referálni Ciceróból. De ezek rövid sötét pillanatok csupán. Ne is gondoljunk rá. Csilingel az acélpenge, szól a jégkeringő. Fiatalok vagyunk. Szerelmesek vagyunk. Bógnizzunk tovább. Csak az a holnap, csak az tudnánk feledni...

húzza magát beülhessen az étterembe forraltborozni. Másnap elmeséli a klubban kártyaparti közben: — Tegnap kiint voltam a jégen egy kicsit korcsolyázni. — A partnerek aztán irigykedve jegyzik meg. — Hja, te még fiatal vagy Ágoston!

És most gyereünk fel a hegyek közé. A hó, a si birodalmába.

AZ ÖREGUR

Kerek perzsaprémm sapkában, harminc év előtti korcsolyakosztümben csendesen, lassan imbolyog tova a hőmpölygő, röpülő, lármás fiatalok között. Őt nem gázolják el, hanem tisztelettel kikerülik. Régi, elmúlt idők ittmaradt élő emléke ő. Valamikor ő is tüzesen merészen, robogó, száguldó, ug-ráló ifjú volt itt az öreg vár előtt. Ma már remegő lábakkal teszi meg félórás útját, hogy utánna büszkén ki-

A PÁLYAHÖLGY

Kosztümje síválozatban ép olyan tökéletes, mint a jégen a „Jég-démoné”. Síelni viszont ő sem tud. Ha véletlenül megindul valahogy egy lejtőn, hangos „Pálya! Pálya!” kiáltással figyelmezteti az előtte levőket a veszedelemre. Miután lassítani, fékezni nem tud, szélsébesen rohan lefelé. Mindaddig, míg el nem gázol valakit.

Délibáb

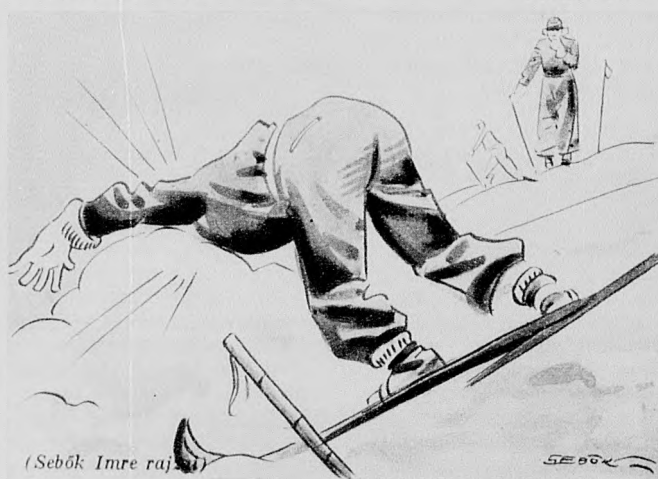
A FAVADÁSZ

Kocasiélő. Arról híres, hogyha fát lát, azonnal neki-megy. Minden fa mágnes-ként vonzza. Egyesek sze-rint, ha a Szaharában síelni lehetne, ott is fának ro-hanna.

A BÁTOR

A bátorságot mindig tisz-telni kell. Az övét is. Ő az, aki legelső nap nekivág a Normalejtőnek. Nem is tőri össze a lejtőt. Csak a léceit és lábait. Ha felgyógyul, ugróbajnoknak képzeli ma-

gát. Minden tízcentiméteres emelkedésről „ugrást ren-dez”. Ebben mester is. Senki sem tud ilyen kis dombról

(Sebők Imre rajza)

rajta kívül olyan pontosan fejjel a hóba fúródni mint ő.

A távolból kárörvendező „óvatos duhajok” harsány nevetése közben kikacme-reg a hóból. Hosszas pró-bálkozás után végre ismét sitalpra áll. Lesújtó pillan-tásokat küld a kárörvende-zőkhöz és peckesen, maga-biztosan megindul újabb tragikusvégű hőstettek felé. És új lejtők jönnek, új dom-bocskák, Ő azonban most sem retten vissza a veszély-től. Egyébként legjobb vevő a sportkereskedőnél. Hetenként összetör egy pár sílécet. Néha a csontja is hegesztésre szorul. Ilyen-kor összeszorított fogakkal tűri a fájdalmakat. Ne ne- vessük ki. Ő valóban sportol. Bátorsága van is hozzá, csak tehetsége nincs.

AKI IGAZÁN TUD SÍELNI

Ilyen csak a filmhíradón látható. De lehet, hogy az is csak trükkfelvétel. . .

Fenyő Pál

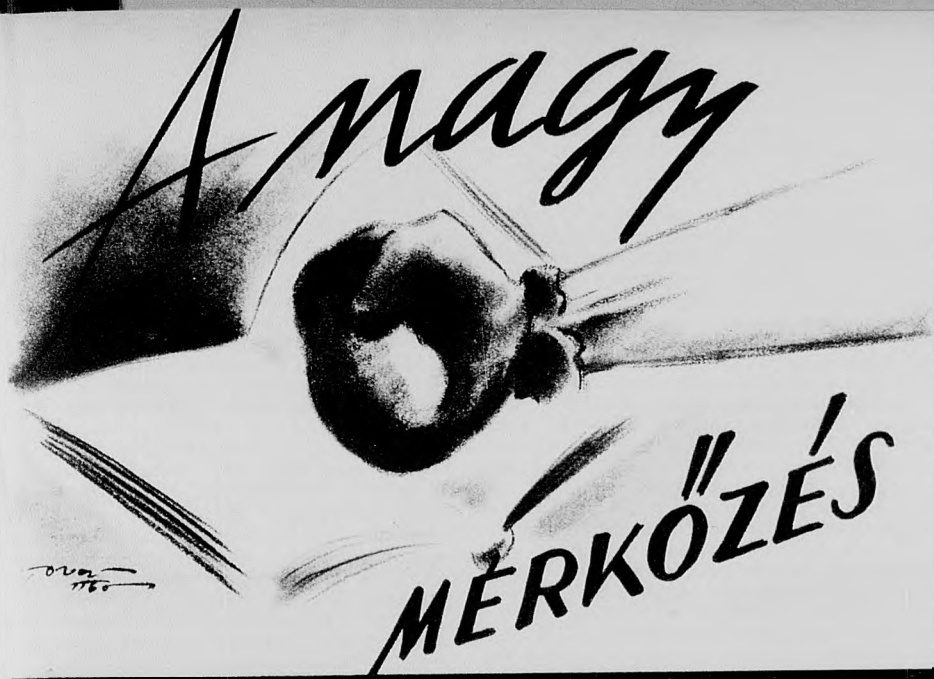
Déli
Déli

tosan
int ő.
ndező
rsány
cme-
pró-
ismét
illan-
nde-
naga-
ujabb
felé.
dom-
most
zély-
jobb
őnél.
y pár
a is
yen-
akkal
ne-
por-
ozzá,

47
41
adón
az is

Pál

ál

Írta: GYÖRGY LÁSZLÓ

I.

Ágnesnek két udvarlója volt. Két udvarlója s mindkettő már hetek óta azzal a szándékkal köszöntött be naponta a trafikba, hogy cigarettavásárlás közben megkéri a kezét. Ez a történelmi pillanat azonban csak azért nem következett be, mert Ágnes, ha a két férfi közül bármelyik a családi élet szépségeiről zengő húrokat kezdett pengetni, rögtön másra terelte a szót. Az anyja nem is bírta magában tartani véleményét erről a furesa viselkedésről:

— Nem értelek Ágneském — hajtogatta. — Ma, amikor a többi lánynak még csak reménye sincs a férjhezmenésre, te két udvarló elől szaladsz? Miért?

Ágnes nem felelt. Miért? Mit mondjon? Sőhajtsa el a romantikus választ, hogy nem tudja melyiknek mondjon igent. Dr Varga, szelíd, szóke, kékszemű fiú volt, aki az őslénytani múzeumban tisztviselőszködött és imádta a verseket. Rilkeről beszélt, ha egyedül voltak, a szavak lélekbódító muzsikájáról és ott látták minden jobb hangversenyen. Turcsányi nem hasonlított hozzá.

Egyszer egy régi álmoskönyvet hozott be mosolyogva a trafikba, amelyben kék ceruzával húzta alá a következő álomfejtést: Verseket olvasni — időpazarlás. — Ágneske — mondotta, — ha egyszer férjhez megy, csak olyan férjhez menjen, aki az őserdőben is férfi lenne. Aki nemcsak ésszel, de erővel is meg tudja védeni magát az élet komiszkodásaival szemben. Egy örök igazságot mondok, egy mai igazságot: Száz szép versnél többet jelent, ha ököllel az asztalra csapunk.

Délibáb

Ezt a nézetét nem rejtegette akkor sem, ha egy-egy csendes délutáni órában összelátalkozott a trafikban riválisával. „Mimóza tanár úr.” „A helység kalapácsa.” Így emlegették tréfás günyval egymást Ágnes előtt. De egymással szemközt megmaradtak százszázalékos úriembereknek. Am udvariasságuk vékony rétege alól a szavak néha tüskésen szökkentek elő. Ágnes azonban egyetlen szigorú pillantásával kordába szorította őket. Ez a helyzet mégsem tarthatott soká:

— Nem tudok határozni — mondotta egy este anyjának kedvetlenül. A nyugalmazott ezredesné zavartan próbált tanácsaival segíteni:

— Apád katonaember volt. Ennek a Turcsányinak is nagyon sok katonás vonás van viselkedésében. Kemény, erős, igazi férfi.

— Varga sokkal műveltebb. Csupa lélek az az ember.

— Lélek, lélek — dohogott az öregasszony. — Nem szeretem azokat a férfiakat, akik világos nappal verseket szavalnak neked a trafikban. De különben nem akarlak befolyásolni. Válassz magad.

Válassz magad, ismételte Ágnes másnap délelőtt a trafikban. Szórakozottan szorgálta ki a vevőket s volt akinek rosszul adott vissza, mert állandóan máshol járt az esze. Egybevetette a két férfi jótulajdonosságait és habár sohasem hitt a pénz és a szerelem összetartozásában, most mégis mérlegre dobta a két férfi jövedelmét. Turcsányi kerek negyven pengővel keres kevesebbet Vargánál, de a gyárban egyike

a legjobb mérnököknek és valószínű, hogy rövidesen felemelik a fizetését.

Töprengésében többször megzavarták a vevők és délben élesen felszillingelt a telefon is.

— Halló ?

— Én vagyok, Turcsányi — zümmögte a membrán. — Ágneske, ne haragudjon a zavarásért, de nagy ujságot mondok. Gyári csapatunk klubszíneiben ma este részt vesznek egy nyilvános boxmérkőzésen. Halló . . .

— Hallom minden szavát.

— Okvetlenül jöjjön el Ágneske. Nagyon jól fogja érezni magát. És kérem, tegye meg nekem azt a szívességet, hogy . . .

A hang kis visszafojtott szünetet tartott. . . . elhossa magával Mimóza tanár urat is. Két jegyet már félre is tettem a maguk részére a pénztárnál. Este nyolckor kezdünk. Ha ott lesz Ágneske, ígérem, még Schellinget is kiütöm. Várni fogom minden körülmények között. És a tanár urat is.

Ágnes, amikor letette a kagylót, megmerevedve bámult maga elé.

Micsoda közönséges fogás ez Turcsányitól. Ott fog állni a ringben, félelmetes öklével, mint valami hivalkodó pojáca, aki nem boxkesztyűs ellenfelét akarja legyőzni, hanem riválisát. Mimóza tanár urat. Meg akarja semmisíteni, hadd süllyedjen a föld alá a diadalmas, ringbenálló Herkules láttára Mimóza tanár úr. A muzsika és a Rilke-versek szerelmese.

II.

— Boxmérkőzés — nézett Ágnesra riadtan Varga. — Még soha életemben nem voltam boxmérkőzésen.

Ágnes mosolygott.

— Most az egyszer mégis el kell jönnie. Legyen nyugodt — tette hozzá melegen, — én egyetlen verset többre becslök száz ökölcsapásnál.

Olyan melegen, bizalmasan, kedvesen beszélt, hogy a férfi zavarba jött. Az arca kigyulladt és megcsókolta Ágnes kezét. Aztán rögtön a szemébe nézett, hogy olvasson benne. És Ágnes szeme tele volt biztatással. A férfi merészen hozzáhajolt. — Ágneske — mondotta boldogan és hirtelen kis csókot nyomott a leány piros szájára.

— Az ajtó kinyílt.

— Tíz szívtart — mondta a vevő. Rövidlátó öregúr volt, aki a tárcájában koto-rászott.

— Este nyolckor! — suttogta ragyogó szemmel Ágnes.

— Micsoda ? — horkant fel a vevő.

— Bocsanat, ez nekem, nekem szólt — dadogta a doktor úr és kirohant a boltból. Az uccán melléhez szorította kezét, mert félt, hogy a szíve kiugrik bordái közül. Micsoda váratlan meglepetés. Hát Ágnesnek mégis csak hozzá húz a szíve. A nőknél ritkán tud kiigazodni az ember. Pár nappal ezelőtt még szívébe hasított Ágnes egy kedves mosolya, amelyet Turcsányira vetett, s most, most diadalmas férfibüszkeség feszítette ki mellét.

Ő győzött. Turcsányi úr ma este ugrálhat, feszítheti izmait a ringben. Rilke, a sápadt, álmodozó, muzsikával átszótt költő kiütötte őt a ringből. Otthon átöltözött és megvacsorázott. Aztán rohant vissza Ágnesért. Az öreg néni gúnyos mosolygással fogadta.

— Na, Varga úr. Ma nagy ünnepe van magának.

Varga piros lett, mint egy kerek paradicsom.

— Látni fogja, mint kapja szegény Turcsányi a pofonokat az ellenfelétől.

— Kérem nagyságos asszonyom, én úgy tudom, hogy Turcsányi úr önszántából boxol. Nem kényszerítette rá senki.

Ágnes már készen volt és ő is Varga mellé állott.

— Ha egy felnőtt, komoly ember beáll száz és száz néző előtt verekedni, az viselje is a következményeket.

— Édesanyja, ügylátszik, kedveli Turcsányit — jegyezte meg Varga kissé bánatosan az uccán. — Turcsányi kétségkívül jó fiú — tette hozzá, — de ésszel nem nagyon áldotta meg az Uristen.

Ágnes mindenben igazat adott neki. Karonfogva mentek egymás mellett és nagyon megértették egymást. Ágnes már látta maga előtt a boxmeccs végét, látta a nagy Turcsányit, ahogy cézári mosollyal néz körül s fellábat kiütött ellenfelére teszi. Oh, gondolta Ágnes, micsoda meglepetés lesz számára, hogy ő nem ugrik babérszoros nyaka közé a győztesnek s micsoda képet fog vagni az örömhírhez, hogy Demjén Ágnes feleségül megy dr Varga Miklóshoz. Önhittsége még nem kapott ilyen ütést soha.

Amikor a klubhoz értek, már zsúfolt nézőtér fogadta őket. Telt ház volt s a két ingyenjegyet dühös képpel tolta ki eléjük a pénztáros. Első sorban volt helyük, közvetlenül a ring alatt. A nagy lármában megszólalt a mérkőzés kezdetét jelző gongszó és két sovány fiatalember kezdte ütogetni egymást. Sunyin cseleztek, ugráltak, peregettek sarkukon és néha megpuffant a kövér bórkesztyű is. De ez csak a kezdet, a bevezető műsorszám volt. Ágnes vett egy programot. Turcsányi neve nagy betűkkel büszkélkedett a papíroson. Egy tömzsi ujj bökött a név felé. A szomszéd ujsa. A tulajdonos megfontoltan csak ennyit mondott: — Pacalt csinál az ellenfeléből.

Ágnes ránézett. A tekintete elárulta kíváncsiságát.

— Nézze — folytatta az úriember, — ön most bizonyára kíváncsi, hogy Turcsányi miért darálja össze ellenfelét. Hát én elárulhatom önnek, a fiú szerelmes.

— A nevem Jancsek — folytatta, — húsz éve lógek itt a klub körül, de ilyen tehetséget még nem láttam. „Győzni fogok fiaim — mondogatta barátainak, — itt lesz a kislány is, győzőmnek kell, nem maradhatok szegyenben előtte.” Ezt hajtogatta ő és én most hajlandó vagyok öt pengőt tenni rá. Nézze meg a fiút.

A fiú most bújt át a kötél alatt. Ágneszt rögtön megtalálta szemével és intett is neki. Varga doktor úr Ágneshez hajolt.

— A helyiség kalapácsa — suttozta gúnyosan.

És arcán még jobban szétterült a mosoly, amikor az ellenfelet meglátta. Az ellenfél inkább gorilla volt, mint ember, de kétségkívül a gorillák riasztóbb törzséből. Ágnes szíve összeszorult. Micsoda szörnyeteg!

A gong megkondult.

Turcsányi mosolyogva ugrott ellenfele elé és rögtön feléje is sújtott balöklével. De a gorilla elhajolt és egyben előrezuhan irtózatossá jobbjára is. Turcsányi féltérdepre bukott. Megrázta fejét és felállt. Aztán ismét támadásba lendült. Leszegte nyakát és kalapácsütésekkel ostromolta a szörnyeteget, aki néha felmordult és erősebben visszavágott. Az első menet végén Turcsányi szája véres volt. Ágnes nem tudott ránézni. De nem tudott ránézni a tanár úrra sem, aki rágyújtott egy cigarettára és megjegyezte:

— Ugy látszik, Turcsányi barátunk inkább elméletben tudja bebizonyítani ökleinek mindenhatóságát.

Fenn a ringben egyre erősebb lett a harc. Zuhogó ütések záporoztak, csattogtak és a gorilla mindjobban fölénybe került. Ágnes rémülten látta, hogy Turcsányi a gyengébb. Útött, de ütéseinek nagyon kevés hatásuk

volt. A közönség nagy része őt tartotta szimpatikusnak és lármásan biztatta, lelket sítette. Ágnesből kibuggyant az ijedtség.

— Ezt a mérkőzést el fogja veszíteni. — Megérdemli — vágta rá a választ Varga. — Felfuvalkodott fickó.

Turcsányi fenn éppen ekkor kapott egy csapást a gyomrára. Megperdült a sarkán és földre zuhant. A bírő melléje ugrott, az emberek fülhasogató lármát csaptak. Varga tanár úr a levegőbe emelte esernyőjét, úgy kiáltotta:

— Remek, remek!

Ágnes elhagyta a türelme.

— Remek? — kiáltotta csaknem sírva.

— Agyonverték és ez magának remek. Takarodjon a szemem elől. Nem akarom még látni sem soha.

III.

Turcsányit kiszámolták. Benn az öltözőben tért magához. Bágyadtan nyitotta fel szemét és Ágneszt pillantotta meg először.

— Ágnes — morogta zavartan. — Vesz tettem. Puha fráter vagyok.

Szégyenkezve fordította el fejét.

— Nem igaz — súgta Ágnes a fülebe. — Nem vesztett, maga győzött. De ígérj meg, nem fog boxolni soha.

És megcsókolta a férfi véraláfutásokkal borított arcát.

Sándor porosz hereg, a volt német trónörökös negyedik fiának esküvője Irmgard Weyganddal (M. F. I. jelv.)

Délibáb

Testápolás

— hajdan és most

Minden mai ember számára életszükséglet testének gondos ápolása. Ez azonban nem volt mindig így. Alig 4–5 évtizedet kell visszamennünk, amikor a mai értelemben vett testápolás ismeretlen fogalom volt. Az akkori ember a régi görögök és rómaiak testkultuszáról olvasva, azt mint valami érthetetlen és tőle távol álló dolgot könyvelte el magában.

Svédországból és Angliából került körülbelül negyven évvel ezelőtt hozzánk az addig alig ismert testgyakorló torna és rövidesen tantárgy lett iskoláinkban. A sport-

nak több ága, különösen a kerékpározás, a tenisz, az úszás és a koresolyázás is hamarosan népszerűsége tettek szert. Az ember ráeszmélt arra, hogy teste van és hogy annak ápolása ugyanolyan fontos, mint a léleké.

A női testet sanayargató fűző, a földet seprő nappali ruha, amely a bacillusok millióit kavarta fel és juttatta az emberi tüdőbe, a halesontos ruhaderék és állógallér mind-mind a lomtárba kerültek. Az ember kitérte tüdejét a szabadban és felszabadult számtalan előítélet alól. A férfidivat is megváltozott. A magas kemény gallér, a páncélszerűen kemény ingmell a munkaruhához és még számos, ma valószínűtlen, hangzó észszerűtlen szokást az egészséges gondolkozásmód diktálta jobb váltotta fel.

Felismerték, hogy az ember lakásában immár nélkülözhetetlen a fürdőszoba. Eleinte csak a nagy- és középméretű, de később már a kislakásokba is felszerelték fürdőszobáikat. A mai ember számára a mindennapi fürdés ugyanolyan fontos és magától értetődő, mint a fogkefe használata. A reggelenkénti torna népszerűsítésében nagy érdeme van a rádió tornaóra közvetítésének. Fontossága nagyobb, mint talán még ma is vélik egyesek. A hosszú éjjeli pihenésben elernyedtt izmokat új munkára serkenti, a testet ruganyosabbá, munkára alkalmasabbá teszi.

Ép testben ép a lélek. Tanítsuk gyermekeinket a könnyű sportok szeretetére, a mindennapi tornára és arra, hogy minden szabad idejüket töltsék a szabadban. A test

Reggelenként 5 perc torna a leghatásosabb szépségápolás

Délibáb

A szépség első követelménye: a fogak helyes ápolása

ápolásának és edzésének hatalmas tényezője a levegő, a nap és a víz. A háború utáni nemzedék városi lakosságának, főleg azoknak, akik reggeltől estig zárt helyiségekben dolgoznak, Isten áldása a „vissza a természethez”, a weekendmozgalom. Heti 1—1½ napot a szabadban tölthetni, evezni, túrázni, úszni valóban egészség.

A szépségápolás — bár ennek az eredete is az ősi kultúrába nyúlik vissza — az utóbbi időkben vált csak általánossá. Míg Párizsban sokkal a háború előtt is használtak már szépitőszereket, minálunk csak a színpadon és egyes különcködő hölgyek használták. A mai szépségápolás legfőbb erőssége, hogy nem a „kendőzés”, vagyis a szépséghibák festék alá való rejtése a célja, hanem a hibák kiküszöbölése, eltávolítása. Minden nőnek kötelessége, hogy külsejét olyan vonzóvá tegye, amennyire ez a rendelkezésére álló eszközök felhasználásával lehetséges. Elavult felfogás az, hogy az asz-

Lehetőleg télen is fürdőtrikóban tornázzunk, amely nem akadályozza a szabad mozgást

Délibáb

ás, a
s ha-
z em-
z hogy
mint a

földet
k mil-
ri tü-
gallér
ember
badult
at is
ér, a
ruhá-
tlenü.
éséges
fel.

sában
Eleinte
már a
bákat.
fürdés
mint
torna
rádió
nyobb,
hosz-
at új
sabbá,

erme-
a min-
sza-
test

osabb

áb

szonyak már nem kell szépnek lenni, elég, ha az urának tetszett és az elvette. A mai asszony elsősorban arra kell törekedjék, hogy meg is tartsa az urát és ez csakis úgy lehetséges, ha törődik a külsejével. Csak az az asszony lehet önértetes, aki tudja magáról, hogy ápolt külsejű és csinos. Fokozottabb mértékben áll ez a dolgozó nőre, aki munkahelyén akár vevőket szolgál ki, akár munkásokra felügvel, vagy a bank főkönyve fölött görnyed.

Mielőtt azonban tovább mennénk, tisztázzuk talán a fogalmakat. Senki se értelmezze úgy a fentieket, hogy a szélesre és vörösré rúszozott száj, a feltűnően kikészített arc, vagy az agyonbodorított haj engedhetetlenül fontos nappal és esetleg a munkahelyen vagy a családi tűzhelynél. A helyes szépségápolás az, ha a nő a természetes szépség látszatával bír akkor is, ha esetleg javításokra szorult a külseje.

A szépségápolásnál tudnunk kell, hogy nagyjából kétféle arcbőr létezik. A száraz és a zsíros. E hibáknak ellensúlyozása és az ebből származható bajok megelőzése, illetve kiküszöbölése a kozmetika feladata. Az úgynevezett „kikészítés“, a „smink“ csak az utolsó ecsetvonás. A zsíros bőrű nőnél gyakoriak az úgynevezett „pattanások“. Ezeknek „házi“ kezelése veszélyes. Elsősorban a belgyógyászt kell felkeresni a panaszai, mert rendszerint valamely életműködési zavar az okozója. Ha azután még mindig fennállanak a panaszok, akkor arra hivatott bőrgyógyászt kell felkeresni. Egy másik kísérő

tünete a zsíros bőrnek az úgynevezett „mitesszer“. Ez fagyúmirigykiválasztódás. Időről időre ki kell nyomni, de ezt és a legtöbb hasonló bajt csak a szakavatott kozmetikus végezheti el nagyobb baj nélkül.

A zsíros arcbőrt naponta kétszer kell zsírtartalmú szappannal mosni. A száraz, hám-lásra hajlamos bőrt legjobb vazelinrel és arra való arckrémmel letisztítani és minél kevesebb vizet használni a lemosásához.

Amint látjuk, a szépségápolás a szó legszorosabban vett értelmében ápolás és csak mint kísérő tünet, illetőleg mint befejezője a műveletnek a „szépités“. Utóbbi műveletnél azonban lehetünk elég tárgyilagosak önmagunkkal szemben. Az egyéni módszer az egyedül helyes. Más kell a húszévesnek és más a hatvanévesnek, más a szokéknak és más a feketének, más kell nappali fényben és egészen más estiben. Egy vezérével azonban kövessünk és ez: az arc kikészítése legyen olyan, mintha a természet ajándékozott volna meg azokkal a friss színekkel, amelyeket használunk. Így sohasem leszünk izléstelenek és feltűnőek és bizonyára ez az elgondolás felel meg nemcsak minden jóízű nőnek, hanem annak a férfinak is, akinek a kedvéért még szebbek akarunk lenni.

Spiritisztikai trükkök könyve

A babona és a modern csodák útvesztőibe vezet el az olvasót ez a könyv, amelynek változatos és gazdag tartalma felöleli az eddig természetfelettinek és megmagyarázhatatlannak tartott spiritiszta mutatványok egész sorát. Felsorolja a legizgalmasabb történeteket, amelyekben a főszerepet a „túlvilágról hazatérő szellemek“ játszották. A bámulatba ejtő és háborzongató eseteknek azután nyomban meg is adja az észszerű logikus magyarázatát. A legkiválóbb szakemberek munkája nyomán íródott ez a lebilincselően érdekes könyv. Ára az összeg előzetes beküldése mellett 48 fillér bérmentve. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12. szám

vezett
ztódás.
e ezt
szak-
agyobb

ell zsír-
hám-
nel és
és mi-
ásához.

ó leg-
es csak
fejézője
művelet-
ak ön-
szer az
nek és
nek és

ényben
érelvet
kikészít-
t aján-
színek-
sem le-
zonyára
minden
nak is,
akarunk

ai
ve

k út-
ez a
gaz-
ter-
aráz-
mu-
lja a
ame-
ágról
k. A
ngató
meg is
yará-
berek
a le-
ra az
ett 48
ető a
Buda-
szám

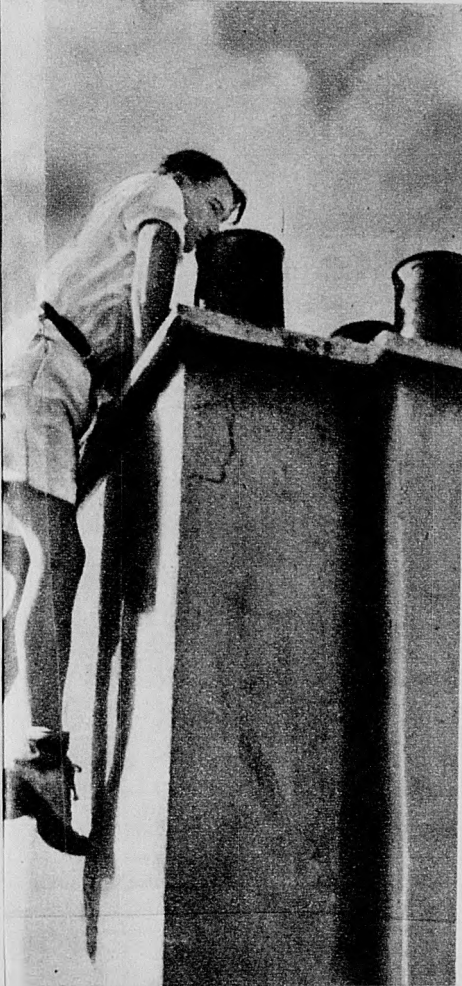
ibák

PÁRISI

háztetők fölött...

Csak Párizsban, a világ kiismerhetetlen, ellentétekkel teli fővárosban, a girbe-görbe sikátorok és hatalmas boulevardok, évszázados viskók és modern bérpaloták, olajmécsek és neonfények csodálatos Párizsában juthatott eszébe valakinek ez a gondolat: alpinista-iskola a háztetők fölött még hozzá télen...

Fent a magasban, a Fények Városa fölött, az antennadrótok, kémények, szélka-

kasok labirintusában a közelmúltban furcsa alakok tűntek fel. Fiatalok. Férfiak és nők. A szokatlanul hideg tél dacára is nyári sportruhákban, shortokban, úszónadrágban. Vékony gumitalpú tornacipőben. És különös dolgokat vittek véghez. Köteleket feszítettek ki a lélegzetállító magasban és a köteleken kúszva tették meg a veszélyes utat kéménytől kéményig a forgalmas uccák fölött. Fiatal nők égbenyúló házak tűzfalain, centiméteres hágcsókon másztak fel a magasba. Az amerikai felhőkarcolók bármelyik edzett építőmunkása megirigyelhette volna a nyugalmukat, biztonságukat és... jókedvüket. Mert ezek a bátor fiatal emberek és lányok nevetgélve hajtották végre csodálatos és veszélyes mutatványaikat. Nevetve. Könynyedén. Mert számukra ez csak sport. A cél: az idegek és az izmok edzése, előkészítése még komolyabb, még veszélyesebb feladatokra, azokra a követelményekre, amelyeket a legveszélyesebb és a legszebb sport, az alpinizmus kíván meg hódolótól.

Az alpinizmus az ember, az idegek, az izmok, a hidegvér és az erő grandiózus harca a természet hatalmas csodáival; az égbenyúló sziklakolosszussal. Az alpinista egyetlen mozdulatra, izomrebbenésre, idegrezdülésre, vékony kötélhágcsóra, szöges cipő nekifeszítésre teszi fel szüntelenül az élet és halál kérdését. És amíg a cirkusztetején tanuló artista kezdő lépéseit, gyakorlását veszélytelené teszi a lent kifeszített háló, addig a kezdő alpinista alatt épügy tátong a lezuhanásra csábító mélység, mint a gyakorlott alpinista alatt. A kezdő alpinistának tehát nemcsak nehéz, de páratlanul veszélyes a feladata mindaddig, míg meg nem ismeri a kegyetlen hegyekkel való harc elemi fogásait. Eppen ezért alakult most Párizsban egy a maga nemében egyedülálló iskola, amely azzal foglalkozik, hogy azokat a fiatalo-

A célul... Nem a hegyesúcson, hanem a kémény tetején...

Életveszélyes gyakor-
lat az ucca fölött

kat, akik az alpinizmus nehéz sportját akarják űzni, előkészítse, hozzáedzze a megpróbáltatásokhoz, veszélyekhez. És a fiatal párizsi tisztviselők, gépirókisasszonyok halált megvető bátorsággal, artistákat megszégyenítő hidegvérrel, ügyességgel végzik lélegzetelállító gyakorlataikat a párizsi háztetők fölött. A párizsi járókelők

egyszerűen tudomásul vették a dolgot és nyugodtan haladnak az uccákon, miközben fejük felett, szédítő magasságban köteleken és kis létrákon, kémények tetején és tűzfalak meredekén ide-oda lengenek, kúsznak az alpinista iskola vasidegzetű növendékei. A párizsi járókelőknek ez a vállvonogató nemtörődősége egyáltalán

Vörös: Nem. Ott balról az a Kadar...

Rezeda: Kadarka fr-fr-spriccel? Azt szere-
tem. Hol lehet kapni?

Vörös: Kadar a beceneve. Ő a Cseh II.

Rezeda: Cseh? Nem magyar?

Vörös: A neve Cseh, ő magyar.

Rezeda: Értem. A nemzetisége cs-cs-ma-
gyar, de a neve m-m-Cseh! És ki az, ott
mellette?

Vörös: Az a jobbösszekötő. A Vudi. Ő
osztrák.

Rezeda: A n-n-ügy hívják?

Vörös: Müllernek hívják!

Völdi: Hagyja már, Vörös úr, hiszen a maga
magyarozatából még annyit se ért meg,
mint az enyémből.

Vörös: Bízva csak rám. Kitanitom én ezt a
öldfűlűt. Látja ott hátul azt a ürge fiút,
az a kis Kalkusz!

Rezeda: Kis sz-sz-tantusz a 16-os villamo-
son.

Völdi: Bravó Toldi! Szoríts! Ott robog a
mi tankunk! Ordítson maga is!

Rezeda (ordít): Kisszakasz! Kadarka!
Bicska!

Völdi: No most vigyázz!...

Rezeda: G-g-g...

Völdi: Tacs! Maga az oka. Mit biztatja a
Hungáriát! Vigyázz Lázár, Toldi menj rá!

Vörös: Jöhet már... haha... elfejelte a
mi császáruk!

Völdi: Pósnál van a labda...

Vörös: De a kis Vidor elcsórta, viszi, viszi
előre... No most Matyi...

Völdi: Gyurka rúg...

Vörös: Szabó, vigyázz!

Völdi: Már vigyázhat...

Rezeda: T-t-t...

Völdi: Gól!

Rezeda: Ez jó nekünk?

Völdi: Persze, hogy jó! 2:1 a Fradi javára!

Vörös: Hü-lye! Hü-lye! Hü-lye! Ofszajd
volt! Alszik a bíró?

Rezeda: Melyik a bíró?

Völdi: Az ott a füttyülővel. Most füttyül. Bol-
dog lehet, Vörös úr. Mégis megítéli a
szabadrúgást. Hova megy Rezeda úr?

Rezeda: Nem megyek el, csak felálltam.

Völdi: Miért állt fel?

Rezeda: Illik felállni, mikor a bíró ítéletet
m-m-olvas fel.

Völdi: Hát ez nem kúriai bíró, hanem futbal-
bíró. Üljön csak le.

Délibáb

Vörös: Nagyon igazságos. Turay rúg...

Rezeda: Az is itt van? Minden sz-sz-mű-
vésznő itt van?

Vörös: Bumm! Gól! Ez gyönyörű! Bravó,
Suttyó! Kiegyenlített: 2:2.

Rezeda: Ez nem igazságos! Ez d-d-szemtelen-
ség! Mert ha a f-i-Dudás nem faultolja
el a Táncost, akkor a cs-cs-Toldi átad-
hatta volna a S-S-Gyurkának...

Vörös: Mi az, hát maga ért ehhez?

Rezeda: Mi az, hogy ér-ér-konyítok?

Völdi: Hát akkor miért tetette magát olyan
ostobának?

Rezeda: K-k-esendet kérek! F-f-Lázár
stoppol, mire V-v-Ticska leszalad és
sz-sz-gyönyörű napsütéses időben, ötv-
ötv-harmincezer néző előtt beadja a
g-g-labdát, amit Toldi ofsz-ofsz-kapufára
lő, ejnye-ejnye T-t-Géza, de lassan eme-
led föl a f-i-lábad... no most Gyurka
r-r-szaladj...

Völdi: Dehát miket beszél maga? Hiszen
amiket mond, az nem stimmel!

Vörös: Egészen más a helyzet a pályán,
mint ahogy maga leírja!

Rezeda: Azt én tudom. Én csak elmondtam
a Pluhárnak egy régi b-b-konferanszát,
amit két évvel ezelőtt cs-cs-mondott el.

Völdi és Vörös (egyszerre): Mars ki!
(Gong.)

Álláshoz juthat

mely hosszú évekre szól, egy olyan irodalmi cikk terjesztésével, amely minden házban nélkülözhetetlen. Lehet nő vagy férfi. Budapestre és a Felvidékre 16 új személy felvételéről van szó. Szorgalmas egyének általában 150—200 pengőt kereshetnek havonta tisztán. Ajánlatokat a lap kiadóhivatala továbbít „Örömmel dolgozom“ jelige alatt, mely ajánlatokban az eddigi foglalkozás, kor pontosan megjelölendő.

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Vadmacska (338.) Házilag nem lehet kijavítani a szóbanforgó bundát. Leghelyesebb volna, ha megmutatná az eladónak és felvilágosítást kérne, hogy mi okozza a bunda szálainak kopását, hullását.

A. Ó. (31.) A Színművészeti Akadémia drámai és vigiátéki tanfolyama 3 éves. Jelentkezéskor már elkészült, mert szeptember elején lehet beiratkozni. Egyébként legalább 4 középiskolát végzett, 15 évet betöltött nők és 17 évet betöltött férfiak jelentkezhetnek. Évi tandíj 120 pengő. Beiratási díj 20 pengő.

Áprilisi kaland. (340.) Ön, fiatal hölgy léte, kezdeményező lépést nem tehet. Még csak abban a formában sem, hogy üdvözlőlapot ír. De na az illető legközelebb ismét csatlakozik Önhöz, ne utasítsa mereven vissza, hiszen ha ismeretségük nem is volt éppen a legszabályosabb, az most már alig számít amellet a tény mellett, hogy két ízben beszélgetett vele. Női méltóságán nem esik csorba, ha beleegyeznek egy találkozásba, amely végre is nem kötelez semmire. Addig azonban, amíg a fiú önmagától nem jelentkezik, az Ön szerepköre nem lehet más, mint türelmesen... vagy türelmetlenül várni.

Szegedi kislány. (37.) Ághy Erzs, Iványi Irén, Mátray Erzs, Makay Margit, Láncezy Margit a Színművészeti Akadémiát végezték.

M-i. E. (342.) Készséggel válaszolunk hozzánk intézett kérdéseire. Vegyük őket sorjába. 1. A fagyásokra feltétlenül orvostól kérjenek tanácsot. S jó szívvel ajánljuk, hogy haladéktalanul, nehogy a baj súlyosodjék. A közöltekből azt látjuk, hogy máris túlsóká késett a kezelés. 2. A védőnő ügyben forduljon az Országos Stefánia Szövetséghez, ott minden szükséges felvilágosítással ellátják. Továbbá, harmadik kérdése így hangzik: „Milyen és mennyi hőlni szükséges egy tisztviselő lányának a kelengyéjé-

hez?” Nos, ezt szinte százszázalékosan az erszény tartalma határozza meg. Ha gyakoribb mosásra rendezkedik be a háztartás, akkor pl. két váltás ágynemű is elég, de ha a pénzből három váltás is futja, úgy annál jobb. Annyi azonban biztos, hogy napjainkban a „staffing-felhalmozás” idejét múlta. Fehérneműben, de asztal- és ágyneműben is oly gyorsan változik a divat, s a fiatalasszonyok ezt is, miként a ruhadivatot, szívesen követik.

Titkos drámaíró. (39.) Mindenki titkos drámaíró mindaddig, amíg színpadra nem kerül valamelyik alkotása. Titkos drámaírónak lenni egyáltalán nem szégyen. Ha — mint írja — az egyik színház visszaadta darabját, az még nem jelenti azt, hogy darabja használhatatlan volna. Elvégre is a színházigazgatók és dramaturgok is igen gyakran tévedhetnek. Nagyon sok olyan darabot tudnánk felsorolni, amelyiket az egyik színház nem akart, vagy nem mert előadni és a másik színházban nagy sikert aratott. „Az úr katonái” évekig vándorolt egyik színházról a másikba, míg végül a Magyar Színházban döntő sikert aratott. „Az orvos”-ból pedig a Magyar Színház több próbát is tartott, a darabot mégsem merete előadni, míg végre ez a színmű a Vígszínházban igen nagy sikerrel került színpadra.

G. A. N. (332.) Keresse fel rokonait és gyöngéden, tapintatosan adja tudtukra, hogy neheztel rájuk. A leghelyesebb azonban, ha nem csinál „ügyet” a dologból, hiszen a hálát, a hálából fakadó szeretetet kieroszakolni amúgy sem lehet. Bár a látogatásnak, a köszönet elmaradásának valódi okát Ön csak egyelőre feltételezi; esetleg nincs kizárva, hogy rokonainak azokra valamilyen, többé-kevésbé elfogadható mehetségük van. Az első tehát az, hogy megtudja tőlük, miért nem látogatták Önt meg épúgy, mint tavaly.

Zenebarát. (41.) Az Operaházát ötvenöt évvel ezelőtt nyitották meg. A megnyitó előadásán a „Bánk Bán” és a „Lohengrin” című operák első felvonásait adták elő. A premier előtt egy nappal nyilvános főpróbát is tartottak. Báró Podmaniczky Frigyes volt az Operaház első intendánsa.

T. V. (334.) Az, hogy távollevő udvarlója nem ad életjelt magáról, nem ír már két hét óta, indokoltá teszi aggodalmát, vajjon a fiú tényleg szereti-e? A kifogás, amit eleve

Egyéni arcápolás. Az összes szépség-hibák szakszerű kezelése bámulatos eredménnyel.

PAIZS KATÓ kozmetika

Budapest, IV, Ferenciek tere 3. szám.

Zsíros, pattanásos, mitesszeres bőrét rendbehozza a PA-TÓ keverék. Ára P 3.— Díjtalan tanácsadás. Tanítványkiképzés. Telefon: 183—267

közölt Önnel, tudniillik, hogy rossz levélíró, nem mentség számára, hiszen Ön nem ragaszkodik négy, vagy nyolcoldalas levélhez, megelégedne egy vagy kétszavas képeslappal is. Node ami késik, nem múlik. Lehetséges, hogy mire ezeket a sorokat olvassa, már meggondolta magát udvarlója és személyesen vagy írásban jelentkezett.

Virág. (43.) Honthy Hanna többször játszott prózai szerepet. Első nagyszerű prózai szerepe „Az ügyvéd és férje” című francia vígjátékban volt. A darab több mint százötvenszer ment a Belvárosi Színházban.

Boldogság. (336.) A legfontosabbat nem közölte, azt, hogy a szobanforgó bútorokat egy vagy kétszobás lakásba fogja-e elhelyezni? Ha kétszobás lakásba költöznek, akkor vegye csak meg azt az antik ebédlőt, amely után annyira vágyakozik; úgy képzeljük el, hogy a másik szoba nyilván hálószoba lenne és így hálószobával és ebédlővel kitűnően megoldódna a berendezés kérdése. De ha csak egyszobás lakást bérelnek, akkor részünkről nem tartjuk helyesnek, hogy az az egy szoba ebédlő legyen. Már csak azért sem, mert ebédlőbe sem díván, sem rekamié nem illik. Egyéni ízlését a kombinált szoba berendezésénél is érvényesítheti. A kombinált szobába egy kisebb vitrint állíthat a porcellánoknak és ezüstöknek.

Gy. I. (47.) A Nemzeti Színház kimondott repertoár-színház, tehát bármilyen nagy sikere is van egy darabnak, feltétlenül meg kell azt szakítani egy másik darab bemutatásával avagy felújításával, mert a színház bérletrendszerre bizonyos számú darabok szinrehozatalát feltétlenül megköveteli.

Sch. István. (344.) Sokkal többet most sem mondhatunk, mint amennyit cikkünkben már közöltünk. Cím: Veres Pálné ucca. Adott esetben az összeget házasságkötés után fizetik ki.

A. Sári, Miskolc. (49.) A színpadi táncok betanulását bizony rengeteg próba előzi meg. A premier előtt a táncos görlok reggeltől estig próbálnak. A táncosok, akik a táncokat betanítják, nem fix-fizetést kapnak, hanem épúgy, mint a színészek egy részének, esti „fellépti” díjaik vannak. (Ha maguk nem is lépnek fel.) Szóval a táncosok is vállalnak a színház menetében egy kis kockázatot. Így tehát előttük sem közömbös, hogy a darab tízszer megy, vagy százszor. A táncosok a produkció betanításáért körülbelül tíz pengőt kapnak előadásonként.

Tudni szeretném. (51.) A színpadi ruhákat már a színház költségén csináltatják a színészek. Ha például egy primadonna ma lezárja egy operett főszerepére, a szerződésben rendszerint az is benne van, hogy hány ruhát köteles a színház csináltatni. Sok szerződés bomlott már fel a ruhakérdés miatt, mert ha igaz az a közmondás, hogy a ruha teszi az embert, százszor inkább igaz, hogy sok szép elegáns ruha teszi a primadonát.

Vidám fruska. (34.) Levelében említett problémája bizony elég súlyos, s nem lehet

olyan könnyen elintézni, mint gondolja. A házasságot nem lehet csak amiatt kötni, hogy ne „maradjon vénlány.” Ma már nincsenek vénlányok, elavult és régies emlék ez, ma minden nő minden korban hasznos, dolgozó tagja a társadalomnak és mint ilyen, megbecsülésben részesül. Sokkal inkább és őszintébb szívvel tudjuk ajánlani azt, hogy maradjon egyedül, mintsem olyan férfihoz kösse életét, akitől kultúrában, ízlésben és világszemléletben egy egész világ választja el. Ezt semmi esetre se válassza férjének. Különben is a Maga korában még akadhat más is, nagyon könnyen, miért kell mingyárt arra gondolni, hogyha ezt az egy alkalmat elmulasztja, feltétlenül vénlány marad? Legyen egy kicsit vidámabb, könnyedébb, megtalálja, sokkal könnyebben fog boldogulni.

Nyári kaland, emlék. (51.) Ne firtassa, hogy ki volt vőlegényének nyári ismerőse. Valószínűleg nem szívesen beszélne róla. És nyáron még nem ismerték egymást, a féltékenység egészen indokolatlan. Higgye meg, hogy jelentéktelen apróság lehetett, hiszen Önt szereti, eljegyezte és feleségül veszi. Ez csak eléggé biztosítja szerelmét és hűségét. A féltékenység már sok házasságot megmérgezett, ne kezdjen ezzel el egy őszinte és mély érzelmen alapult házasságot, mert később kárát fogja látni.

Bálint Anna, Veronika. (35.) A pletyka rosszindulatú betegség, s amint a Maga szo-

A mult számban megjelent keresztretjvény megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Heti híradók. 12. Két évi vakáció. 14. Etilolaj. 15. Csal. 16. Zé. 17. Írós. 18. Kiadó. 19. Ivor. 20. Bea. 21. Am. 22. Le. 23. Elázás. 25. Eső. 26. A sугás. 28. Deil (Lied). 30. Net. 31. Keremet. 33. Dad. 35. Tü. 37. N. V. 38. Elé. 39. Alomars. 42. Elles. 44. Erőművészek.

Függőleges sorok: 1. Hétéves. 2. Eti. 3. Téli rege. 4. Ivor. 5. Hilózás. 6. Ivas. 7. Raj. 8. Ak (ka). 9. Dácia. 10. Ócsa. 11. Kiadás. 12. Kézilabda. 13. Olomontés. 18. Kerves. 20. Bäden. 24. Láttam. 25. El vele. 27. Undor. 29. Ie. 32. Elek. 34. Ale. 36. Ürü. 40. Mő. 41. S. V. 43. Bz.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A mult számban közölt keresztretjvény megfejtői közül Králik Sára, L. és Kemény Éva, P. púderkompaktot, Baranyai József, K. és Torzsa Irma, Bp. levelezőlapalbumot, Varga József, M. nyakkendőt, Németh Gizella, I. fésűt, Antal Melinda, F. csavaros írót kaptak, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Fléger Teréz, Bp., Mihály László, Bp., Majtényi Antal, R., Bárszony Arany, F., Hornay Györgyi, P., Monori Dóra, L., Asztalos Pál, Bp., Reich Jánosné, I., Dukász Ervin, U. és Nagy Erzsébet, D.

Délibáb

morú esete mutatja, ragályos is. Csak egyet nem értünk. Miért tételezi fel, kedves Asszonyom másról, hogy diszkrétebb lesz a Maga ügyeivel, mint saját maga, akinek érdekében állna a dolgot elhallgatni? Ha mi magunkban nem bírunk amnyi fegyelmet gyakorolni, hogy elhallgassuk azt, ami kikíváncozik, legyünk azzal tisztában, hogy az illető, akinek semmi érdeke nem fűződik a titoktartáshoz, meg-gondolás nélkül tovább adja azt, amit hal-lott. Most mit csináljon? Vonja le a dolog konzekvenciáit és viselje el mindazt, amit a pletyka felidézett. Idővel lecsillapodik majd a nagy zaj és visszatér minden a régi kerék-vágásba, mert a csodák ideje rendszerint há-rom nap. De ezentúl legyen óvatosabb és diszkrétebb önmagával szemben!

Lánchídi E. Szekszárd. (37.) Két kevéső ismert és kitűnő előétel receptjét közöljük, válogathat belőlük. Heringes burgonya: Főtt burgonyát meghámozunk, karikára vágunk. Vajat megforrósítunk és hagymát pirítunk benne, megforgatjuk benne a burgonyát és kevés finomra vágott sonkát, 2 jól kiáztatott, kockára vágott heringet keverünk bele, egy csésze húsléssel feleresztjük, az egészet forrón találjuk. — Sonkapástétom: Sonkát finomra vágunk és tűzön kis petrezselyem zöldjével, vajjal és 1 tojás sárgájával elkever-jük, kis tejfelt és reszelt sajtot is téve bele. Kis zsemlyék tetejét levágjuk, kivájjuk a belét, megtöltjük a helyét a fenti masszával, rátesszük a zsemlyék fedelét, körülkötjük vékonyra vágott füstölt szalonnaszeletekkel és 20–25 percig a sütőben sütjük, forrón találjuk.

Szerelem? (39.) A jeligéje egyszersmind válasz a kérdésre. Igen, amikor két ember úgy érez, mint maguk, akkor minden perc, amit együtt töltenek, rövidnek és minden perc, amit távol vannak, hosszúnak tűnik fel, amikor minden gondolatuk csak egymásért van, akkor ezt, bármilyen régi és elcsépejt a szó: szerelemnek kell nevezni. Már hogy jó lesz-e a házasság, ami ilyen nagy szerelemből fakad, azt nem tudhatjuk előre. A há-zassághoz nem elég csak szerelem, a ház-aságban a gazdasági alapokon kívül okosan is kell szeretni egymást. Mert a szerelem szenvedélyes, féltékeny, a házasságban ezek mind zavaró körülmények. Sok tapintatra, fegyelemre, alkalmazkodásra van szükség a házasságban, főleg a nő részéről. Mert az életben az alkalmazkodás szerepét mindig a nőnek kell vállalnia. Gondolja meg mindezt, amikor nekiindul a házasságnak, hogy át-menthessék egy életre szép, őszinte szerel-müket.

Joli, Frici, Anna, Mica. (41.) Az ajándé-kozás művészetében legfontosabb, hogy hogyan adjuk az ajándékot. Sem gőgösen, sem fanyalogva nem szabad átnyújtani. És a legfontosabb, hogy ne „vándorajándékkal” lepjük meg az illetőt. A vándorajándék az az ajándék, amelytől mindenki igyekszik szaba-dulni és továbbadja. Az ilyen ajándék adása a legnagyobb tapintatlanságnak számít. Aján-dékozni is nehéz, de még nehezebb elfogadni.

Sokszor ügyetlen és tapintatlan szavakkal köszönik meg az ajándékot, mert nem merik bevallani, hogy mekkora örömet szereztek vele. Pedig nem szégyen ilyenkor az öröm kifejezése, művelt ember ízlésének, érzésé-nek és tapintatának azzal is kifejezést ad, ahogyan elfogadja az ajándékot. Tehát ne bántsa Magukat, hogy keresetlen szavakkal olyan szívélyesen megköszönték főnöküknek a kapott ajándékot, ő bizonyára örült az őszinte szeretet és hála megnyilatkozásának.

A. Ida, Érd. (43.) Amikor egy szerelem megszületik, számolni kell azzal is, hogy el-műlik. Ezen nem lehet változtatni. A visszahódítás nehéz művészet és nem min-dig sikerül. Amire Ön gondol, az a legkevésbé bevált módszer. Szemrehányásokkal még eg-virágzó szerelmet is tönkre lehet tenni, eg haldokló érzést pedig bizonyos, hogy meg-ölünk vele. Nem lehet a jogaira hivatkozni, ilyen esetben nagyon kicsinyes és szánal-mas fegyver és sajnos, nem célt érő. Az egyetlen, amit tehet, ha olyan, mint amilyen-nek a férfi valamikor szerette. Tehát ked-ves, vidám, gyöngéd, nem kérdezősködik nem kutat, nem csinál jeleneteket. Tudjuk hogy ez nagyon nehéz, de higgye meg, ez még a legcélravezetőbb. Szívükből kívánjuk, hogy sikerüljön visszahódítani a hűtlen sze-relmet.

V. V. Fiore. (53.) Nem haragszik, ha meg mondjuk, a kislányt nagyon elkényeztetik. Természetes, hiszen egyetlen gyerek, azonkívül nagynénik, nagybácsik és nagy szülők lesik kívánságaikat. Ezért nem bírna vele és ezért verszegény és ideges. A nem evés dac és büntetni akarja a szülőket, meg látja, hogy milyen fájdalmat okoz vele. A az érzésünk, hogy odahaza nem igen bold-gulnak vele, túlságosan lágyszívűek, helye-volna valami ovodába beadni, legalább fél napra. De ha megoldható, próbálják ki, hogy milyen eredményt érnenek el vele, ha egy hónapig egy gyógypedagógusnál lakna. It látná a kislány, hogy nem „egyetlen”, hanem hasonló a többi kis társához és azt is be-látná, hogy semmivel sem élvezhet több előnyt, mint a többi. Mivel nem volna senki, aki megijedne, ha nem enne, nem is hasz-nálná ezt a fegyvert. Elszigetelten ma nem lehet gyereket nevelni, a közösségben élünk és ide kell a gyerekeket is bevezetni.

Előfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó
vállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma:
14–23–39 és 14–23–50

Délibá

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő jan. 13. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12
13								14				
15										16		
17								18	19			
20								21				
22					23		24				25	
26					27		28				29	
30			31						32			
			33				34	35				
36	37	38					39				40	
41												

Beküldendő: vízszintes 1, 15, 41 és függőleges 1, 2, 11, 12

Vízszintes sorok: 1. Művészi együttes. 13. Zeneiskolai. 14. Kötelező iskola. 15. Nevezetesebb írók mondásaiból álló gyűjtemény. 16. Kikel, ha elvetik. 17. Letakar. 18. A szerelmi költészet görög műzsája. 20. Magyar király előneve. 21. Baj, kellemetlenség — idegenből átvett szóval. 22. Kedvelt szórakozóhely. 23. Német prepozíció. 25. Görög betű. 26. Vissza: ... szakadt. 27. Névelő. 28. Az utolsó kettős mássalhangzó. 29. Kis, szűk ucca. 30. Hazárdjáték. 32. Sokszoros magyar válogatott futballcsatár beceneve. 33. Gyulladás. 34. Vissza: magyar genrefestő. 36. Vissza: Amerikában működő magyar primadonna. 39. Így járkal az oroszlán a kettrecben. 41. Herczeg Ferenc írta.

Függőleges sorok: 1. Kételtű gyfkalakú állat. 2. Zsívaj, hangzavar. 3. Xenophon

világhírű műve. 4. Lelopódzik eleje. 5. Német folyó, a Keleti tengerbe ömlik. 6. Az ő részére. 7. Szász ipari város. 8. Az én részemre. 9. Távolodást fejez ki. 10. Nemrég elhunyt államfő. 11. Szórakozásból sportolnak. 12. Szigorúság — idegenből átvett szóval. 19. Fogva van. 23. Francia világi pap (névelővel). 24. Fája különösen alkalmas vízi építkezésekre. 27. .... dupois, régi angol és amerikai súlymérték. 29. Tyúk a szemétdombon. 31. Hirtelen elszálló. 32. Hozzátesz. 35. Ipari növény. 37. Rag (mássalhangzó — kiejtve). 38. 50 és 500 — római számmal. 40. Szövegnélküli énekhang.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest

(Arlen foto)

100.000
gyermekkel

csökkent egy év alatt Angliában a gyermekhalandóság. Óriási szám ez, ha elgondoljuk, hogy egy város lakossága telik ki a felnövő 100.000 emberből.

Minek tulajdonítható ez az óriási haladás a gyermekegészségügy terén? Elsősorban annak, hogy a szülők a gyermekegészségügy minden ágazatában alapos és szakszerű kioktatást nyernek. Számos képpel illusztrált fejezetben kimerítően tárgyalja ezt a kérdést

TOLNAI :

ORVOS A CSALÁDBAN

című ötkötetes könyvsorozata. Ára Budapesten 40, vidéken 42 pengő, mely havi 2 pengős részletekben is fizethető.

Ne vágja ki, ha nem akarja megcsónkítani a lapot, hanem írja ezt a megrendelési szöveget egy levelezőlapra. Tessék okvetlenül erre a hirdetésre hivatkozni

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T.

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Megrendelem Tolnai: ORVOS A CSALÁDBAN című művet öt díszes félbörkötésű kötetben bérmentve, Budapesten 40, vidéken 42 aranypengő árban és tartozom a vételárat az atvétel napjától kezdve egymásután következő 2 pengős havi részletben megfizetni. Tudomásul veszem, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig a sorozat tulajdonjogát Önök fenntartják. Bármely részlet be nem tartása esetén a hátralék teljes összege esedékessé válik. Ez a megrendelés vissza nem vonható, de elfogadása az Önök megítélésétől függ.

Kelt ..... 193 ..... hó ..... n.

.....
A megrendelő neve és foglalkozása

Pontos cím : .....